IV

(Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom)

DECIZIA COMISIEI

din 6 noiembrie 2008

privind ajutorul de stat C 19/05 (ex N 203/05) acordat de Polonia în favoarea Stocznia Szczecińska

[notificată cu numărul C(2008) 6770]

(Numai textul în limba polonă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2010/3/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile ([1]) în conformitate cu dispozițiile menționate anterior și ținând seama de observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURA

(1) În temeiul dispozițiilor din anexa IV, punctul 3 din tratatul de aderare, privind procedura mecanismului intermediar, prin scrisoarea din 27 aprilie 2004, înregistrată pe 28 aprilie 2004, Polonia a informat cu privire la măsurile de restructurare în favoarea Stocznia Szczecińska Nowa Sp. z o.o. (New Szczecin Shipyard Ltd, denumită în continuare „SSN"). Cazul a fost înregistrat sub numărul PL 31/2004.

(2) Prin scrisoarea din 19 mai 2004, Comisia a cerut Poloniei să înainteze anumite documente lipsă. Acestea au fost prezentate pe 16 iunie 2004. Comisia a cerut informații suplimentare prin scrisorile din 12 august 2004, 18 noiembrie 2004 și 4 martie 2005, cărora Polonia le-a răspuns prin scrisorile din 24 septembrie 2004, înregistrată în aceeași zi, din 28 ianuarie 2005, înregistrată pe 2 februarie 2005, din 30 martie 2005, înregistrată pe 1 aprilie 2005 și respectiv din 18 aprilie 2005, înregistrată pe 20 aprilie 2005. Întâlnirile cu autoritățile poloneze au avut loc la următoarele date: 9 noiembrie 2004, 17 noiembrie 2004 și 3 martie 2005.

(3) Prin scrisoarea din 22 aprilie 2005, înregistrată în aceeași zi, Polonia a acceptat ca, de asemenea, Comisia să trateze notificarea cazului PL 31/2004 din 27 aprilie 2004 ca pe o notificare în temeiul articolului 88 alineatul (2) din tratatul CE, privind măsurile care au fost considerate ca reprezentând un ajutor nou. Cazul a primit noul număr N 203/2005.

(4) La 1 iunie 2005, Comisia a adoptat decizia de inițiere a procedurii prevăzute de articolul 88 alineatul (2) din tratatul CE, referitor la ajutorul de restructurare pentru SSN, notificat de autoritățile poloneze. Comisia a publicat decizia în cauză în Jurnalul Oficial ([2]) și a invitat Polonia și părțile interesate să își prezinte observațiile.

(5) Prin scrisoarea din 24 iunie 2005, autoritățile poloneze au precizat că decizia conținea informații confidențiale și au cerut ca informațiile în cauză să fie șterse din versiunea publică a deciziei. Comisia a răspuns prin scrisoarea din 15 iulie 2005. Prin scrisoarea din 30 iunie 2005, înregistrată pe 1 iulie 2005, scrisoarea din 26 iulie, înregistrată pe 27 iulie 2005 și respectiv scrisoarea din 30 august 2005, înregistrată pe 1 septembrie 2005, Polonia a solicitat o prelungire a termenului-limită pentru depunerea observațiilor privind decizia de începere a procedurii. Comisia a răspuns prin scrisorile

([1]) JO C 23, 1.2.2007, p. 20.

([2]) JO C 222, 2.9.2005, p. 7.

din 12 iulie, din 2 august și respectiv din 9 septembrie 2005. Prin scrisoarea din 4 octombrie 2005, înregistrată la 7 octombrie 2005, autoritățile poloneze și-au prezentat observațiile privind decizia de a iniția procedura de investigație formală. În scrisoare, Polonia a prezentat de asemenea un plan de restructurare pentru 2002-2004, datat decembrie 2002 și modificat în octombrie 2003 (denumit în continuare „planul de restructurare din 2003"). Prin scrisoarea din 10 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi, reprezentantul juridic al SSN a declarat că poziția și observațiile acesteia au fost incluse în documentele înaintate de autoritățile poloneze.

(6) Următoarele părți terțe au transmis observații: Związek Pracodawców Forum Okrętowe (Asociația întreprinderilor din industria maritimă poloneză – Association of Polish Maritime Industries), printr-o scrisoare din 6 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi, Towimor S.A. printr-o scrisoare din 6 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi, H. Cegielski-Poznań S.A. printr-o scrisoare din 6 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi, Spliethoff's Bevrachtingskantoor B.V. printr-o scrisoare din 6 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi, Peter Dohle Shiffahrts-KG printr-o scrisoare din 5 octombrie 2005, înregistrată pe 6 octombrie 2005, Odjefjell ASA, printr-o scrisoare din 6 octombrie 2005, înregistrată pe 11 octombrie 2005, sindicatele SSN („Solidarność", „Solidarność 80" și „Stoczniowiec") printr-o scrisoare din 7 octombrie 2005, înregistrată la 10 octombrie 2005, primarul din Szczecin printr-o scrisoare din 5 octombrie, înregistrată la 11 octombrie 2005, Lubmor Sp. z o.o. printr-o scrisoare din 6 octombrie 2005, înregistrată la 11 octombrie 2005, și Business Club Szczecin printr-o scrisoare din 12 octombrie 2005, înregistrată în aceeași zi. Comisia a trimis observațiile în cauză Poloniei, prin scrisoarea din 27 octombrie 2005. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 21 noiembrie 2005.

(7) Comisia a solicitat asistență din partea unui consultant extern, pentru evaluarea planului de restructurare din 2003. În martie 2006, Consultantul a prezentat Comisiei raportul său.

(8) Prin scrisoarea din 13 ianuarie 2006, Comisia a cerut autorităților poloneze să furnizeze informații suplimentare privind procesul de restructurare a SSN. Polonia a răspuns prin scrisoarea din 20 februarie 2006, înregistrată în aceeași zi. La 22 februarie 2006, a avut loc o reuniune între autoritățile poloneze, reprezentanții șantierului și membrii personalului Comisiei. După reuniune, Comisia a cerut Poloniei informații suplimentare, prin scrisorile din 8 martie 2006, din 30 martie 2006, din 12 aprilie 2006 și din 28 aprilie 2006. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 13 martie 2006, înregistrată în aceeași zi, scrisoarea din 29 martie 2006, înregistrată la 30 martie 2006, scrisoarea din 6 aprilie 2006, înregistrată la 10 aprilie 2006, scrisoarea din 19 aprilie 2006, înregistrată la 20 aprilie 2006 și scrisoarea din 26 mai 2006, înregistrată la 30 mai 2006. Prin scrisoarea din 23 iunie 2006, înregistrată la 26 iunie 2006, consultantul șantierului a prezentat Comisiei, pentru consultare, un proiect al planului de restructurare, intitulat „Planul de dezvoltare al Stocznia Szczecińska Nowa Sp. z o.o. pentru perioada 2006-2011".

(9) La 12 iulie 2006, a avut loc o reuniune între autoritățile poloneze, reprezentanții șantierului și membrii personalului Comisiei. Autoritățile poloneze au înaintat informațiile privind procesul de restructurare a SSN, prin scrisoarea din 13 iulie 2006, înregistrată la 17 iulie 2006. Prin scrisoarea din 17 iulie 2006, Comisia a cerut autorităților poloneze să prezinte informații suplimentare. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 1 septembrie 2006, înregistrată în aceeași zi. La 4 septembrie 2006, Polonia a prezentat un plan modificat pentru restructurarea SSN, intitulat „Planul de dezvoltare al Stocznia Szczecińska Nowa Sp. z o.o. pentru perioada 2006-2011" (denumit în continuare „planul de restructurare din 2006").

(10) În scrisoarea din 26 septembrie 2006, înregistrată la 27 septembrie 2006 și, respectiv, scrisoarea din 21 noiembrie 2006, înregistrată la 27 noiembrie 2006, autoritățile poloneze au prezentat informații suplimentare privind cazul.

(11) La 7 decembrie 2006, a avut loc o reuniune între Neelie Kroes, membru al Comisiei, și Piotr Wozniak, Ministrul Economiei din Polonia. Domnul Wozniak a declarat că Polonia este hotărâtă să relanseze procesul de privatizare a SSN printr-o procedură deschisă și transparentă, care urma să fie finalizată până în iunie 2007. Polonia a confirmat declarația, prin scrisoarea din 27 decembrie 2006, înregistrată la 4 ianuarie 2007, făcând referire la decizia din 19 decembrie 2006 a Consiliului de Miniștri din Polonia, care a adoptat un document intitulat „Informații privind starea industriei construcțiilor navale". Polonia a cerut Comisiei să demareze discuțiile privind chestiunea măsurilor compensatorii. Membrii personalului Comisiei, împreună cu consultantul extern, au vizitat șantierul la 18 decembrie 2006, pentru a se pronunța asupra situației de fapt și pentru a obține datele necesare pentru evaluarea măsurilor compensatorii. La 16 ianuarie 2007, consultantul extern și-a prezentat raportul pentru evaluarea capacității actuale a șantierului.

(12) Prin scrisoarea din 29 ianuarie 2007, Comisia a răspuns la scrisoarea din 27 decembrie 2006; prin aceasta, se cerea Poloniei, printre altele, să prezinte o propunere de măsuri compensatorii pentru SSN până la sfârșitul lunii februarie 2007.

(13) Prin scrisoarea din 28 februarie 2007, înregistrată în aceeași zi, Polonia a prezentat o serie de explicații privind privatizarea SSN și o propunere de măsuri compensatorii. Autoritățile poloneze au propus închiderea uneia dintre cele trei cale de construcție ale șantierului, începând cu luna martie 2010.

(14) Pe acest temei, pe 15 martie 2007 a avut loc o reuniune tehnică între personalul Comisiei, autoritățile poloneze și reprezentanții șantierului, în special privind măsurile compensatorii, dar și pentru a discuta despre procesul de privatizare în derulare. Comisia și autoritățile poloneze au convenit ca discutarea chestiunilor tehnice să se facă de către Comisie, în mod direct cu SSN, pentru a aduna toate datele necesare pentru evaluarea propunerii de măsuri compensatorii a Poloniei.

(15) Ca urmare a întâlnirii, Comisia a solicitat o serie de date de la SSN, prin scrisorile din 29 martie 2007, din 27 aprilie 2007 și din 30 mai 2007. Șantierul a răspuns prin scrisoarea din 18 aprilie 2007, înregistrată la 27 aprilie 2007, scrisoarea din 8 mai 2007, înregistrată la 10 mai 2007 și scrisoarea din 4 iunie 2007, înregistrată la 5 iunie 2006. La 8 iunie, a avut loc o reuniune între membrii personalului Comisiei, autoritățile poloneze și reprezentanții șantierului. SSN a furnizat informațiile suplimentare prin scrisoarea din 15 iunie 2007, înregistrată în aceeași zi.

(16) Prin scrisoarea din 31 iulie 2007, Comisia a informat Polonia că a luat în calcul în mod provizoriu închiderea calei de construcție Wulkan 1, ca măsură compensatorie suficientă în anumite condiții. În răspunsul lor din 24 august 2007, înregistrat la 28 august 2007, autoritățile poloneze și-au confirmat intenția de a pune în aplicare reducerile capacității, menționate în scrisoarea Comisiei.

(17) Prin scrisoarea din 5 ianuarie 2007, înregistrată în aceeași zi și respectiv scrisoarea din 9 ianuarie 2007, înregistrată pe 11 ianuarie 2007, autoritățile poloneze au furnizat informațiile privind privatizarea și restructurarea SSN. Comisia a răspuns prin scrisoarea din 29 ianuarie 2007. Prin scrisoarea din 28 februarie 2007, înregistrată în aceeași zi, autoritățile poloneze s-au angajat să aleagă un investitor pentru șantier și să semneze un contract de privatizare până la sfârșitul lunii iunie 2007.

(18) Prin scrisorile din 29 mai 2007, din 28 iunie 2007 și din 30 iulie 2007, Comisia a solicitat explicații suplimentare privind privatizarea SSN. În acest sens, Polonia a furnizat informațiile prin scrisoarea din 1 iunie 2007, înregistrată la 4 iunie 2007, care conținea o listă cu întreprinderile cărora le fusese trimisă invitația de a prezenta oferte pentru cumpărarea SSN. Prin scrisoarea din 25 iunie 2007, înregistrată în aceeași zi și, respectiv, scrisoarea din 11 iulie 2007, înregistrată în aceeași zi, au fost prezentate informații suplimentare.

(19) Prin scrisoarea din 1 august 2007, înregistrată la 6 august 2007, autoritățile poloneze au prezentat o primă versiune a memorandumului de informare („*Information Memorandum*") privind SSN. Prin scrisoarea din 13 august 2007 Comisia a transmis observațiile privind memorandumul de informare. Prin scrisoarea din 21 august 2007, înregistrată la 27 august 2007, autoritățile poloneze au informat Comisia cu privire la faptul că situația financiară a șantierului se deteriorase semnificativ și că, prin urmare, acționarii săi publici intenționau să acorde sprijin șantierului prin infuzii de capital. De asemenea, Polonia a anunțat că memorandumul de informare urma să fie actualizat în mod corespunzător.

(20) Prin scrisoarea din 4 septembrie 2007, Comisia a solicitat explicații. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 7 septembrie 2007, înregistrată la 10 septembrie 2007 și, respectiv, scrisoarea din 11 septembrie 2007, prin care Polonia a prezentat noua versiune a memorandumului de informare și a informat Comisia că invitațiile de a prezenta oferte fuseseră trimise unui număr de 221 de potențiali investitori.

(21) Prin scrisoarea din 12 septembrie 2007, Comisia a solicitat informații suplimentare. Comisia și-a prezentat observațiile privind memorandumul de informare și a solicitat explicații prin scrisorile din 14 septembrie 2007 și, respectiv, din 3 octombrie 2007. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 12 octombrie 2007, înregistrată la 16 octombrie 2007, declarând că șase potențiali investitori ceruseră un exemplar al memorandumului de informare privind șantierul. Prin scrisoarea din 23 octombrie 2007, înregistrată în aceeași zi, autoritățile poloneze au prezentat un grafic actualizat al privatizării, care presupunea că negocierile cu potențialii investitori ar urma să demareze în ianuarie 2008.

(22) Prin scrisoarea din 30 noiembrie 2007, Comisia a cerut ca, până la sfârșitul lunii februarie 2008, să fie prezentat un proiect al planului de restructurare, realizat de noul proprietar al șantierului. Polonia a oferit informații suplimentare privind procesul de privatizare prin scrisorile din 11 decembrie 2007, înregistrată pe 13 decembrie 2007 și respectiv 19 decembrie 2007, înregistrată pe 20 decembrie 2007. Prin scrisoarea din 21 decembrie 2007, înregistrată în aceeași zi, Polonia a informat Comisia că, la data de 20 decembrie 2007, Amber Sp. z o.o. (denumită în continuare „Amber", o filială deținută integral de Złomrex, o companie poloneză în domeniul comercializării oțelului) era singurul ofertant care prezentase o ofertă fermă pentru cumpărarea de acțiuni ale companiei SSN.

(23) La 10 ianuarie 2008, a avut loc o reuniune la care au participat autoritățile poloneze și Comisia. Ca urmare a reuniunii, prin scrisorile din 17 ianuarie 2008, din 30 ianuarie 2008, din 28 februarie 2008, din 18 martie 2008 și din 2 aprilie 2008, Comisia a solicitat autorităților poloneze să prezinte informații suplimentare privind procesul de privatizare. Autoritățile poloneze au răspuns cererilor Comisiei prin scrisoarea din 23 ianuarie 2008, înregistrată la 24 ianuarie 2008, scrisoarea din 25 ianuarie 2008, înregistrată la 28 ianuarie 2008 și, respectiv, scrisoarea din 30 ianuarie 2008, înregistrată la 31 ianuarie 2008. Prin scrisoarea din 8 februarie 2008, înregistrată în aceeași zi, Polonia a prezentat un exemplar al ofertei ferme depuse de Amber.

(24) Prin scrisoarea din 14 februarie 2008, înregistrată la 19 februarie 2008, Polonia a informat Comisia că nu va putea finaliza privatizarea șantierului până la termenul-limită de la sfârșitul lunii februarie 2008 și că autoritățile poloneze s-au angajat să finalizeze procesul de privatizare și să aprobe planul de restructurare până în vara anului 2008.

(25) Prin scrisoarea din 29 februarie 2008, înregistrată la 3 martie 2008, autoritățile poloneze au prezentat două documente întocmite de Amber: „Explicații suplimentare, schițarea programului de restructurare și angajamentele declarate privind cumpărarea SSN, prezentate de Amber" din 29 februarie 2008 și „Prima versiune a planului de restructurare a SSN și planul de afaceri pentru SSN pentru perioada 2008-2012, luând în considerare informațiile obținute pe parcursul procesului de verificare prealabilă («*due dilligence*») derulat pe șantierul naval."

(26) Prin scrisoarea din 28 martie 2008, înregistrată în aceeași zi, autoritățile poloneze au precizat că perioada de exclusivitate acordată Amber pentru negocieri se prelungise până la 15 aprilie 2008. Ca urmare a invitației primite de la autoritățile poloneze prin scrisoarea din 4 aprilie 2008, înregistrată la 7 aprilie 2008, la 10 aprilie 2008 a avut loc o reuniune între autoritățile poloneze, reprezentanții SSN, Amber și membrii personalului Comisiei.

(27) Prin e-mail-ul din 9 aprilie 2008, înregistrat la 24 aprilie 2008, consultantul companiei Amber a prezentat previziuni financiare preliminare privind șantierul. De asemenea, Amber a prezentat informații la reuniunea din 10 aprilie 2008, acestea fiind înregistrate la 18 aprilie 2008.

(28) Polonia a înaintat informațiile privind evoluția negocierilor cu Amber, prin scrisoarea din 7 aprilie 2008, înregistrată la 18 aprilie 2008, scrisoarea din 23 aprilie 2008, înregistrată în aceeași zi, scrisoarea din 25 aprilie 2008, înregistrată în aceeași zi, scrisoarea din 28 aprilie 2008, înregistrată la 29 aprilie 2008 și scrisoarea din 29 aprilie 2008, înregistrată la 5 mai 2008. Prin scrisoarea din 30 aprilie 2008, Comisia a solicitat informații. La 8 mai 2008 a avut loc o reuniune între autoritățile poloneze și Comisie.

(29) Prin scrisorile din 21 aprilie 2008 și din 30 aprilie 2008, Comisia a trimis observațiile privind evoluția procesului de privatizare.

(30) În cele din urmă, prin scrisoarea din 12 mai 2008, înregistrată în aceeași zi, Polonia a informat Comisia că Amber se retrăsese din procesul de privatizare.

(31) De asemenea, Polonia a informat Comisia că autoritățile poloneze au adoptat măsuri pentru relansarea procesului de privatizare, în vederea semnării contractelor de privatizare până la sfârșitul lui noiembrie 2008. Începând cu 3 iunie 2008, Polonia a prezentat Comisiei rapoarte zilnice privind măsurile luate de părțile interesate de noul proces de privatizare. La 13 iunie 2008, Comisia s-a întâlnit cu autoritățile poloneze.

(32) La 20 iunie 2008, la cererea autorităților poloneze, membrii personalului Comisiei s-au întâlnit cu acestea și cu societatea norvegiană Ulstein, iar la 24 iunie 2008 s-au întâlnit cu autoritățile poloneze și societatea poloneză Mostostal Chojnice. Aceste societăți au fost prezentate Comisiei ca și potențiali cumpărători ai SSN. Prin scrisoarea din 26 iunie 2008, înregistrată în aceeași zi, Polonia a prezentat un proiect de plan de restructurare a companiei SSN, întocmit de Mostostal Chojnice. Prin scrisoarea din 7 iulie 2008, înregistrată pe 8 iulie 2008, au fost prezentate informații suplimentare.

(33) Prin scrisoarea din 14 iulie 2008, Polonia s-a angajat să prezinte Comisiei, până la 12 septembrie 2008, un plan complet de restructurare.

(34) La 16 iulie 2008, Comisia a adoptat provizoriu o evaluare și concluziile aferente, într-un proiect de decizie privind încheierea procedurii de investigație formală, în care se constata faptul că ajutorul de stat acordat societății SSN era incompatibil cu piața comună și trebuia să fie recuperat. Totuși, în baza unei scrisori primite din partea Poloniei la 14 iulie 2008, Comisia a decis să amâne adoptarea deciziei în cauză, astfel încât să poată evalua dacă noul plan de restructurare care urma să fie prezentat de autoritățile poloneze la 12 septembrie 2008 ar îmbunătăți semnificativ situația și dacă ar conduce la concluzia că ajutorul este compatibil cu piața comună.

(35) Ulterior, Polonia a informat săptămânal Comisia cu privire la progresul procedurii de privatizare (scrisorile din 28 iulie, din 4 august, din 12 august, din 21 august, din 25 august, din 1 septembrie, din 8 septembrie, din 16 septembrie și din 23 septembrie 2008, înregistrate la aceleași date).

(36) Prin scrisoarea din 18 iulie 2008, înregistrată la 21 iulie 2008, Polonia a solicitat o rundă de consultări cu membrii personalului Comisiei privind proiectul planului de restructurare, astfel încât să poată întocmi o versiune finală a planului, care să țină cont de observațiile membrilor personalului Comisiei. Prin scrisoarea din 31 iulie 2008, Comisia și-a exprimat acordul privind graficul de consultări.

(37) Totuși, de abia la 3 septembrie 2008 Comisia a primit în mod informal un proiect al planului de restructurare a SSN. Ca urmare a acestui lucru, la 4 septembrie 2008 a avut loc o primă reuniune între autoritățile poloneze și membrii personalului Comisiei, în prezența Mostostal. La 8 septembrie, Comisia a primit un proiect revizuit al planului de restructurare, iar la 10 septembrie 2008, a fost organizată o altă reuniune cu autoritățile poloneze, Mostostal și coinvestitorul potențial Ulstein.

(38) Prin scrisoarea din 12 septembrie 2008, înregistrată în aceeași zi, Polonia a prezentat planul final de restructurare a SSN, întocmit de Mostostal în cooperare cu șantierul naval Ulstein, din Norvegia.

(39) Prin scrisoarea din 16 septembrie 2008, înregistrată la 17 septembrie 2008, Polonia a prezentat un proiect al contractului de privatizare dintre Mostostal și acționarii publici ai SSN și anume, Agenția pentru Dezvoltare Industrială (*Industrial Development Agency*) și Asociația Șantierelor Navale din Polonia (*Polish Shipyards Corporation*).

(40) Prin scrisoarea din 22 septembrie 2008, înregistrată în aceeași zi, Ulstein a informat Comisia că se retrage din procesul de privatizare și că nu va participa la restructurarea SSN.

(41) Prin scrisoarea din 22 septembrie 2008, înregistrată la 25 septembrie 2008, Mostostal a informat Comisia că, ținând seama de decizia Ulstein, Mostostal ar fi pregătită să pună integral în aplicare planul de restructurare a SSN pe cont propriu. La 30 septembrie 2008, a avut loc o reuniune între autoritățile poloneze, Comisie și Mostostal.

(42) Prin scrisoarea din 27 octombrie 2008, Comisia a informat Polonia cu privire la condițiile cadru pentru punerea în aplicare a deciziei în cauză. Prin scrisoarea din 3 noiembrie 2008, înregistrată la 4 noiembrie 2008, Polonia s-a angajat să respecte integral condițiile menționate. Comisia a acceptat acest angajament prin scrisoarea din 6 noiembrie 2008.

(43) Prin scrisoarea din 14 iunie 2007, Comisia a solicitat autorităților poloneze să furnizeze informații privind ajutorul de stat primit de SSN după inițierea procedurii de investigație formală. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 11 iulie 2007, înregistrată în aceeași zi. Comisia a solicitat explicații suplimentare prin scrisoarea din 13 noiembrie 2007. Polonia a răspuns prin scrisoarea din 9 ianuarie 2008, înregistrată în aceeași zi. Prin scrisoarea din 9 ianuarie 2008, înregistrată pe 10 ianuarie 2008, Polonia a prezentat informațiile suplimentare privind ajutorul de stat acordat șantierului. Polonia a informat Comisia cu privire la măsurile suplimentare acordate societății SSN prin scrisoarea din 6 decembrie 2007, înregistrată în aceeași zi, cea din 9 ianuarie 2008, înregistrată pe 10 ianuarie 2008, cea din 12 februarie 2008, înregistrată pe 13 februarie 2008, scrisoarea din 26 iunie 2008, înregistrată la 27 iunie 2008 și respectiv scrisoarea din 12 septembrie 2008, înregistrată în aceeași zi.

2. **DESCRIERE**

2.1. *ÎNTREPRINDEREA ÎN CAUZĂ*

(44) Beneficiarul se află în regiunea Zachodniopomorskie (Pomerania de Vest), în nord-vestul Poloniei. Comisia constată că, în conformitate cu normele privind ajutorul de stat, societățile aflate în această regiune pot primi ajutor prin intermediul fondurilor structurale în temeiul obiectivului de convergență ([1]) și al fondului de coeziune ([2]). În special, societățile din această regiune pot fi considerate eligibile pentru a primi ajutor prin programul operațional regional pentru regiunea Zachodniopomorskie, în funcție de axele prioritare pentru susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, inovație și măsurile de transfer tehnologic (menite să ducă la crearea de locuri de muncă pe termen lung) și pentru infrastructura socială și infrastructura de învățământ, concentrate asupra formării profesionale vocaționale și pe întreg parcursul vieții. Societățile din această regiune sunt, de asemenea, eligibile pentru programul operațional pentru o economie inovatoare (*Innovative Economy Operational Programme*).

(45) SSN a fost înființată la 25 iunie 2002 pentru a prelua activitățile de construcții navale ale Stocznia Szczecińska Porta Holding S.A. (denumită în continuare „SSPH") și ale principalei filiale de construcții navale, Stocznia Szczecińska (denumită în continuare „SS"), care au fost declarate falimentare la 29 iulie 2002. SSN a fost înființată ca o cochilie goală (*empty shell*), fără creanțele SSPH și SS aferente activității anterioare a acestora.

(46) Noul șantier naval a fost preluat de agenția deținută de stat, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (Industrial Development Agency S.A., denumită în continuare „ARP") și Trezoreria de stat, pentru finalizarea producției curente și reluarea activităților de construcții navale, în același timp derulându-se procesul necesar de restructurare. Oficial, societatea care a preluat activitatea fostului șantier naval era o filială a SSPH, înființată în 1989, Allround Ship Services Sp. z o.o. (denumită în continuare „ASS"). De fapt, încă din 2001, SSPH, societatea deținută integral de stat, care se confrunta cu o dificilă situație financiară, a decis să își concentreze activitatea de construcții navale în ASS, care era considerată mai deschisă la restructurare decât SS. În ianuarie 2002, ASS, care era inițial o mică filială care se ocupa de lucrări de vopsitorie, a încheiat un contract-cadru cu SSPH, pentru construirea de corpuri de navă și a închiriat mijloacele de producție de la SSPH în acest scop. Cu câteva săptămâni înainte ca SSPH să-și declare falimentul, aceasta a vândut ASS către ARP pentru PLN 1. ASS a fost atunci redenumită Stocznia Szczecińska Nowa (SSN – beneficiara ajutorului).

(47) La momentul respectiv, SSN nu a preluat activele SSPH și SS, ci, în schimb, le-a închiriat de la executorul judecătoresc până în iulie 2004. La 20 iulie 2004, SSN a semnat contractele cu executorii judecătorești ai SSPH și SS, în temeiul cărora a achiziționat activele respective. SSN nu a preluat creanțele SSPH sau SS, și, prin urmare, aceste creanțe au rămas la aceste două societăți și au făcut obiectul procedurii de faliment. SSN a preluat unele comenzi aflate în derulare, prin încheierea unor contracte noi cu proprietarii de nave.

(48) ASS a preluat angajații SSPH și SS, dar șantierul și-a redus treptat forța de muncă de la 8 071 în 2001 la 5 322 la sfârșitul anului 2006. În 2007, existau, în medie, 4 700 de angajați.

([1]) Articolul 5 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006, de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 (JO L 210, 31.7.2006, p. 25).

([2]) Decizia 2006/596/CE a Comisiei din 4 august 2006, de stabilire a listei de state membre eligibile pentru o finanțare din fondul de coeziune pentru perioada 2007-2013 (JO L 243, 6.9.2006, p. 47).

(49) Volumul producției a crescut de la 158 000 CGT în 2003 la 213 000 CGT în 2005, dar în 2006 a scăzut la 167 000 CGT. Registrul de comenzi din august 2007 includea 30 de nave cu o valoare totală de 1 134 de milioane EUR. SSN ocupă locul 32 în lume și locul 6 în Europa în ceea ce privește volumul registrului său de comenzi.

(50) Principalii săi clienți provin din Germania, Țările de Jos, Rusia și Italia. Principalii concurenți din Europa sunt șantierele navale din Spania, Germania și Croația.

(51) În prezent, SSN este deținută, în proporție de 80 %, de Korporacja Polskie Stocznie S.A. (Polish Shipyards Corporation S.A., denumită în continuare „KPS"), iar 18 % este deținut de ARP. 2 % din părțile sociale sunt deținute de Trezoreria de stat. ARP este o societate cu răspundere limitată înființată legal și deținută integral de Trezoreria de stat. ARP își derulează activitățile din statut, inclusiv participarea la procesele de restructurare a acționariatului din cadrul întreprinderilor de stat, gestionarea activelor Trezoreriei de stat și a acțiunilor, în numele instituțiilor statului și acordarea de împrumuturi și garanții pentru restructurarea întreprinderilor publice. KPS este deținută integral de ARP și a fost înființată pentru a furniza finanțare societăților de construcții navale din Polonia.

(52) SSN se ocupă de producția de nave, inclusiv nave-container, nave-cisternă pentru produse chimice, nave cu punte ruliu și nave multifuncționale. 1 % din activitatea societății constă în producția de structuri metalice și prestarea diverselor servicii legate de construcțiile navale.

(53) Principale instalații de producție ale SSN sunt reprezentate de cele trei cale de construcție: Wulkan Nowy, Odra Nowa și Wulkan 1.

(54) Imediat după înființarea sa în 2002, SSN a început să se ocupe de restructurare. În 2003, a întocmit planul de restructurare, care a fost inițial aprobat de asociații săi la 19 decembrie 2002 și ulterior modificat în octombrie 2003. Următorii factori au fost identificați ca fiind principalele motive pentru falimentul fostului șantier naval din Szczecin: probleme tehnologice, erori de proiectare, nivel redus al productivității, costuri ridicate și factori externi, cum ar fi nivelul ridicat al cursului de schimb al zlotului polonez, dar și concurența din Asia. Ca urmare a acestor probleme, piețele financiare au devenit ezitante în a finanța domeniul construcțiilor navale, acest lucru ducând la întârzieri în livrări și, prin urmare, la o acumulare de penalități și de creanțe.

(55) Obiectivul strategiei de restructurare consta în atingerea unei rentabilități de durată, prin concentrarea asupra pieței navelor-container și acela de a deveni un important producător de nave-cisternă pentru produse chimice, de nave cu punte ruliu și de tip con-ro și nave cu destinație specială. Planul de restructurare includea și posibilitatea de a se găsi un investitor strategic. Era necesară modificarea planului inițial de restructurare din 2003, ca urmare a dificultăților financiare ale societăților colaboratoare, angajaților și activităților asociate direct cu SSN.

(56) Treptat, situația financiară a SSN s-a deteriorat semnificativ.

Tabelul 1

Producția SSN

(milioane PLN)

	2002	2003	2004	2005	2006	30/9/2007
Cifra de afaceri	424,88	1 114,44	1 303,46	1 416,04	1 199,38	655,87
Rezultat din exploatare	– 6,16	– 39,64	– 119,80	– 11,44	– 194,24	– 134,36
Fonduri proprii	65,01	62,01	112,83	247,96	149,43	81,96

Sursă: Memorandumul de informare din 2006, prezentat de autoritățile poloneze pe 12 octombrie 2007, și „Planul de afaceri pentru SSN pentru 2008-2012, luând în considerare informațiile obținute pe parcursul procesului de verificare prealabilă („*due diligence*") derulat pe șantier", prezentat prin scrisoarea din 29 februarie 2008.

(57) Factorii externi care au contribuit la situația financiară dificilă includeau deprecierea dolarului (moneda în care erau exprimate veniturile șantierului) și aprecierea zlotului (moneda în care erau exprimate costurile), creșterea prețurilor la oțel și dificultatea de a obține finanțarea activităților de construcție a navelor, ca urmare a falimentului SSPH. Referitor la motivele interne care au stat la baza situației dificile a șantierului, s-a recunoscut faptul că instalațiile se aflau în stare proastă și necesitau lucrări importante de modernizare. Începând cu anul 2006, șantierul a avut mari probleme legate de forța de muncă: un nivel ridicat al absenteismului, rotația angajaților și plecarea muncitorilor calificați la alte șantiere navale, în special din Germania și Norvegia, unde erau mai bine retribuiți.

2.2. *DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 88 ALINEATUL (2) DIN TRATATUL CE*

(58) În decizia de a iniția procedura de investigație formală, Comisia a constatat inițial că unele dintre măsurile care i-au fost aduse la cunoștință reprezentau un nou ajutor, în temeiul punctului 3 din anexa IV la Tratatul de aderare, pentru că nu fuseseră acordate în momentul aderării. Comisia a enumerat măsurile în cauză în partea B din anexa la decizia respectivă.

(59) De asemenea, Comisia a decis că un număr de măsuri, și anume cele enumerate în partea A din anexa la decizia pentru inițierea procedurii de investigație formală, au fost acordate societății SSN înainte de 1 mai 2004 și nu erau aplicabile după aderare, în sensul punctului 3 din anexa IV la Tratatul de aderare și, prin urmare, nu ar fi verificate în temeiul procedurii prevăzute în articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE. Prin urmare, măsurile respective nu intră sub incidența prezentei decizii. Totuși, trebuie luate în considerare atunci când se evaluează compatibilitatea măsurilor acordate după aderare cu piața comună.

(60) În esență, referitor la măsurile enumerate în partea B din anexa la decizia de inițiere a procedurii de investigație formală, Comisia a precizat că o decizie obligatorie din punct de vedere legal, privind aceste măsuri, nu fusese luată în considerare înainte de aderare, deși a recunoscut că s-au parcurs câteva etape preliminare către o asemenea decizie.

(61) Prima dintre aceste măsuri este o infuzie de capital realizată de ARP. Planul de restructurare din 2003 impunea o infuzie de capital în valoare de 241 752 900 PLN, dar, înainte de aderare, s-a realizat doar o parte din aceasta. (180 de milioane PLN). ARP nu putea, totuși, să pună în aplicare întreaga majorare a capitalului, de 241 752 900 PLN, din motive de buget. Conform declarațiilor Poloniei, decizia de punere în aplicare a diferenței rămase din majorarea de capital (61 752 652 PLN) a fost luată la 21 decembrie 2004.

(62) Cea de-a doua și cea de-a treia măsură de ajutor o reprezintă garanțiile de bună execuție oferite de ARP (fiecare corespunzând ajutorului de 1 935 000 PLN). Aceste garanții se referă la navele contractate în 2002. Garanțiile pentru navele ulterioare urmau să fie emise imediat după livrarea navelor anterioare. Prin urmare, se presupune că garanțiile pentru navele 7 și 8 au fost acordate atunci când navele 4 și 5 au fost livrate (în 2005).

(63) Ultimul set de măsuri care, din informațiile disponibile, nu au fost acordate înainte de aderare, sunt măsurile în favoarea societății SSN, adoptate de municipalitatea din Szczecin, sub forma unor anulări și amânări ale plății impozitului pe bunuri imobiliare. În total, aceste măsuri reprezintă 12,5 milioane PLN. În conformitate cu informațiile oferite de autoritățile poloneze [1], aceste măsuri nu au fost acordate șantierului până în prezent.

(64) Comisia a decis să inițieze investigația formală ca urmare a unor îndoieli privind compatibilitatea ajutorului de restructurare cu piața comună.

(65) În primul rând, Comisia și-a exprimat dubiile privind eligibilitatea SSN de a primi ajutorul de restructurare. Se pare că societatea fusese înființată pentru a prelua activitățile predecesoarei sale aflate în faliment, fără a prelua, totuși, și datoriile acesteia din urmă. Prin urmare, Comisia a considerat că SSN era o societate nouă, în sensul orientărilor comunitare aplicabile.

(66) În al doilea rând, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că activitățile de restructurare (finalizate deja și aflate în derulare) ar duce la o viabilitate pe termen lung a SSN. Restructurarea demarată de șantier s-a referit mai ales la reducerea creanțelor și îmbunătățirea lichidității pentru a permite continuarea producției. Costurile estimative ale activităților de restructurare reale includeau costurile de achiziție a utilajelor de producție de la executorul judecătoresc al SSPH și SS. Comisia a observat că, și la sfârșitul perioadei de restructurare, nivelul planificat al productivității rămăsese relativ redus, comparativ cu cel al șantierelor navale concurente din Europa.

(67) În al treilea rând, pe baza informațiilor disponibile, Comisia și-a exprimat îndoiala în ceea ce privește adoptarea măsurilor compensatorii corespunzătoare, deoarece, în realitate, pe șantier nu fusese pusă în aplicare nicio reducere reală a capacității de producție.

(68) În al patrulea rând, Comisia și-a exprimat îndoiala în ceea ce privește faptul că unele din costurile de restructurare presupuse, cum ar fi costurile de achiziție a activelor de producție, ar trebuie considerate eligibile, adică fiind cu adevărat legate de restructurare.

(69) În cele din urmă, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că propria contribuție a beneficiarului la planul de restructurare, din propriile resurse sau din surse externe de finanțare, în condițiile pieței, a fost semnificativă. În special, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că folosirea profitului cumulat constituia contribuție proprie. În plus, Comisia a observat că 78 % din presupusa contribuție proprie era alcătuită din plăți în avans, de la proprietarii de nave, garantate de KUKE, agenția poloneză de credite de export. Considerând că SSN era o societate cu probleme financiare, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că primele de garanție încasate reflectau în mod adecvat riscul aferent, dacă garanția solicitată de KUKE era suficientă și, prin urmare, dacă propria contribuție propusă reprezenta sau nu ajutor de stat.

2.3. *OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE*

2.3.1. OBSERVAȚIILE POLONIEI

(70) Ca urmare a deciziei Comisiei de a iniția procedura de investigație formală, autoritățile poloneze și-au prezentat observațiile în acest sens. Beneficiarul nu a prezentat argumente separate, ci a aprobat declarația guvernului polonez.

[1] Scrisoarea din 9 ianuarie 2008.

(71) Autoritățile poloneze au adus câteva chestiuni în discuție. Principala chestiune contestată a fost dacă anumite măsuri de ajutor au fost puse în aplicare înainte de aderarea Poloniei la Uniunea Europeană, adică înainte de 1 mai 2004 și nu erau aplicabile după aderare. Măsurile în cauză nu pot fi examinate de Comisie; doar măsurile care nu au fost acordate înainte de aderare sunt evaluate de Comisie, ca ajutor notificat sau ca ajutor ilegal, în conformitate cu procedura prevăzută în articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE.

(72) Autoritățile poloneze au obiectat în ceea ce privește constatarea Comisiei conform căreia măsurile prezentate în partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală constituia ajutor nou. Autoritățile poloneze au argumentat că toate măsurile incluse în tabelul respectiv au fost acordate înainte de aderarea Poloniei și, prin urmare, niciun ajutor nou nu a fost planificat sau acordat societății SSN.

Infuzie de capital (partea B a anexei la decizia de a iniția procedura de investigație formală, măsura 61)

(73) În primul rând, autoritățile poloneze au argumentat că SSN avusese așteptări legitime privind faptul că ajutorul prevăzut în planul de restructurare din 2003 era compatibil cu legislația privind ajutorul de stat. Autoritățile poloneze au făcut referire în special la două documente: „Starea industriei construcțiilor navale din Polonia, măsuri recomandate și sprijinul pentru acest sector" (adoptat de Consiliul de Miniștri la 16 iulie 2002) și „Strategia pe termen mediu a garanțiilor din partea Trezoreriei de stat până în 2010" (adoptat de Consiliul de Miniștri la 10 iunie 2003). Autoritățile poloneze au argumentat că aceste măsuri și alte măsuri similare, adoptate de autoritățile centrale, regionale și municipale, făcuseră parte dintr-un program amplu menit să salveze industria construcțiilor navale.

(74) În al doilea rând, autoritățile poloneze au susținut că, cerând adoptarea unui „act obligatoriu din punct de vedere juridic", Comisia asigură aplicarea criteriilor legislației comunitare în cazul evenimentelor și dreptului intern înainte de aderare. Polonia a afirmat că legislația poloneză privind ajutorul de stat se aplicase înainte de aderare și că legislația în cauză „nu prevedea, în nicio etapă pe durata procedurii, o decizie formală de acordare a ajutorului adresat beneficiarului." Singurul lucru solicitat de legislația poloneză consta în aprobarea planului de restructurare și a măsurilor de ajutor în cauză, de către președintele Oficiului concurenței și protecției consumatorului, aprobare care fusese într-adevăr acordată. Autoritățile poloneze au susținut că „nimeni nu poate obiecta că fiecare măsură din planul de restructurare aprobat în cele din urmă era convenită între SSN și autoritatea competentă care se ocupă de acordarea ajutoarelor." Mai mult, Polonia a declarat că dispozițiile legislației comunitare nu erau aplicabile evenimentelor care au avut loc înainte de aderarea Poloniei și că, în fapt, cauza Fleuren ([1]), la care Comisia făcea referire în decizia sa de a iniția investigația formală, era cu mult diferit de cazul de față.

([1]) Hotărârea Tribunalului de primă instanță în cauza Fleuren Compost/Comisia, T-109/01, Rec., 2004, p. II-127.

(75) În al treilea rând, s-a argumentat că aprobarea planului de restructurare de către consiliul de supraveghere al SSN ar trebui considerată un eveniment de acordare a ajutorului. Ca reacție la suspiciunile Comisiei, referitoare la întrebarea dacă, în fapt, Consiliul de supraveghere era entitatea cu drept de adoptare a deciziilor cu consecințe financiare obligatorii pentru asociați, Polonia a declarat că acest Consiliu de supraveghere reprezenta interesele asociaților, deoarece era numit de către aceștia. Membrii Consiliului de supraveghere au acționat în conformitate cu instrucțiunile primite de la asociați (ARP și Trezoreria de stat), iar acțiunile lor au reprezentat un angajament al ARP și Trezoreriei de stat de a acorda ajutorul.

(76) În al patrulea rând, Polonia a argumentat că aprobarea planului de restructurare din 2003 de către echipa ARP pentru industria construcțiilor navale întărise așteptările legitime ale șantierului, deoarece membrii acestei echipe erau, cu toții, reprezentanți ai ARP în Consiliul de supraveghere. De asemenea, Polonia a confirmat că deciziile reale au fost luate de Consiliul de supraveghere și adunarea acționarilor ARP.

(77) În cele din urmă, autoritățile poloneze au susținut că ajutorul fusese acordat înainte de aderare deoarece expunerea statului fusese menționată în planul de restructurare din 2003 și era, prin urmare, cunoscută înainte de aderare.

Garanțiile (partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală, măsurile 62 și 63)

(78) Autoritățile poloneze au făcut referire la sistemul de reînnoire („*rollover system*"), prin care o nouă garanție este extinsă atunci când o garanție anterioară expiră, și au argumentat că sistemul menționat și, prin urmare, toate garanțiile acoperite de acesta, fuseseră aprobate de Consiliul de supraveghere ca parte a planului de restructurare din 2003. Autoritățile poloneze au citat criteriile de evaluare a aplicabilității unei garanții după aderare și au considerat că aceste criterii sunt decisive în a stabili dacă ajutorul a fost acordat.

(79) Autoritățile poloneze nu au reacționat la argumentul Comisiei conform căruia ARP nu adoptase aceleași etape procedurale în cazul celor două garanții contestate, așa cum făcuse în cazul garanțiilor acordate anterior. Autoritățile poloneze nu au contestat interpretarea Comisiei, conform căreia contractele de construcții navale, încheiate în 2002, conțineau o clauză care permitea cumpărătorului să rezilieze unilateral contractul în cazul în care șantierul nu prezenta o garanție de bună execuție într-un anumit interval de timp.

Anularea și suspendarea plății impozitelor (partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală, măsurile 64-68)

(80) Polonia a argumentat că expunerea economică exactă a statului la aceste măsuri fusese cunoscută înainte de aderare. Polonia a confirmat că autoritatea care acordă ajutorul nu putea emite deciziile finale privind suspendarea și anularea *ex ante*.

Eligibilitatea

(81) Ca răspuns la suspiciunile Comisiei și anume, dacă șantierul naval, în calitate de societate creată după falimentul societății anterioare, care derula activități de construcții navale în Szczecin, era eligibil pentru ajutorul de restructurare, Polonia a declarat că beneficiarul ajutorului funcționase sub o altă denumire (ASS) înainte de falimentul entității anterioare și că își desfășurase activitatea în domeniul construcțiilor navale.

Alte aspecte ale deciziei

(82) De asemenea, autoritățile poloneze au făcut observații privind alte aspecte legate de decizia Comisiei. În special, Polonia a declarat că restructurarea SSN avusese impact asupra multor domenii de activitate și era menită să îmbunătățească semnificativ eficiența șantierului. Șantierul a adoptat o strategie mai concentrată, a pus în aplicare restructurarea forței de muncă, a îmbunătățit productivitatea, a introdus un sistem de management mai eficient și și-a îmbunătățit situația financiară. Acesta estima realizarea de profituri în 2005.

(83) De asemenea, Polonia a declarat că șantierul pusese în aplicare măsurile compensatorii corespunzătoare, deoarece SSN achiziționase doar o parte din terenul și structurile deținute anterior de SSPH, iar acestea erau legate direct de capacitatea de construcții navale a șantierului.

(84) Autoritățile poloneze au argumentat că propria contribuție propusă era suficientă. În special, viitoarele profituri cu care șantierul intenționa să finanțeze o parte din costurile de restructurare nu puteau fi considerate resurse ale statului și, prin urmare, reprezentau contribuție proprie. Autoritățile poloneze au susținut că plățile în avans garantate de agenția de asigurare a creditelor de export din Polonia, KUKE, care finanța funcționarea șantierului, trebuiau să fie, de asemenea, considerate contribuție proprie. Polonia a descris condițiile în care KUKE a emis aceste garanții (primele și tipul garanției solicitate) și a subliniat că agenția KUKE nu fusese nevoită să efectueze plățile către proprietarii de nave conform garanțiilor oferite.

(85) Autoritățile poloneze au observat că adoptarea măsurilor de restructurare îmbunătățise situația financiară a șantierului și, prin urmare, se putuse demonstra viabilitatea acestuia.

2.3.2. OBSERVAȚII PRIMITE DE LA ALTE PĂRȚI INTERESATE

(86) Forum Okrętowe, asociația angajatorilor din cadrul șantierelor navale din Polonia, a explicat motivele aflate la baza dificultăților șantierului și a declarat că, în opinia sa, șantierul supraviețuise doar grație punerii în aplicare cu succes a planului de restructurare și a ajutorului de stat primit pentru restructurare.

(87) Towimor S.A., furnizorul de macarale de punte și echipamente de ancorare și de acostare al șantierului, a precizat că șantierul revenise la capacitățile de construcții navale și supraviețuise crizelor din 2002-2004 doar pentru că ARP preluase conducerea în procesul de restructurare. Societatea a subliniat că planul de restructurare a fost pus cu succes în aplicare și că îmbunătățirile realizate erau de lungă durată.

(88) Lubmor Sp. z o.o., furnizor de echipamente pentru interiorul navelor, a subliniat importanța existenței SSN pentru el însuși și pentru alte societăți care colaborează cu șantierul.

(89) Un alt furnizor, H. Cegielski, care produce mai ales motoare pentru nave, a subliniat că reușita restructurării SSN salvase întregul sector de construcții navale în 2002-2004 și că rezultatele financiare ale șantierului, în continuă creștere, indică faptul că măsurile de restructurare au condus la îmbunătățiri pe termen lung.

(90) Spliethoff's Bevrachtingskantoor B.V., client al SSN, a subliniat experiența deosebită a șantierului pe diverse segmente ale domeniului de construcții navale și calitatea navelor pe care le construise. Proprietarul navei a declarat că SSN construise opt nave multifuncționale pentru acesta, în conformitate cu cerințe tehnice și standarde calitative ridicate. Proprietarul navei și-a exprimat speranța că, în fapt, Comisia va aproba ajutorul acordat șantierului. Alți clienți ai șantierului, Peter Dohle Schiffahrts–KG și Odfjell, au exprimat opinii asemănătoare.

(91) Sindicatul Solidarność a subliniat importanța șantierului naval pentru ocuparea forței de muncă și pentru situația economică a întregii regiuni. Sindicatul și-a exprimat speranța că ancheta va fi finalizată imediat de către Comisie, care va aproba ajutorul primit de șantier.

(92) Primarul din Szczecin a subliniat importanța existenței șantierului pentru regiune și a observat că, în ciuda anumitor întârzieri, punerea în aplicare a restructurării generase rezultatele așteptate, iar șantierul putea fi competitiv pe piață pe termen lung.

(93) Business Club Szczecin, o asociație a angajatorilor pentru dezvoltarea orașului Szczecin și a Pomeraniei occidentale, și-a exprimat susținerea pentru restructurarea SSN. Au fost descrise dificultățile cu care se confruntă regiunea după falimentul SSPH din 2002 și s-a declarat că sprijinul pentru șantier din partea autorităților poloneze, făcuse posibilă depășirea crizei.

2.4. *EVOLUȚIILE DUPĂ DECIZIA COMISIEI DE A INIȚIA PROCEDURA DE INVESTIGAȚIE FORMALĂ*

(94) Investigația Comisiei și evenimentele importante sunt prezentate, în rezumat, mai jos.

(95) Ca răspuns la decizia Comisiei de a iniția procedura de investigație formală, în toamna anului 2005, autoritățile poloneze au prezentat două argumente: pe de o parte, a fost pusă sub semnul îndoielii competența Comisiei de a acționa în ceea ce privește măsurile identificate ca ajutor nou prin decizia Comisiei și, pe de altă parte, au argumentat că, deși aceste măsuri reprezentau ajutor nou, ele erau compatibile cu piața comună ca ajutor de restructurare.

(96) În susținerea argumentului său conform căruia ajutorul era compatibil, Polonia a prezentat Comisiei planul de restructurare din 2003. Comisia a studiat planul de restructurare din 2003 și a solicitat asistența unui consultant extern. Comisia a concluzionat că planul de restructurare din 2003 nu a îndeplinit niciuna dintre condițiile pentru aprobarea ajutorului de restructurare, prevăzute de orientările aplicabile.

(97) În decembrie 2005, Comisia a aflat, din surse publice ([1]), că societatea KPS, un grup de capital în proprietate publică, fusese creată în scopul integrării celor trei șantiere navale importante din Polonia – cele din Gdynia, Gdansk și Szczecin – sub o tutelă unică (denumit în continuare „planul de consolidare"). Principalul rol al KPS era de a furniza finanțare pentru producția șantierelor navale. Polonia nu informase Comisia în legătură cu planul de consolidare în niciuna dintre etapele procedurii, nici înainte, nici după decizia de a iniția procedura de investigație formală.

(98) La cererea Comisiei, la începutul anului 2006, autoritățile poloneze au explicat că planul de consolidare fusese, într-adevăr, luat în considerare anterior, dar că fusese abandonat și că o nouă strategie pentru restructurarea sectorului construcțiilor navale din Polonia urma să fie adoptată în viitorul apropriat. Polonia a clarificat faptul că rolul KPS era de a furniza finanțare operațională pentru șantierele navale poloneze, mai ales sub forma unor împrumuturi pe termen scurt.

(99) În cadrul unei reuniuni dintre autoritățile poloneze și personalul Comisiei, care a avut loc la 22 februarie 2006, Comisia a informat Polonia că, pe baza informațiilor de care dispune, nu poate concluziona că planul de restructurare din 2003 era suficient pentru ca șantierul să își recapete viabilitatea pe termen lung. Comisia a accentuat faptul că planul de restructurare din 2003 era un plan de început, care viza în special măsurile financiare necesare pentru reluarea funcționării după falimentul SSPH, nu doar un plan de restructurare care să garanteze recăpătarea viabilității pe termen lung. În special, investițiile avute în vedere erau insuficiente ținând seama de situația precară în care se aflau echipamentele și instalațiile de pe șantier. Autoritățile poloneze și șantierul au continuat să susțină că șantierul își recăpătase deja viabilitatea. Totuși, Polonia a confirmat că șantierul necesita, într-adevăr, investiții substanțiale pentru modernizare, în valoare de cel puțin 200 de milioane PLN și a fost, prin urmare, vândut unui investitor privat în 2008-2009. La reuniune, autoritățile poloneze au confirmat că un nou plan de restructurare sau o versiune revizuită a planului de restructurare din 2003 va fi prezentat(ă) Comisiei.

(100) Ca urmare a reuniunii în cauză, autoritățile poloneze s-au angajat ([2]) să prezinte Comisiei, până la 22 mai 2006, un plan modificat pentru restructurarea SSN.

(101) La 26 iunie 2006, Comisia a primit un prim proiect de plan de restructurare, intitulat „Plan de dezvoltare a Stocznia Szczecińska Nowa Sp. z o.o. pentru 2006-2011", întocmit cu sprijinul firmei de consultanță, Deloitte Advisory.

(102) Comisia și-a exprimat deosebita îngrijorare legată de acest proiect în timpul vizitei pe șantier, care a avut loc la 13 iunie 2006, dar și în scris, la 17 iulie 2006, subliniind faptul că primul proiect de plan de restructurare nu pare a fi suficient de consistent pentru a asigura recăpătarea viabilității șantierului pe termen lung. Comisia a subliniat că restructurarea trebuia să fie finanțată, în mare parte, din resurse proprii, fără ajutor de stat, care nu era luat în considerare în proiectul planului transmis și că era nevoie de punerea în aplicare a unor măsuri compensatorii semnificative. Observând sprijinul permanent asigurat de garanțiile oferite de agenția guvernamentală KUKE, Comisia a avertizat șantierul și autoritățile poloneze că aceste garanții constituie ajutor de stat. Comisia a solicitat Poloniei să revizuiască proiectul planului de restructurare și să prezinte o versiune completă a planului până la sfârșitul lunii august 2006.

(103) În ciuda acestor avertismente, planul de restructurare din 2006, prezentat în cele din urmă de Polonia în septembrie 2006, cu două luni mai târziu, nu diferea prea mult față de prima versiune. Principalele critici aduse planului de restructurare din 2006 sunt prezentate mai jos.

(104) În septembrie 2006, Polonia a informat Comisia că, la 31 august 2006, Adunarea Generală a SSN hotărâse să majoreze capitalul șantierului cu 95 de milioane PLN și să pregătească, până la 15 octombrie 2006, oferte pentru investitorii potențiali interesați de achiziționarea părților sociale nou emise. Până la 31 decembrie 2006, doar două societăți își exprimaseră interesul în achiziționarea părților sociale din capitalul SSN: o companie poloneză din domeniul comercializării oțelului, Złomrex, și ISD Polska, filială a producătorului ucrainean de oțel, Donbas.

([1]) Procesele-verbale ale Consiliului de Miniștri din 25 ianuarie 2005 și 5 octombrie 2005, publicate pe pagina web proprie.

([2]) Scrisoarea din 13 martie 2006.

(105) În cadrul unei reuniuni care a avut loc la 7 decembrie 2006 (și în scris, prin scrisoarea din 29 ianuarie 2007), Comisia a explicat autorităților poloneze că planul de restructurare din 2006 nu îndeplinea niciuna dintre condițiile necesare pentru aprobarea ajutorului de restructurare, în conformitate cu orientările aplicabile. La reuniune, autoritățile poloneze s-au angajat să privatizeze șantierul pentru a îmbunătăți șansele de recăpătare a viabilității și de a asigura o contribuție proprie suficientă pentru restructurare. Autoritățile poloneze au confirmat în acel moment angajamentul de a privatiza șantierul până la 30 iunie 2007, printr-o scrisoare din 5 ianuarie 2007. În timp ce se redactau documentele de privatizare, Polonia a cerut Comisiei să indice care sunt măsurile compensatorii pe care le consideră necesare pentru SSN, astfel încât investitorii potențiali să poată fi informați în consecință.

(106) Ca urmare a unui acord între Comisarul Neelie Kroes și Ministrul Piotr Wozniak, din decembrie 2006, Comisia s-a implicat într-o dezbatere intensă cu autoritățile poloneze și SSN, în vederea stabilirii măsurilor compensatorii necesare. Polonia a prezentat o propunere de măsuri compensatorii pentru SSN și s-a angajat să închidă cala de construcție Wulkan 1 odată ce contractele de construcții navale deja semnate sunt puse în aplicare și anume în martie 2010.

(107) Comisia a solicitat o serie de date de la SSN. În cele din urmă, reprezentanții Comisiei au informat Polonia, prin scrisoarea din 31 iulie 2007, asupra faptului că închiderea calei de construcție Wulkan 1 era considerată în mod provizoriu ca fiind o măsură compensatorie temporară suficientă, cu condiția ca instalația să fie scoasă ireversibil din uz, astfel încât să nu mai poată fi utilizată în scopul asamblării și lansării navelor, și ca închiderea să aibă loc la 1 iunie 2009 sau mai devreme, dacă construcția navei 587-IV/09, ultima dintre navele programate pentru asamblare pe cala de construcție în cauză, ar fi finalizată mai devreme. Mai mult, în 2009, cala de construcție Wulkan 1 ar putea fi folosită doar pentru asamblarea navei 587-IV/09. Temeiul acestei concluzii a Comisiei este descris în continuare. Autoritățile poloneze și-au confirmat intenția de a pune în aplicare reducerile de capacitate, așa cum sunt descrise în scrisoarea Comisiei.

(108) În februarie 2007, conducerea șantierului a trimis unui număr de 57 de investitori potențiali invitații pentru achiziționarea unei părți majoritare din capitalul SSN. La momentul respectiv, șantierul era în negocieri deja, de câteva luni, cu Zlomrex, dar, până la urmă nu s-a luat nicio decizie.

(109) Un nou efort de privatizare a fost demarat în toamna anului 2007. Comisia a fost consultată, în august și septembrie 2007, privitor la un proiect al memorandumului de informare. În septembrie, consultantul pe probleme de privatizare al KPS și ARP a trimis invitații unui număr de 221 de investitori potențiali, pentru transmiterea de oferte.

(110) Șase investitori potențiali și-au exprimat interesul de a achiziționa părți sociale din capitalul șantierului și au solicitat câte un exemplar din memorandumul de informare. Termenul limită pentru prezentarea ofertelor de către investitorii potențiali fusese amânat de câteva ori.

(111) Observând că există întârzieri în procesul de privatizare, Comisia a solicitat Poloniei, prin scrisoarea din 3 octombrie 2007, să îl finalizeze fără întârziere. Prin scrisoarea din 23 octombrie 2007, Polonia a informat Comisia că privatizarea nu va putea fi finalizată conform planului, până la sfârșitul lui 2007. În schimb, Polonia s-a angajat să demareze negocierile cu investitorii selecționați, începând cu luna ianuarie 2008. Comisia și-a reiterat îngrijorarea privind întârzierile, prin scrisoarea din 30 noiembrie 2007 și a precizat că se așteaptă ca noul proprietar al SSN să prezinte primul proiect dintr-un nou plan de restructurare până la sfârșitul lunii februarie 2008. Această cerere a fost repetată ulterior de Comisie în numeroase ocazii. Comisia a insistat în mod repetat asupra respectării cu strictețe a graficului de privatizare.

(112) După finalizarea unui proces de verificare prealabilă, la 20 decembrie 2007, societatea Amber, singurul investitor potențial interesat de achiziționarea SSN, a prezentat o ofertă fermă condițională, care a fost evaluată de consultantul pe probleme de privatizare al KPS și ARP.

(113) Începând cu 20 martie 2008, societății Amber i-au fost acordate drepturi exclusive de negociere, prelungite ulterior de câteva ori și care, în cele din urmă, au expirat la 12 mai 2008.

(114) La 29 februarie 2008, Polonia a trimis Comisiei un prim proiect al planului de restructurare a SSN, întocmit de Amber ([1]). Amber a prezentat, prin e-mailul din 9 aprilie 2008, previziunile financiare actualizate. Comisia a făcut observații verbale privind acest proiect, în cadrul unei reuniuni care a avut loc la Varșovia la 10 aprilie 2008, între personalul Comisiei, autoritățile poloneze, șantier și societatea Amber și a trimis observații scrise într-o scrisoare din 21 aprilie 2008.

(115) În cadrul unei reuniuni la care au participat autoritățile poloneze, la 12 mai 2008, Amber a anunțat că se retrage din procesul de privatizare a SSN. În aceeași zi, Polonia a informat Comisia în legătură cu această evoluție. În explicația sa către Trezoreria de stat, Amber a menționat că principalul motiv al retragerii sale este faptul că, după o verificare prealabilă aprofundată a situației șantierului, se ajunsese la concluzia că acesta din urmă nu ar putea deveni profitabil nici măcar după punerea în aplicare a măsurilor de restructurare, inclusiv după investiții semnificative. Deoarece Amber era singura societate ofertantă, retragerea sa a însemnat că procesul de privatizare lansat în 2007 se încheiase.

([1]) „Prima versiune a planului de restructurare a SSN și planul de afaceri pentru SSN pentru 2008-2012 luând în considerare informațiile obținute pe parcursul procesului de verificare prealabilă («*due diligence*»), derulat în șantierul naval" și „Explicații suplimentare, schițarea programului de restructurare și angajamentele declarate privind cumpărarea SSN, prezentate de Amber" din 29 februarie 2008.

(116) La 26 mai 2008, Polonia a informat Comisia că procesul de privatizare fusese relansat. În rapoartele zilnice ulterioare, Polonia a informat Comisia în legătură cu măsurile luate de autoritățile poloneze pentru a găsi un cumpărător pentru SSN. Polonia a trimis Comisiei câteva scrisori în care investitorii potențiali au cerut să fie informați despre procesul continuu de privatizare și au solicitat copii ale memorandumului de informare în momentul în care acestea erau disponibile.

(117) Într-o reuniune din 13 iunie 2008, autoritățile poloneze au informat Comisia că o serie de societăți intenționau să prezinte Comisiei, până la 26 iunie 2008, planuri de restructurare. Ulterior, Comisia s-a întâlnit, la cererea autorităților poloneze și în prezența acestora, cu doi investitori potențiali care își exprimaseră interesul de a achiziționa SSN: societatea norvegiană Ulstein și societatea poloneză Mostostal Chojnice. La aceste întâlniri, ambele societăți au prezentat Comisiei strategiile proprii de restructurare.

(118) Polonia a prezentat ulterior Comisiei un proiect de plan de restructurare întocmit de Mostostal Chojnice, datat iunie 2008 și intitulat „Proiect al programului de restructurare a SSN pentru 2008-2018, activități în derulare" (denumit în continuare „planul de restructurare din iunie 2008"). La 7 iulie, Polonia a informat Comisia că Mostostal și Ulstein semnaseră o scrisoare de intenție pentru o posibilă colaborare, în cazul în care Mostostal devenea proprietarul SSN. În legătură cu această scrisoare de intenție, Polonia a prezentat Comisiei un plan de restructurare actualizat, întocmit de Mostostal.

(119) Prin scrisoarea din 14 iulie 2008, Polonia a informat Comisia că procesul de privatizare a SSN era în derulare și a solicitat mai mult timp pentru ca investitorii potențiali să finalizeze planul de restructurare. Polonia s-a angajat să prezinte Comisiei un plan complet de restructurare a SSN, cel târziu până la 12 septembrie 2008.

(120) Comisia a fost de acord cu termenul limită propus pentru planul complet de restructurare.

(121) La 12 septembrie 2008, Polonia a prezentat un plan final de restructurare a șantierului, intitulat „Programul de restructurare a Stocznia Szczecińska Nowa pentru 2008-2012" (denumit în continuare „planul de restructurare din septembrie 2008").

(122) La 22 septembrie, Ulstein a informat Comisia că se retrage din procesul de privatizare. În această situație, Comisia consideră că planul din septembrie 2008, pe baza colaborării dintre Ulstein și Mostostal, nu mai este valabil. Totuși, acest plan va fi descris și evaluat mai jos, în special deoarece Mostostal a anunțat, în scrisoarea sa din 22 septembrie, că va pune în aplicare planul pe cont propriu.

(123) În cadrul unei întâlniri care a avut loc la 30 septembrie 2008, Mostostal a informat Comisia că intenționează în continuare să colaboreze cu Ulstein privind restructurarea SSN. Mostostal a prezentat un proiect de contract cu Ulstein, care nu era semnat sau măcar parafat, pe baza căruia cele două societăți urmau să stabilească o relație preferențială între furnizor și client. Ulstein urma să subcontracteze șantierului Szczecin producția de corpuri de navă și, ulterior, să finalizeze navele de tip off-shore pentru grupul Ulstein, în condițiile pieței. Ulstein urma, de asemenea, în condițiile pieței, să împărtășească societății Mostostal cunoștințele și experiența pe care le are în domeniul construcțiilor navale. Noul proiect al contractului de colaborare nu prevedea nicio contribuție financiară din partea Ulstein în favoarea planului de restructurare din 12 septembrie 2008.

2.5. *PLANUL DE RESTRUCTURARE DIN SEPTEMBRIE 2006*

(124) Planul de restructurare modificat acoperea perioada 2006-2011. Planul fusese întocmit în cooperare cu compania de consultanță Deloitte și avea ca obiectiv finalizarea restructurării care începuse în 2002, pe baza unui plan prezentat Comisiei în octombrie 2005, care fusese considerat insuficient pentru recăpătarea viabilității întreprinderii. În conformitate cu planul modificat de restructurare, în 2009 șantierul urma să își recapete viabilitatea pe termen lung.

Modificarea strategiei

(125) Unul dintre punctele-cheie ale noului plan de restructurare era reorientarea SSN către producția de nave de ultimă generație. Această reorientare se baza pe următoarele considerente: valoarea adăugată mai mare, creșterea concurenței prețurilor pe segmente cu un grad tehnologic mai redus, incapacitatea tehnică a SSN de a produce nave container foarte mari, pentru care exista o cerere în creștere la momentul respectiv și cunoștințele tehnice necesare deținute de SSN, în special referitoare la navele-cisternă specializate, tip duplex, construite din oțel inoxidabil.

(126) În timp ce registrul actual de comenzi (pentru livrările din 2008-2009) era alcătuit mai ales din nave-container (70 %), șantierul producea deja nave-cisternă pentru produse chimice pentru segmentul superior al pieței și nave de tip con-ro (30 %). Planul presupunea că, până în 2010, șantierul își va extinde gama de produse pe trei segmente de piață, și anume nave-cisternă pentru produse chimice, nave cu punte ruliu (inclusiv nave de tip con-ro și ro-pax) și nave multifuncționale foarte moderne.

Restructurare industrială și operațională

(127) Punerea în aplicare a noii strategii urma să fie însoțită de campanii de marketing și vânzări, precum și de modificări organizatorice și tehnologice pe șantier. Costul total al investițiilor și inițiativelor planificate a fost estimat la suma de 203,9 milioane PLN. Investițiile și inițiativele urmau să fie puse în aplicare în perioada 2006-2009.

(128) Planul includea creșteri salariale, pentru abordarea problemei reprezentate de nivelul ridicat de absenteism și de plecarea muncitorilor calificați. Acest lucru însemna că salariul mediu din 2011 ar fi cu 28 % mai mare decât salariul mediu din 2006.

(129) Planul a prevăzut o reducere suplimentară a forței de muncă până la 4 298 de angajați până în 2011, forța de muncă reducându-se astfel cu aproximativ 20 % față de nivelul din 2006 (5 322) și 53 % în total din anul 2001 (8 071). Totuși, planul nu a specificat cu claritate dacă această reducere implica intrări în șomaj sau transferuri la filiale.

(130) Alte măsuri menite să motiveze forța de muncă calificată au fost formulate într-o manieră foarte generală: dezvoltarea unei noi politici privind resursele umane, identificarea nivelului optim de ocupare a forței de muncă, revizuirea sistemului actual de evaluare și dezvoltarea unui plan de stimulente. Proiecte similare erau planificate pentru nivelul mediu de conducere.

(131) Planul cuprindea măsuri legate de optimizarea politicii financiare, cum ar fi planul pentru introducerea dispozițiilor contractuale menite să reducă riscul de expunere la fluctuațiile prețurilor la materiale și ale cursurilor de schimb valutar (operațiuni de acoperire de tip „*natural hedging*") și planul de negociere cu băncile, pentru obținerea unor contracte de tip forward. Nu au existat dovezi privind reușita negocierilor legate de contracte de tip forward cu bănci private.

Cifrele-țintă la sfârșitul restructurării și previziuni financiare

(132) La sfârșitul perioadei de restructurare din 2011, producția șantierului era estimată a ajunge la 211 682 CGT, comparativ cu 213 044 CGT în 2005.

(133) Reducerea forței de muncă duce la o creștere a productivității de la 34 CGT/angajat în 2003 la 49,3 CGT/angajat în 2011. În cea ce privește orele de muncă per persoană/CGT, productivitatea în 2003 fusese de 47. Nivelul țintă al productivității pentru 2011 era de 34 ore de muncă per persoană/CGT.

(134) Planul prevedea că randamentul capitalului investit (ROCE, *return on capital employed*), fără a lua în considerare creșterile salariale, ar fi în medie, în perioada 2007-2011, de 19 % pe an și s-a susținut că acesta era nivelul rentabilității la care se aștepta un investitor privat. Previziunea care lua în considerare creșterile salariale era de 1,45 % pe an.

(135) De asemenea, planul includea o analiză a sensibilității referitor la modificările cursurilor de schimb presupuse, ale costurilor cu forța de munca și ale prețului la oțel. Planul a analizat următorii factori: aprecierea zlotului cu 5 % și 10 % pe durata perioadei de restructurare 2006-2011 (ipoteza de bază fiind de 3,26 PLN/USD), creșterile salariale anuale de 7,5 % (ipoteza de bază fiind de 5 % pe an) și creșterile prețului la oțel cu 20 %.

Finanțarea operațiunilor în derulare

(136) Planul a presupus că modelul existent al operațiunilor de finanțare de pe urma plăților în avans ale proprietarilor de nave, garantate de KUKE, garanțiile Trezoreriei de stat și împrumuturi de stat urma să fie înlocuit de plățile în avans ale proprietarilor de nave, garantate de KUKE și împrumuturi comerciale.

(137) Planul se referea la finanțare sub forma unor garanții suplimentare de la Trezoreria de stat pentru împrumuturi, în valoare de 35 de milioane USD pentru 2006 și 2007 și de 25 de milioane USD pentru 2008 și 2009. De asemenea, se referea la înlocuirea garanțiilor KUKE cu garanțiile obținute de pe piață și contractarea unor împrumuturi comerciale. Planul de restructurare din 2006 a identificat doar un contract de garantare reușit. Planul a prevăzut continuarea folosirii garanțiilor KUKE, cu o limită medie anuală de 200 de milioane USD.

Costurile restructurării

(138) Planul a presupus costuri de restructurare de 374,7 milioane PLN și costuri operaționale în perioada de restructurare, în valoare de 11 120 de milioane PLN. Aceste două cifre au fost valabile pentru perioada 2002-2009. Costul inițiativelor și investițiilor prevăzute a fost estimat la 203,9 milioane PLN. Restructurarea financiară a fost declarată ca fiind finalizată, cu excepția anulării unei sume de 20,7 milioane PLN.

Contribuție proprie, alte surse de finanțare

(139) Restructurarea urma să fie finanțată din fonduri externe în valoare de 190 de milioane PLN , incluzând suma de 95 de milioane PLN dintr-o majorare a capitalului social al șantierului, realizat prin emisiunea de noi părți sociale, care urma să fie preluată de un investitor privat. O hotărâre privind majorarea capitalului social fusese adoptată de adunarea extraordinară a acționarilor. În septembrie 2006, s-a făcut o subscriere pentru noi părți sociale, în valoare de 95 de milioane PLN, însemnând achiziționarea a 21 % din capitalul SSN, diferența rămânând la stat.

(140) S-a presupus că diferența de 95 de milioane PLN provine dintr-un împrumut de investiții pe termen lung, de asemenea dintr-o sursă privată. În conformitate cu previziunile financiare, majorarea capitalului, precum și împrumutul de investiții pe termen lung urmau să fie puse în aplicare în perioada 2006-2009.

(141) În plus, planul era privit ca o contribuție proprie printr-un împrumut comercial de 165,9 milioane PLN, care nu a fost detaliat.

(142) Planul a prevăzut că plățile suplimentare de la proprietarii de nave, în valoare de 628,7 milioane PLN, după renegocierea contractelor, ar trebui considerate contribuție proprie.

(143) Planul s-a bazat pe operațiunile de finanțare în derulare, din împrumuturi comerciale și plăți în avans ale proprietarilor de nave, negarantate de KUKE, valoarea totală a acestora fiind estimată, pentru toată perioada de restructurare 2002-2009, la suma de 3 200 de milioane PLN.

(144) Planul a presupus că viitorul flux de numerar, de 399 de milioane PLN, urma să fie folosit parțial (14,5 milioane PLN) pentru investiții, și parțial pentru activități operaționale. Totuși, planul a recunoscut cu claritate că acesta nu reprezenta fonduri proprii, în sensul orientărilor comunitare aplicabile.

Măsuri compensatorii

(145) În conformitate cu planul de restructurare, măsurile compensatorii fuseseră puse în aplicare de SSN sub forma unei reduceri a capacității, rezultate din faptul că SSN nu preluase o porțiune semnificativă din activele și forța de muncă ale SSPH, după falimentul acesteia. În 2001, adică înainte de falimentul SSPH, această societate avusese, teoretic, o capacitate anuală maximă de producție de 345 600 CGT, având o capacitate de producție maximă de 322 000 CGT în 1995-1999 (producția medie anuală în această perioadă fiind de 244 000 CGT). Prin planul de restructurare se declara că actuala capacitate a SSN era de 255 720 CGT. Prin urmare, în conformitate cu planul, reducerea capacității era de aproximativ 100 000 CGT.

2.6. *PLANUL DE RESTRUCTURARE DIN IUNIE 2008*

(146) Mostostal este o societate cu sediul în Polonia, deținută integral de grupul KEM. Societatea produce diferite tipuri de structuri din oțel (poduri, macarale, schelete de clădiri etc.). Fostă societate deținută de stat, aceasta a fost privatizată în 1992 și, din 2003, aparține KEM, un grup industrial ai cărui proprietari erau membrii aceleiași familii. KEM se ocupă de prelucrarea și comercializarea de deșeuri din oțel și de comerțul cu ridicata al produselor metalurgice, cum ar fi cele produse de Mostostal. În 2007, cifra de afaceri a grupului KEM a fost de 700 de milioane PLN (207 de milioane EUR), din care 100 de milioane PLN (30 de milioane EUR) au fost generate de Mostostal.

(147) Strategia fundamentală de afaceri a constat în diversificarea activității șantierului în două activități principale: construcții din oțel și construcțiile navale. Acest lucru a fost menit să reducă vulnerabilitatea șantierului în fața fluctuațiilor de pe piața construcțiilor navale. Restructurarea produselor urma să aibă loc în două etape. În prima etapă, până la începutul anului 2009, șantierul urma să finalizeze registrul existent de comenzi de nave și să înceapă activitatea de construcții din oțel. În cea de a doua etapă, activitatea de construcții din oțel urma să se extindă, obiectivul principal fiind folosirea a 50 % din capacitatea de producție, diferența de 50 % urmând să fie folosită pentru construcțiile navale.

(148) Pentru activitățile de construcții navale, Mostostal și-a bazat planul pe un parteneriat cu constructorul norvegian de nave, Ulstein. La 7 iulie 2008, cele două societăți au semnat o scrisoare de intenție prin care au convenit să negocieze un posibil contract de colaborare. Cooperarea rezida mai ales în faptul că Ulstein avea să folosească o parte din capacitatea SSN.

(149) Pentru activitățile de construcții din oțel, Mostostal a intenționat să folosească instalațiile de producție ale șantierului naval Szczecin, pentru a-și extinde propria producție, dar și pentru a exploata accesul la transportul maritim. Planul era optimist în ceea ce privește dezvoltarea pieței poloneze pentru structuri din oțel, așteptându-se mai ales la investiții ample în infrastructura din Polonia. Referitor la activitățile de construcții navale, planul preconiza construcția navelor de tip ro-pax și a navelor multifuncționale, pledând că, pe aceste segmente, prețurile aveau „o tendință crescătoare, independent de evoluția pieței de construcții navale".

(150) Planul a prevăzut restructurarea activelor, constând în separarea a aproximativ 30 % din suprafața actuală destinată producției pentru alte activități esențiale, inclusiv închirierea către o parte terță. O cală de construcție, Wulkan 1, urma să fie dezafectată din producția construcțiilor navale și folosită pentru construcțiile din oțel, în alte scopuri decât construcțiile navale. Acest lucru a fost prezentat în plan ca măsură compensatorie.

(151) Planul a prevăzut investirea sumei de 264 de milioane PLN în 2008-2012 și o investiție suplimentară de 90 de milioane PLN în 2013-2018. Planul a inclus o listă cu investițiile și economiile estimative în ceea ce privește orele de muncă per persoană și costurile de exploatare. Totuși, se preciza că, la 12 iunie 2008, șantierul încheiase un contract cu un consultant extern pentru întocmirea unui plan pentru modernizarea șantierului, inclusiv identificarea investițiilor necesare.

(152) Planul de restructurare a preconizat creșterea forței de muncă cu 14 %, până la 5 010 de angajați în 2012.

(153) Planul a presupus că finanțarea construcțiilor navale se va realiza din plățile în avans efectuate de proprietarii de nave și reprezentând 80-90 % din prețul de vânzare.

(154) Conform planului, succesul restructurării depindea de acordarea unui ajutor de stat suplimentar pentru șantier. Au fost preconizate o serie de infuzii de capital și un schimb de datorii pentru capital, acordat de Trezoreria de stat sau de organisme publice subordonate, în valoare totală de 588 de milioane PLN. Acesta includea infuzia de capital de 145 de milioane PLN, realizată de ARP și decisă în iunie 2008. În plus, planul preconiza obținerea unui împrumut în valoare de 32 de milioane USD (68 de milioane PLN) de la ARP. În cele din urmă, planul preconiza alte garanții pentru plata în avans, de la KUKE, în valoare nominală de 431 de milioane PLN.

(155) Investitorul declarase că este dispus să facă o infuzie de capital în valoare de 149,5 milioane PLN pentru a finanța o parte din programul de investiții pentru 2008-2012. Cealaltă parte din programul de investiții pentru această perioadă urma să fie finanțată din fluxul de numerar al șantierului.

(156) În cele din urmă, planul a prezentat previziunile financiare pentru perioada de restructurare 2008-2012, indicând revenirea la profitabilitate începând cu anul 2010. Planul a enumerat, într-o manieră generală și fără a fi susținută de dovezi, o serie de ipoteze în baza cărora fuseseră elaborate previziunile financiare, dar nu conținea modelul financiar folosit pentru a se ajunge la estimări. Rata rentabilității capitalurilor proprii, care urmează să fie atinsă în 2012, ar fi, conform planului, de aproximativ 26 %, dar planul recunoaște că acest indice aparent ridicat al rentabilității a fost rezultatul faptului că, urmare a pierderilor acumulate în anii anteriori, capitalurile proprii au rămas la un nivel redus. Un scenariu mai realist, care nu ia în considerare pierderile acumulate, a fost că rata rentabilității capitalurilor proprii ar trebui să ajungă la nivelul de 7,6 % în 2011 și de 9,8 % în 2012, ceea ce, conform planului, însemna profitabilitate la limită pentru investiția preconizată.

(157) Bilanțul contabil estimat a arătat că valoarea mijloacelor fixe ar trebui să crească de la aproximativ 100 de milioane PLN în 2008 la 200 de milioane PLN în 2012.

2.7. *PLANUL DE RESTRUCTURARE DIN 12 SEPTEMBRIE 2008*

(158) Planul de restructurare din 12 septembrie 2008 s-a bazat pe ipoteze similare cu cele din planul din iunie 2008. Diversificarea activităților a rămas cea mai importantă idee strategică, iar succesul restructurării urma să fie atins prin colaborarea dintre Mostostal și Ulstein, combinând experiența lor în construcțiile din oțel și construcțiile navale. Comparativ cu versiunea din iunie, planul de restructurare revizuit era mai dezvoltat în ceea ce privește anumite măsuri de restructurare și punerea practică în aplicare a diversificării asumate a activităților; acest lucru se reflectă în restructurarea organizatorică și corporatistă planificată (a se vedea tabelul 2 de mai jos).

(159) Planul a presupus că șantierul existent, redenumit „SSN Nowa”, ar finaliza producția navelor care generează pierderi, din actualul registru de comenzi și că ulterior ar fi lichidat. Activele șantierului urmau să fie vândute unui număr de trei noi societăți: SSN Mostostal (deținută integral de către Mostostal), SSN Ulstein (deținută integral de către Ulstein) și SSN Wspólna (proprietarii fiind Mostostal și Ulstein, fiecare deținând 50 % din părțile sociale). Mai mult, biroul de proiectare actual ar urma să devină o societate separată, denumită SSN Biuro Projektowe. Planul preconiza că, în 2010, Mostostal ar înființa o altă societate nouă, SSN Odra, care ar urma să continue activitățile curente de construcții navale ale șantierului și să producă nave de tip ro-pax, nave cu punte ruliu, nave de tip con-ro și nave-cisternă pentru produse chimice.

Tabelul 2

Restructurarea corporatistă a SSN, preconizată de planul de restructurare din 12 septembrie 2008

	Acționariat	Activitate	Infuzii de capital (milioane PLN)	Cifra de afaceri (milioane PLN)	Forța de muncă	Programul de investiții (milioane PLN)
SSN Nowa	100 % Mostostal	Construcții navale – registrul actual de comenzi	434 (ajutor de stat)	În 2009: 680 În 2010: 1 000 Ulterior: 0	4 011 în 2009, țintă – 0	Nu este cazul
SSN Mostostal	100 % Mostostal	Construcții din oțel	80	148 (10 %)	297 în 2009, țintă – 352	59
SSN Ulstein	100 % Ulstein	Construcții navale – nave de tip offshore	67,3	155 (11 %)	150	10
SSN Wspólna	50 % Mostostal, 50 % Ulstein	Prefabricarea oțelului	95	370-400 (28 %)	1 062 în 2009, țintă – 663	34,5
SSN Biuro Projektowe	50 % Mostostal, 50 % Ulstein	Proiectare	0,2	9 (0,6 %)	150	0,5
SSN Odra	100 % Mostostal	Construcții navale – nave de tip ro-pax, nave cu punte ruliu, nave-cisternă pentru produse chimice	0,2	600-700 (49 %)	835 în 2010, țintă – 500	Nu este cazul
Total			434 de către stat și 242,7 de către investitori	1 412	1 815	104

(160) Planul a presupus că SSN Nowa și SSN Odra, societățile care ar fi trebuit să continue activitatea curentă de construcții navale a șantierului, nu ar avea active și ar sub-contracta activitatea de prefabricare a oțelului către societatea SSN Wspólna și ar folosi capacitatea societăților SSN Mostostal sau SSN Ulstein pentru asamblarea și echiparea navelor. Planul nu a descris modul în care putea fi gestionată în practică o asemenea împărțire a capacităților sau în ce condiții capacitatea ar putea fi pusă la dispoziția SSN Nowa și apoi a SSN Odra.

Strategia de piață

(161) Cele două societăți, SSN Ulstein și SSN Mostostal urmau să intre pe piețe noi în care SSN nu avea niciun fel de experiență; totuși, planul nu a oferit nicio analiză a acestor piețe.

(162) Planul a explicat faptul că Ulstein a subcontractat, în momentul respectiv, producția corpurilor de navă, dar intenționa să controleze și etapele de început ale producției și, prin urmare, achiziționând capacitatea din Szczecin, s-a intenționat integrarea pe verticală a procesului de producție. SSN Ulstein a prevăzut o perioadă rezonabilă de acomodare și a planificat să construiască corpuri de navă la început, iar apoi nave de tip offshore echipate integral sau parțial. Planul nu a prevăzut detalii privind volumul de producție planificat, prețurile presupuse ale corpurilor de navă/navelor, costurile, profitabilitatea etc.

(163) Motivele investițiilor efectuate de către Mostostal în șantierul naval Szczecin au rămas aceleași cu cele din planul de restructurare din iunie 2008. Obiectivul investitorului a constat în extinderea capacității de producție a structurilor din oțel și în obținerea de acces direct la transportul maritim, ceea ce ar fi redus costurile de transport, permițând transportarea unor structuri mai mari și complet echipate. Nu au fost descrise volumul planificat al producției, prețurile presupuse, costurile, marjele etc.

(164) Planul nu a luat în considerare restructurarea SSN Nowa, presupunând că societatea urma să fie lichidată după finalizarea navelor care generau pierderi, din registrul actual de comenzi. Planul conținea o analiză de piață a domeniului construcțiilor navale, care se referea, totuși, într-o mare măsură, la segmentele de piață în care șantierul nu intenționa să-și desfășoare activitatea în viitor.

(165) Planul nu a conținut un plan de afaceri pentru SSN Odra. Cu privire la strategia societății SSN Odra, planul a presupus că societatea în cauză ar obține contracte profitabile de la societatea deținută de stat, Polska Żegluga Morska (Polish Steamship Company) pentru producția de nave de tip ro-pax pentru pasageri. În plus, SSN Odra ar putea lua în considerare producția unei versiuni militare a acestor nave, dar nu au fost prezentate niciun fel de informații suplimentare privind acest subiect.

(166) În cele din urmă, SSN Wspólna urma în principal să presteze servicii pentru alte societăți. Planul a estimat că SSN Wspólna ar avea o capacitate de 74 mii de tone pentru prelucrarea oțelului. SSN Ulstein ar avea nevoie de 15-20 mii de tone, iar SSN Mostostal de 12-15 mii de tone. Planul a luat în considerare că aproximativ 30 mii de tone de oțel ar fi alocate construcțiilor navale, altele decât cele ale SSN Ulstein. În plus, planul a sugerat că diferența de capacitate a SSN Wspólna (9-17 mii de tone de oțel, adică 12-23 % din capacitate) ar fi folosită pentru subcontractare pentru alte societăți, dar nu a descris piața țintă, cererea sau care este randamentul care ar putea fi atins.

(167) Pe lângă restructurarea organizatorică, planul preconiza restructurarea activelor, restructurarea financiară și o diminuare semnificativă a forței de muncă.

(168) Planul a luat în considerare o investiție totală de 104 de milioane PLN în SSN Ulstein, SSN Mostostal și SSN Wspólna. În plus, SSN Nowa ar investi suma de […] ([1]) milioane PLN în realocarea anumitor active de producție pentru un teren liber, a cărui vânzare urma să genereze lichidități pentru restructurare.

(169) Referitor la închiderea planificată a unei cale de construcție, planul din 12 septembrie (ca și planul din iunie) a specificat că respectiva cală de construcție, Wulkan 1, nu urma să fie utilizată pentru construcții navale, ci pentru producția structurilor din oțel de către SSN Mostostal.

(170) În ceea ce privește forța de muncă, planul a luat în considerare o reducere de aproximativ 60 %, până la 1 815 angajați.

(171) Previziunile financiare au indicat faptul că SSN Ulstein ar începe activitatea în 2009 și ar înregistra profit din 2010. Se presupunea că SSN Mostostal și SSN Wspólna urmează să-și înceapă activitatea în 2009 și să înregistreze profit imediat. SSN Odra ar demara producția construcțiilor navale în 2010 și, în conformitate cu previziunile financiare, ar urma să înregistreze profit imediat.

(172) Rata estimată a profitabilității vânzărilor în cazul SSN Ulstein era de 6 %, care a fost considerată suficientă în plan. Pentru SSN Odra, rata profitabilității vânzărilor din primul an de producție ar fi de 11 % (ca urmare a celor două contracte deosebit de profitabile care se derulau în acel an) și ar scădea la 7-8 % în următorii ani. SSN Mostostal a presupus o rată a profitabilității vânzărilor de 6-9 % în 2009-2011 și de 11 % în 2012. Rata profitabilității vânzărilor pentru SSN Wspólna și SSN Biuro Projektowe ar fi marginală: 0,4 % pe toată perioada pentru SSN Wspólna și de 1,6 % pentru SSN Biuro Projektowe. Conform planului, rata redusă a profitabilității vânzărilor pentru aceste două societăți ar fi rezultatul marjelor reduse și este justificată deoarece acestea erau societăți de prestări servicii, care lucrau pentru societăți care realizau produse finite, folosind, în mare măsură, materiale oferite de beneficiari.

([1]) Porțiuni din acest text au fost șterse astfel încât să se evite divulgarea informațiilor confidențiale; ele sunt indicate printr-o serie de puncte între paranteze drepte.

(173) SSN Nowa urma să finalizeze producția navelor care generau pierderi, din registrul actual de comenzi al șantierului, ceea ce înseamnă că ar fi continuat să înregistreze pierderi pe întreaga perioadă, până la lichidare. Prin urmare, punerea în aplicare a planului a depins de ajutorul de stat suplimentar, în valoare de 430 de milioane PLN, care se acordă pentru acoperirea viitoarelor pierderi ale SSN Nowa. Comparativ cu planul din iunie, care a luat în considerare o infuzie de capital din partea statului, în valoare de 588 de milioane PLN și un împrumut de 68 de milioane PLN, suma necesară de ajutor de stat părea să fie mai redusă. Totuși, Comisia a observat că, între timp, mai precis în august 2008, fusese pus în aplicare un împrumut pentru schimbul de capital realizat de organismele publice (ARP și KPS), în valoare de 130 de milioane PLN.

2.8. *MĂSURI COMPENSATORII*

(174) Ca urmare a unui contract din decembrie 2006, încheiat între autoritățile poloneze și Comisie, Comisia a început discuții intense cu autoritățile poloneze și SSN pentru a se stabili măsurile compensatorii necesare.

(175) În cooperare cu consultantul său extern și cu șantierul, Comisia a definit următoarea metodologie pentru evaluarea reducerii capacității propuse de Polonia ca măsură compensatorie.

(176) Pentru ca măsurile compensatorii să fie semnificative, reducerea capacității trebuia să fie suficientă pentru a se asigura că viitoarea capacitate a șantierului, după restructurare, va fi mai redusă decât capacitatea sa actuală.

(177) Comisia a evaluat, în primul rând, actuala capacitate tehnică a șantierului, presupunând că asamblarea navelor pe calele de construcție reprezenta unul dintre blocajele din procesul de producție al șantierului, care nu putea fi depășit prin externalizare. Conform metodologiei folosite de Comisie, care nu era contestată de autoritățile poloneze sau de șantier, capacitatea se calculează folosind durata asamblării pe o cală de construcție și o categorie tipică de nave (deoarece navele variază din punct de vedere al valorii CGT, dar ar putea fi asamblate în același interval de timp).

(178) Calcularea capacității actuale a luat în considerare intervalul de timp în realitate necesar pentru a asambla o (un anumit tip de) navă pe o cală de construcție. Acest interval de timp trebuia să reflecte toate deficiențele curente din procesul de producție, de exemplu productivitatea redusă, blocajele, activele învechite, fluxul de producție ineficient și problemele legate de forța de muncă. Doar efectele constrângerilor financiare, rezultate din situația financiară dificilă a șantierului, ar putea reprezenta un factor comun al perioadei de asamblare. Accesul neregulat sau lipsa accesului la capitalul de lucru poate produce multe întreruperi ale procesului de producție. Având în vedere faptul că acesta este un factor extern, inerent pentru toate societățile aflate în impas financiar și independent de ineficiența societății însăși, Comisia a acceptat că performanța reală a șantierului putea fi modificată în ipoteza unui acces facil la capitalul de lucru.

(179) Estimarea capacității viitoare a luat în considerare intervalul de timp probabil necesar pentru asamblarea unei nave (unui anumit tip de navă) pe cala de construcție, presupunând că productivitatea șantierului era comparabilă cu un reper stabilit de alte șantiere navale concurente din Europa. Cu alte cuvinte, trebuiau luate în considerare efectele modernizării necesare a instalațiilor și optimizarea condițiilor de muncă (organizare, finanțe, produse, forță de muncă).

(180) Această modernizare era inevitabilă în cazul în care șantierul dorea să-și recapete viabilitatea pe termen lung. Creșterea aferentă a productivității ar fi permis șantierului atât să reducă intrările, cât și să producă mai rapid. Pe măsură ce diverse aspecte ale producției s-au îmbunătățit, capacitatea ar crește, în sensul posibilității de a produce un anumit volum. Prin urmare, era important să se observe faptul că închiderea anumitor instalații, cum ar fi închiderea propusă a unei cale de construcție pe șantierul naval Szczecin, putea fi compensată printr-o sporire a capacității porțiunii rămase din doc. În cazul în care măsurile compensatorii rămâneau semnificative, reducerea capacității trebuia să asigure că, la sfârșitul restructurării, adică după investiții și îmbunătățirea productivității, capacitatea șantierului era mai redusă decât capacitatea actuală a acestuia. Doar așa cele două obiective puteau fi reconciliate pentru atingerea unei viabilități pe termen lung, care ar determina o creștere a productivității, precum și reducerea, pe cât posibil, a efectelor negative asupra comerțului.

(181) Pentru a asigura consistența calculării capacității actuale și a capacității viitoare, ar fi trebuit să se utilizeze aceeași combinație de produse, adică aceleași tipuri de nave. Ca alternativă, se putea folosi ca înlocuitor o „navă medie” (adică valoarea medie CGT, luând în considerare registrul de comenzi al șantierului).

(182) Pe baza informațiilor prezentate de SSN, capacitatea sa actuală, atunci când funcționează cu constrângeri financiare, a fost estimată la o valoare cuprinsă între 177 mii CGT și 202 mii CGT, această valoare depinzând de decizia de a include sau nu nave-cisternă pentru produse chimice în producția șantierului. Capacitatea șantierului, fără constrângerile financiare, era de 208 mii CGT (9,15 nave) în cazul în care producția sa urma să includă nave-cisternă pentru produse chimice și de 238 mii CGT (10,7 nave) în cazul în care nu ar fi inclus acest tip de nave.

(183) Șantierul a declarat că investiția preconizată în planul de restructurare din 2006 nu ar avea nicio influență asupra perioadei de asamblare, ci mai degrabă s-ar putea traduce în reduceri de costuri. De asemenea, a explicat că, în timp ce unele investiții ar putea reduce perioada de asamblare, acest efect ar putea fi compensat printr-o modificare importantă a metodei de producție, constând în echiparea mai devreme a navei. De asemenea, șantierul a explicat că, pentru reducerea semnificativă a perioadei de asamblare, ar fi nevoie să se facă investiții în calele de construcție. Șantierul a calculat această investiție la valoarea de 200 de milioane EUR, o sumă care este, cu siguranță, inaccesibilă șantierului.

(184) Prin urmare, în cazul în care nu se închide nicio instalație, capacitatea viitoare va fi identică cu cea actuală, într-un scenariu fără constrângeri financiare, adică de 208 mii CGT în cazul în care producția ar include nave-cisternă pentru produse chimice și de 238 mii CGT fără nave-cisternă pentru produse chimice.

(185) După închiderea celei mai mici cale de construcție (Wulkan 1), capacitatea șantierului va fi cuprinsă între 149 mii CGT (6,25 nave) pentru categoria cu cel mai redus nivel de CGT (cu nave-cisternă pentru produse chimice) și de 178 mii CGT (7,8 nave) pentru categoria cu cel mai ridicat nivel de CGT (fără nave-cisternă pentru produse chimice).

(186) Pe baza acestor cifre, Comisia a constatat că reducerea capacității, după închiderea calei mici de construcție, ar fi de 25 %-46 %, în funcție de combinația de produse care s-a ales. Pe această bază și luând în considerare faptul că închiderea altei cale de construcție ar însemna o reducere a capacității cu cel puțin 59 %, Comisia a concluzionat temporar că închiderea celei mai mici cale de construcție, Wulkan 1, propusă de Polonia, ar fi o măsură compensatorie suficientă.

2.9. *MĂSURILE DE AJUTOR*

(187) Comisia a demarat procedura de investigație formală privind măsurile de ajutor descrise în partea B din anexa la decizie. Aceasta a inclus o infuzie de capital și două garanții de bună execuție care urmau să fie acordate de ARP, dar și câteva amânări și anulări ale impozitului pe bunuri imobiliare, din partea municipalității orașului Szczecin. Valoarea nominală a acestor măsuri era de 126 524 652 PLN.

(188) Polonia a informat Comisia că nu au fost acordate cele două garanții de bună execuție, prezentate ca măsura 62 și măsura 63 în partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală [1]. De asemenea, Polonia a informat Comisia că fuseseră amânate anulările impozitului pe bunuri imobiliare, specificate ca măsura 64 și măsura 68 în partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală [2].

(189) Tabelul 3 de mai jos prezintă măsurile acordate între 1 mai 2004, data aderării Poloniei la UE, și 30 iunie 2007. Polonia a notificat aceste măsuri prin scrisoarea din 11 iulie 2007. Valoarea lor nominală este de 259 560 990 PLN. Măsura 1 corespunde măsurii 61 din partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală.

(190) Tabelul 3 include împrumuturile primite de la KPS și folosite pentru finanțarea necesarului de capital de lucru al șantierului. În scrisoarea din 11 iulie 2007 și cea din 9 ianuarie 2008, Polonia a susținut că aceste împrumuturi nu reprezentau ajutor de stat deoarece dobânda percepută corespundea evaluării riscurilor respectivului proiect pentru care era solicitat împrumutul.

(191) Pentru aceste împrumuturi acordate în perioada 2005-2007, KPS a perceput o rată a dobânzii de puțin peste 6 %. Rata de referință pentru Polonia, în perioada în care împrumuturile KPS erau oferite șantierului, era cuprinsă între 5,56 % și 6,24 %. În plus, KPS a perceput o taxă cu caracter excepțional (*one-off fee*) de 0,1 %-0,4 %. În conformitate cu declarațiile autorităților poloneze, KPS a cerut o garanție, sub forma acceptării executării, un contract de cesiune a debitelor, un ordin de plată necondiționat, o obligațiune ne-nominală sau o garantare a activelor [3].

(192) KPS a fost înființată în 2004 ca filială deținută integral de ARP, care să funcționeze ca un fond de capital de risc pentru ARP. Principalul său rol era acela de a servi ca și instrument pentru consolidarea celor trei șantiere navale importante din Polonia, dar acest proiect a fost abandonat în 2006. În conformitate cu informațiile oferite de Polonia în 2006 [4], KPS urma să fie finanțată printr-o infuzie de capital realizată de ARP, o contribuție în natură (părțile sociale ale unor societăți terțe) oferită de ARP și un împrumut bancar de tip revolving, garantat de ARP, al cărui scop special era acela de a susține finanțarea șantierelor navale. În conformitate cu informațiile disponibile pe pagina de web a guvernului, KPS urma, de asemenea, să susțină operațiunile de construcții navale din Polonia, prin emisia unor obligațiuni garantate integral de ARP. Într-adevăr, documentul intitulat „O strategie pentru domeniul construcțiilor navale (șantiere navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010" [5] confirmă faptul că societatea KPS urma să genereze resurse dintr-o emisie a unor instrumente de împrumut, în valoare de aproximativ 100 de milioane USD, garantate pe activele alocate pentru restructurarea industriei construcțiilor navale, sub formă de fonduri transferate de Trezoreria de stat către ARP.

[1] Scrisoarea din 11 iulie 2007.

[2] Scrisoarea din 9 ianuarie 2008.

[3] Scrisoarea din 9 ianuarie 2008, p. 15.

[4] Scrisoarea din 17 februarie 2006.

[5] O strategie pentru domeniul construcțiilor navale (șantiere navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010, adoptată în august 2006, pagina 30.

(193) Tabelul 4 prezintă susținerea oferită de ARP și KPS între 30 iunie 2007 și 15 februarie 2008 și notificată Comisiei după 11 iulie 2007, prin scrisorile din 6 decembrie 2007 și respectiv 12 februarie 2008. De asemenea, prezintă împrumuturile suplimentare obținute de la ARP și KPS, despre care Comisia a aflat din memorandumul de informare al SSF din iunie 2008 ([1]), planul de restructurare a Mostostal, prezentat în iunie 2008 ([2]) și planul de restructurare prezentat în septembrie 2008. Valoarea nominală a acestor măsuri este de 417 531 254 PLN.

(194) Tabelul 5 prezintă angajamentele de plată la bugetul de stat care nu sunt puse în aplicare, sub forma arieratelor la plata impozitului pe bunuri imobile, în valoare de 12 402 000 PLN, pentru perioada iulie 2003-decembrie 2004. Această măsură corespunde măsurilor 64-68 din partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală.

(195) Ținând seama de situația financiară precară a șantierului, Comisia nu poate exclude posibilitatea ca ajutorul de stat suplimentar, care are o natură asemănătoare, să fi fost acordat societății SSN.

(196) În cele din urmă, SSN a beneficiat de garanțiile de producție de la KUKE (denumite în continuare „garanții pentru plata în avans" sau „garanțiile KUKE"). De fapt, începând cu 1 mai 2004, întreaga producție de nave a șantierului a fost finanțată grație acestor garanții. În perioada 1 mai 2004-30 mai 2008, SSN a primit 96 de garanții, cu o valoare totală de 1 928 869 694 PLN ([3]). În declarația sa din 11 iulie 2007, Polonia a informat Comisia că societatea KUKE ar continua să acorde societății SSN garanțiile până la sfârșitul anului 2008. Conform planului de restructurare prezentat la 12 septembrie 2008, alte zece garanții KUKE fuseseră acordate societății SSN la 26 iunie, având o valoare totală de 429 578 282 PLN.

(197) O caracteristică comună a industriei este că șantierele navale nu au, în general, suficient capital de lucru pentru construcția navelor și se bazează pe finanțare externă, fie prin împrumuturi (așa-numitele împrumuturi pentru producție), fie prin plăți în avans de la proprietarii de nave, din care este finanțată producția. Proprietarii de nave plătesc, în general, 80 % din preț ca avans, în rate, concomitent cu anumite etape din procesul de construcție, diferența de 20 % fiind achitată la livrare. Participarea proprietarilor de nave la finanțarea construcției este, prin urmare, esențială. Rolul garanțiilor KUKE, oferite societății SSN pentru plata în avans, era acela de a garanta plățile în avans de la proprietarii de nave, pentru a acoperi riscul ca șantierul să nu livreze nava.

(198) În conformitate cu informațiile furnizate de Polonia, garanțiile KUKE au fost acordate societății SSN după cum urmează. Inițial, a fost semnat un contract cu proprietarul navei și era o condiție generală ca șantierul să demonstreze, într-un anumit interval de timp, că finanțarea producției va fi garantată de KUKE. KUKE a emis o decizie, în sensul că va asigura finanțarea întregii nave prin garantarea plăților în avans. În următoarele contracte individuale, KUKE a activat garanția pentru fiecare plată individuală în avans (în general, patru). Expunerea globală a KUKE la posibila situație în care șantierul nu livrează nava este, de obicei, de 80 % din prețul integral de achiziție, direct proporțional cu totalul plăților în avans efectuate de proprietarul navei înainte de livrare. Această expunere globală este cunoscută atunci când KUKE emite decizia de garantare a plăților în avans efectuate de proprietarul navei. Garanția expiră la livrarea navei.

(199) Operațiunile KUKE, în calitate de agenție poloneză de credite de export, sunt variate ([4]) și, mai presus de toate, pot fi împărțite în două părți: partea comercială a activității și partea derulată în numele și garantată de Trezoreria de stat. Cea de-a doua porțiune a activității se derulează printr-un cont bancar separat, „Interes Narodowy". Garanțiile oferite societății SSN intră sub incidența activității garantate de Trezoreria de stat.

(200) În conformitate cu informațiile oferite de Polonia, garanțiile KUKE pentru plata în avans erau acordate societății SSN pentru o primă de garanție care varia direct proporțional cu valoarea garanției. Taxa a fost de 2 % pe an pentru garanțiile de maxim 35 de milioane PLN și de 1 % pe an pentru garanțiile mai mari de 35 de milioane PLN. Ca garanție, KUKE solicita transferul dreptului de proprietate asupra navei, a navei în construcție sau a materialelor.

(201) Din tabelele 3-5 și din informațiile de mai sus reiese că, începând cu data de 1 mai 2004, SSN a beneficiat de măsuri având o valoare totală nominală de 3 047 943 120,5 PLN (aproximativ 896 de milioane EUR).

([1]) Anexa 1 la scrisoarea din 6 iunie 2008.
([2]) Scrisoarea din 26 iunie 2008.
([3]) Lista acestor garanții a fost oferită de Polonia în anexa 11 la planul de restructurare a Mostostal, prezentat la 26 iunie 2008.
([4]) A se vedea, de asemenea, Decizia din 18 iulie 2007 a Comisiei în cauza N 105/07, Schema de garanții pentru contractele de export, rezumatul notificării în JO C 214, 13.9.2007, p. 3.

Tabelul 3

Ajutorul de stat acordat societății SSN între 1 mai 2004 și 30 iunie 2007, date oferite de autoritățile poloneze

Nr.	Organismul care a acordat ajutorul	Instrumentul de ajutor	Temeiul juridic	Numărul deciziei sau contractului	Data acordării ajutorului	Data intrării în vigoare	Dobânda	Perioada pentru care a fost acordat ajutorul	Valoarea nominală a ajutorului (în PLN)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	ARP	Infuzie de capital	Legea din 15/9/2000 Codul societăților comerciale (Dz.U. No 94, 1037 cu modificările ulterioare)	Rep. A No 4528/2004	21.12.2004	20.6.2005	Nu este cazul	Ajutor cu caracter excepțional	61 752 652,83
2.	KPS	Împrumut	Legea din 23.4.1964 Codul Civil (Dz.U. No 16, 93 cu modificările ulterioare)	Contractul nr. 1/10/2005	13.10.2005	14.10.2005	1M WIBOR + 2 %	13.4.2006	20 000 000,00
3.	KPS	Împrumut	Legea din 23.4.1964 Codul Civil (Dz.U. No 16, 93 cu modificările ulterioare)	Contractul nr. 1/2/2006	15.2.2006 (anexe din: 27.4.2006, 24.8.2006, 26.9.2006, 27.11.2006, 21.12.2006, 31.1.2007)	21.2.2006 27.4.2006 27.9.2006 16.2.2007 21.2.2007 30.3.2007 1.5.2007 31.5.2007	Nu există date	31.8.2009	68 405 400,00 (18 000 000,00 USD)
4.	KPS	Împrumut	Legea din 23.4.1964 Codul Civil (Dz.U. No 16, 93 cu modificările ulterioare)	Contractul din data de 12.1.2007	12.1.2007	3.4.2007 5.4.2007 16.4.2007 26.4.2007 30.4.2007 16.5.2007 31.5.2007	Nu există date	31.1.2009	82 902 937,50 (21 375 000,00 USD)
5.	KPS	Împrumut	Legea din 23.4.1964 Codul Civil (Dz.U. No 16, 93 cu modificările ulterioare)	Contractul nr. 1/2/2007	9.2.2007 (anexele: 29.3.2007, 4.4.2007)	9.2.2007	WIBOR 1L + 2,25 %	27.4.2007	12 200 000,00
6.	KPS	Împrumut	Legea din 23.4.1964 Codul Civil (Dz.U. No 16, 93 cu modificările ulterioare)	Contractul nr. 2/2/2007	12.2.2007	12.2.2007	WIBOR 1L + 2,25 %	12.8.2007	14 300 000,00
								Total	259 560 990,33

Tabelul 4

Ajutorul de stat suplimentar acordat societății SSN în perioada 30 iunie 2007-12 septembrie 2008, date oferite de autoritățile poloneze

No	Organismul care a acordat ajutorul	Instrumentul de ajutor	Temeiul juridic	Data acordării ajutorului	Valoarea nominală a ajutorului (în PLN)
1	2	3	4	5	6
7.	KPS	Infuzie de capital	Contract	7.8.2007	9 999 954,69
8.	KPS	Infuzie de capital		7.8.2007	33 999 919,80
9.	ARP	Infuzie de capital	Contract între SSN și ARP privind ajutorul de stat sub forma unei infuzii de capital	19.9.2008	86 000 151,93
10.	ARP	Împrumut	Legea din 30/8/1996 privind comercializarea și privatizarea (Dz. U. 02.171.1397 cu modificările ulterioare)	5.12.2007	49 000 000,00
11.	ARP	Împrumut	Contract OPP/3/08	6.2.2008	41 000 000,00
12.	KPS	Împrumut	Contract 1/11/2007	23.11.2007	9 000 000,00
13.	KPS	Împrumut	Contract 1/3/2008	5.3.2008	20 000 000,00
14.	ARP	Împrumut	Contract OPP/5/08	30.9.2009	32 250 000,00
15.	KPS	Împrumut		12.8.2007	4 709 380,37
16.	ARP	Schimb de creanțe contra participații (*Debt for equity swap*)	Rep. A. No 6603/2008, 8014/2008	20.6.2008	110 999 077,11
17.	KPS	Schimb de creanțe contra participații	Rep. A. No 6603/2008, 8014/2008	20.6.2008	20 572 770,24
				Total	417 531 254,1

Tabelul 5

Obligațiile de plată la bugetul de stat care nu sunt puse în aplicare după 1 mai 2004

Nr.	Organismul care a acordat ajutorul	Instrumentul de ajutor	Obligații	Suma datorată (PLN)
12.	Municipalitatea orașului Szczecin	Amânare	Arieratele la plata impozitului pe bunuri imobile, acumulate în perioada iulie 2003-decembrie 2004	12 402 000,00

3. EVALUARE

3.1. *COMPETENȚA COMISIEI*

(202) Punctul 3 din Anexa IV la tratatul de aderare detaliază așa-numita procedură a mecanismului intermediar. Procedura reprezintă un cadru juridic pentru evaluarea mecanismelor de ajutor și a măsurilor de ajutor individuale, puse în practică într-un nou stat membru înainte de data aderării sale la UE și care se aplică și după aderare.

(203) Măsurile de ajutor care au fost puse în practică înainte de aderare și nu sunt aplicabile după aderare nu pot fi analizate de Comisie nici prin procedura mecanismului intermediar, nici prin procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din tratatul CE.

(204) Pe de altă parte, măsurile care nu au fost puse în practică decât după aderare vor fi evaluate de Comisie ca ajutor notificat sau ca ajutor ilegal, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din tratatul CE.

(205) Pentru a stabili data la care o anumită măsură a fost pusă în practică, criteriul important îl reprezintă actul obligatoriu din punct de vedere juridic, prin care autoritatea competentă națională se obligă să acorde ajutorul ([1]). Dacă un act administrativ este obligatoriu din punct de vedere juridic este o chestiune care ține de legislația națională. Totuși, Comisia trebuie, mai ales în cazurile transfrontaliere, să poată revizui aceste acte administrative și să stabilească, pe baza formei și conținutului acestora, dacă ar putea genera așteptări legitime din partea beneficiarilor, care să poată fi executorii în relația cu o instanță din Polonia. Această capacitate de a revizui actele administrative naționale este indispensabilă pentru exercitarea competenței exclusive a Comisiei pentru aprobarea derogărilor de la interzicerea generală a ajutorului de stat, referitor la măsurile puse în practică în Polonia după 1 mai 2004.

(206) O măsură este aplicabilă după aderare în cazul în care a fost pusă în practică înainte de aderare, dar poate încă să genereze, după aderare, acordarea unui ajutor suplimentar sau creșterea valorii ajutorului deja acordat, adică în cazul în care expunerea economică exactă a statului nu este cunoscută la data la care măsura este pusă în practică și nu se cunoaște încă nici la data aderării.

(207) În decizia sa de a iniția procedura de investigație formală, Comisia a concluzionat, pe baza informațiilor oferite de Polonia, că o serie de măsuri notificate Comisiei reprezintă, de fapt, ajutor nou care va fi acordat după 1 mai 2004, ziua aderării Poloniei la UE. Mai precis, Comisia a considerat că o infuzie de capital, două garanții de bună execuție și amânarea și anularea unui impozit pe bunuri imobiliare reprezintă ajutor nou.

(208) În primul rând, Polonia a informat Comisia că cele două garanții de bună execuție contestate (măsurile 62 și 63 în partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală) nu fuseseră deloc acordate, până la urmă. Prin urmare, ele nu intră sub incidența prezentei decizii.

(209) În al doilea rând, Polonia a confirmat că arieratele la plata impozitului pe bunuri imobile, către municipalitatea orașului Szczecin, acumulată în perioada iulie 2003-decembrie 2004 (măsurile 64-68 în partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală) nu fusese încă aplicate sau anulate. Acest lucru înseamnă că responsabilitatea fusese reportată și nu fusese aplicată mult timp după data aderării. Jurisprudența ([2]) indică faptul că neplata continuă a datoriilor de plată la bugetul de stat poate constitui o motivație de acordare a ajutorului de stat, așa cum se va detalia în continuare. O asemenea neonorare ține, cu siguranță, de competența Comisiei, în conformitate cu articolul 88 din tratatul CE, atâta timp cât se referă la perioada de după aderare. Aceste măsuri sunt acoperite, prin urmare, de prezenta decizie.

(210) În al treilea rând, referitor la infuzia de capital din partea ARP (măsura 61 în partea B din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală), observațiile oferite de Polonia și terțe părți, privind decizia de a iniția procedura de investigație formală, nu au convins Comisia că această măsură nu reprezintă ajutor nou. Măsura în cauză se încadrează, prin urmare, în prezenta decizie.

(211) Comisia explică în continuare motivele pentru care nu poate accepta argumentele prezentate de Polonia și părțile interesate.

(212) Referitor la argumentul Poloniei, conform căruia infuzia de capital trebuie privită în contextul amplului program al guvernului polonez, menit să salveze industria construcțiilor navale din Polonia, Comisia consideră că un program guvernamental cu un caracter atât de general nu poate duce la nicio pretenție justificată din partea SSN, și anume că unul dintre asociații săi, ARP, trebuie să pună în aplicare întreaga infuzie de capital. Într-adevăr, din motive legate de buget, ARP nu a putut inițial să pună în aplicare integral infuzia de capital declarată în planul de restructurare din 2003.

([1]) Hotărârea Tribunalului de primă instanță în cauza Fleuren Compost/Comisia, T-109/01, citată mai sus, punctul 74.

([2]) Opinia avocatului general Jacobs, cauza C-256/97, DM Transport, Rec., 1999, p. I-3915; cauza C-480/98, Spania/Comisia („Magefesa"), Rec., 2000, p. I-8717.

(213) Referitor la argumentul Poloniei, conform căruia Comisia pune în aplicare criteriile legislației CE în cazul unor evenimente și al legislației naționale înainte de aderare, competența Comisiei de a acționa referitor la măsurile acordate înainte de aderare este definită prin legea aderării, care este aplicabilă atât pentru Comunități, cât și pentru Polonia. Comisia a interpretat conceptul „puse în practică înainte de aderare" prin analogie cu conceptul de acordare a ajutorului ([1]).

(214) Polonia argumentează că doar aprobarea planului de restructurare și a măsurilor de ajutor din acesta, de către Președintele Oficiului pentru concurență și protecția consumatorului, era impusă prin legislația națională. Comisia nu consideră că această aprobare poate fi calificată, în sine, ca „aplicând măsura înainte de aderare". Oficiul național pentru concurență a verificat compatibilitatea ajutorului cu legislația națională privind ajutorul de stat dar, la fel ca atunci când Comisia revizuiește ajutorul de stat în temeiul articolului 88 din tratatul CE, aprobarea nu a generat așteptările legitime conform legislației naționale, și anume că ajutorul urma să fie, în realitate, acordat.

(215) De asemenea, Polonia consideră că, fără niciun dubiu, infuzia de capital impusă prin planul de restructurare din 2003 a fost aprobată de SSN și ARP. Așa cum a declarat Comisia în decizia sa de a iniția procedura de investigație formală, ajutorul se consideră pus în practică în cazul în care autoritatea competentă adoptă un act care, în conformitate cu legislația națională, poate da naștere unor așteptări legitime conform cărora ajutorul va fi acordat, așteptări care sunt executorii în fața unei instanțe naționale. Evident, pentru a-și putea exercita competența în conformitate cu legea aderării și tratatul CE, Comisia trebuie să poată verifica corectitudinea acestui fapt. Nici Polonia, nici părțile terțe interesate nu au prezentat vreo dovadă prin care să arate că SSN ar putea avea așteptări legitime, prezentate în fața instanței naționale, pe motivul că o infuzie de capital în valoare totală de 241 de milioane PLN a fost inclusă în planul de restructurare din 2003, convenit împreună cu ARP. De fapt, pentru punerea în aplicare a acestei infuzii de capital, erau necesare două hotărâri ale adunării extraordinare a acționarilor: hotărârea din 29 aprilie 2004 (180 de milioane PLN) ([2]) și hotărârea din 24 decembrie 2004 (61 de milioane PLN).

3.2. *AJUTORUL DE STAT ÎN SENSUL ARTICOLULUI 87 ALINEATUL (1) DIN TRATATUL CE*

3.2.1. EXISTENȚA AJUTORULUI DE STAT

(216) Articolul 87 alineatul (1) din tratatul CE prevede că orice ajutor acordat de un stat membru sau prin intermediul unor resurse ale statului, în orice formă care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea unor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri și care afectează comerțul între state membre este incompatibil cu piața comună.

(217) Comisia constată că toate măsurile descrise în partea 2.7 de mai sus au fost acordate de stat sau prin resursele statului și, deoarece au fost acordate unei anumite întreprinderi, au fost selective.

(218) SSN este unul dintre cele mai mari șantiere navale din Europa. În ultimii ani, navele- container au reprezentat peste 60 % din registrul de comenzi al șantierului. Prin urmare, SSN concurează în mod activ cu șantiere navale din Germania și Danemarca. Subvenționarea permanentă a SSN, care i-a permis să încheie contracte fără evaluarea integrală sau compensarea riscurilor implicate, a avut un impact nefavorabil asupra altor șantiere navale europene, care au capacitatea necesară pentru a produce nave-container.

(219) Comisia constată că SSN își desfășoară activitatea și pe alte segmente de nave de marfă, oferind produse cum ar fi navele multifuncționale, nave-cisternă pentru produse chimice și nave cu punte ruliu (inclusiv de tip ro-pax și con-ro) și concurează, în cadrul acestor segmente, cu alte șantiere navale europene. De exemplu, la sfârșitul anului 2006, navele-cisternă pentru produse chimice și produse reprezentau aproximativ 8 % din registrul de comenzi al șantierelor navale europene. În special, șantierele navale din Germania și România își desfășoară activitatea pe aceste segmente.

(220) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că ajutorul de stat acordat societății SSN a afectat comerțul dintre statele membre.

(221) În ultimul rând, Comisia trebuie să stabilească dacă măsurile acordate societății SSN conferau un avantaj necuvenit care, prin urmare, denatura sau amenința să denatureze concurența. Comisia constată că autoritățile poloneze au contestat clasificarea împrumuturilor de la KPS și a garanțiilor primite de la KUKE ca fiind ajutor de stat, pretinzând că măsurile au trecut testul investitorului de pe piață. Polonia nu a contestat clasificarea, ca și ajutor de stat, a altor măsuri acoperite de prezenta decizie.

(222) Comisia va explica în continuare de ce nereușita punerii în aplicare a obligațiilor de plată la bugetul de stat nu trece testul creditorului din economia de piață. Comisia va evalua ulterior, în detaliu, măsurile contestate de Polonia. În cele din urmă, Comisia va analiza împrejurările în care au fost acordate măsurile acoperite de prezenta decizie și impactul lor asupra concurenței.

([1]) Hotărârea Tribunalului de primă instanță în cauza Fleuren Compost/Comisia, T-109/01, punctul 74.

([2]) Această măsură a fost inclusă în partea A din anexa la decizia de a iniția procedura de investigație formală ca măsura pusă în practică înainte de aderare.

(a) ***Neaplicarea obligațiilor de plată la bugetul de stat***

(223) Jurisprudența ([1]) indică faptul că neaplicarea consistentă a datoriilor de plată la bugetul de stat poate constitui ajutor de stat, așa cum se va prezenta în continuare, în detaliu. Această neaplicare intră, cu siguranță, sub incidența competenței Comisiei, în temeiul articolului 88 din tratatul CE, atât timp cât se referă la perioada de după aderare. Comisia consideră că niciun creditor din economia de piață nu ar fi de acord cu o asemenea amânare prelungită a plății datoriilor sale. Mai mult, Polonia nu a prezentat nicio dovadă conform căreia autoritatea fiscală competentă a luat vreo măsură pentru aplicarea asupra SSN a datoriilor aferente la bugetul de stat, în special prin proceduri de aplicare sau conform legislației privind falimentul. În cele din urmă, această neaplicare intră în conflict cu afirmația autorităților poloneze, și anume că SSN își plătește regulat obligațiile la bugetul de stat, începând cu 1 mai 2004, și că nu a beneficiat de amânări și grafice de rambursări referitor la aceste obligații.

(b) ***Măsurile contestate de Polonia privind trecerea testului investitorului în economia de piață***

Garanțiile KUKE

(224) Referitor la asistența primită de la KPS, sub forma împrumuturilor pentru capitalul de lucru, Comisia nu poate accepta argumentul Poloniei, și anume că aceste împrumuturi nu reprezentau ajutor de stat. Comisia constată că rata dobânzii percepută de KPS era într-o mai mică sau mai mare măsură la nivelul ratei de referință. De asemenea, Comisia constată că SSN era, de câțiva ani, într-o situație financiară precară. SSN nu putea obține vreo altă finanțare externă pentru producția sa, care să includă sprijin de la stat, sub formă de participare a KPS sau de garanții. Capitalul său de lucru era finanțat din plăți în avans acoperite integral de garanțiile KUKE sau din împrumuturi KPS. Prin urmare, nu se poate considera că rata dobânzii percepută de KPS a reflectat integral riscul suportat de KPS. Este adevărat că KPS a cerut garanții, dar valoarea acestor garanții este discutabilă; trebuie reamintit faptul că KUKE a solicitat garanții similare și, ținând seama de raportul obligații/active ale SSN, este puțin probabil ca KPS să fi putut obține creanțe de prim rang asupra activelor șantierului în rolul de garanții. În orice caz, Polonia nu a furnizat informații detaliate care să permită Comisiei să evalueze valoarea reală a garanțiilor solicitate.

(225) Mai mult, Comisia nu constată nicio diferență între împrumuturile acordate de KPS și împrumuturile acordate de ARP, proprietarul KPS. Este greu să se accepte argumentul autorităților poloneze, și anume că împrumuturile acordate de ARP reprezintă ajutor de stat, în timp ce împrumuturile acordate de filiala sa, KPS, sunt compatibile cu principiul investitorului în economia de piață.

(226) Comisia nu poate accepta argumentul Poloniei că împrumuturile oferite de KPS într-un consorțiu cu Bank Handlowy S.A. și Bank Pekao S.A. (măsurile 3 și 4 din tabelul 3, considerentul 201) au fost acordate în condițiile pieței și că, deoarece KPS și băncile au făcut parte dintr-un consorțiu și au oferit finanțare „în condiții asemănătoare”, contribuția KPS nu conținea ajutor de stat.

(227) Comisia constată că, atunci când consorțiul a oferit împrumuturile, SSN era o societate cu probleme. Fără susținere din partea statului, șantierul nu putea obține finanțare pe piață, sub forma unei garanții sau prin participare la finanțare, cum era cazul măsurilor în discuție. Deoarece, în afara finanțării din partea consorțiului KPS, nu a fost oferită nicio altă finanțare, se pare că băncile erau dispuse să ofere finanțare șantierului doar ca urmare a implicării KPS în tranzacție.

(228) Mai mult, Comisia constată că rata dobânzii percepută de KPS pentru împrumuturile către SSN era similară cu rata de referință pentru Polonia, la momentul în care au fost acordate împrumuturile. În conformitate cu Comunicarea Comisiei privind metoda folosită pentru stabilirea ratei de referință și a ratei de actualizare ([2]), rata de referință anunțată de Comisie este o rată minimă (*floor rate*) care poate crește în situații de un anumit risc (de exemplu, în cazul unei întreprinderi cu probleme sau în cazurile în care garanția solicitată, în general, de bănci nu este oferită). În acest caz, rata dobânzii nu a crescut, pentru a lua în considerare situația precară a SSN.

(229) În cele din urmă, Comisia constată că societatea KPS a fost înființată ca fond controlat de guvern cu un obiectiv de politică publică, iar finanțarea ei a fost integral oferită sau garantată de stat prin intermediul ARP. În conformitate cu documentul intitulat „O strategie pentru domeniul construcțiilor navale (șantiere navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010”, KPS era „înființată pentru a organiza finanțarea producției șantierului naval până la preluarea șantierelor navale de către investitori privați.” Strategia, ale cărei obiective nu sunt doar economice, ci și sociale și macroeconomice ([3]), oferă KPS, împreună cu ARP, Trezoreria de stat și cu alte organisme publice competente, o serie de puteri. Legăturile financiare ale KPS cu ARP și Trezoreria de stat sunt clare, iar KPS acționează mai degrabă ca un intermediar pentru transferul activelor alocate în bugetul de stat pentru șantierele navale din Polonia, inclusiv SSN.

([1]) Opinia avocatului general Jacobs, cauza C-256/97, DM Transport, Rec., 1999, p. I-3915, cauza C-480/98, Spania/Comisia („Magefesa”), Rec., 2000, p. I-8717.

([2]) JO C 273, 9.9.1997, p. 3.

([3]) O strategie pentru domeniul construcțiilor navale (șantiere navale pentru construcții maritime) din Polonia 2006-2010, adoptată în august 2006, p. 7.

(230) Ținând seama de factorii menționați, Comisia concluzionează că societatea KPS nu a acționat ca un investitor în economia de piață atunci când a acordat societății SSN împrumuturile pentru capitalul de lucru.

Garanțiile KUKE

(231) În observațiile ca urmare a adoptării deciziei de a iniția procedura de investigație formală, Polonia a declarat că garanțiile pentru plata în avans, prelungite de KUKE către SSN, nu reprezentau ajutor de stat. Comisia nu poate accepta afirmația în cauză.

(232) În primul rând, Comisia reamintește că garanțiile KUKE pentru plata în avans sunt garantate de Trezoreria de stat și gestionate într-un cont bancar separat, sub numele de „Interes Narodowy". În cazul în care în acest cont nu se află suficiente fonduri, KUKE poate retrage împrumuturile de la Trezoreria de stat sau poate beneficia de garanțiile împrumuturilor de la Trezoreria de stat.

(233) În al doilea rând, Comisia reamintește decizia sa, luată la 18 iulie 2007, în cauza N 105/2007 [1], prin care a aprobat, ca ajutor gratuit de stat, sistemul prin care KUKE își derulează programul de asigurări de export garantat de Trezoreria de stat. Acest mecanism acoperă, în prezent, tipul de garanții de producție pe care SSN le primește de ani de zile. Comisia constată că sistemul exclude, în mod clar [2],societățile cu probleme financiare, în sensul orientărilor privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea companiilor cu probleme. Principala caracteristică a sistemului este aceea că primele de garanție sunt calculate pe baza unei evaluări a riscurilor. De exemplu, prima de garanție pentru o societate care face parte din categoria cu cel mai ridicat nivel de risc corespunde valorii de […] % pe an pentru garanțiile de mai puțin de doi ani și de […] % pe an pentru garanțiile de peste doi ani. Prima de bază este de […] % pe an. Prin comparație, garanțiile pentru SSN erau oferite de KUKE pentru o primă de 2 % pe an în cazul în care garanția nu depășea suma de 35 de milioane PLN și pentru o primă de 1 % pe an dacă garanția depășea această sumă.

(234) Este clar că societatea SSN nu este eligibilă pentru garanțiile acoperite de sistemul descris mai sus, care era aprobat de Comisie ca fiind fără măsuri de ajutor. Prin urmare, garanțiile acordate societății SSN conțin măsuri de ajutor.

(235) În plus, este clar că prima de garanție percepută de la SSN este cu mult sub prima de bază folosită pentru garanțiile acordate unor societăți fără probleme și, de câteva ori sub nivelul primei percepute de la societăți cu risc ridicat, care sunt încă eligibile conform sistemului descris mai sus. Comisia concluzionează că prima de garanție plătită de SSN nu corespunde unei prime de piață și, prin urmare, garanțiile în cauză constituie ajutor de stat.

(236) În al treilea rând, ca urmare a Comunicării Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratatul CE ajutoarelor de stat sub formă de garanții [3], pentru o garanție de stat individuală care nu constituie ajutor de stat, împrumutătorul nu trebuie să aibă probleme financiare. Cu siguranță, nu aceasta este situația în cazul de față. În conformitate cu aceeași comunicare, atunci când împrumutătorul are dificultăți financiare, elementul de ajutor corespunzător garanției poate fi la un nivel la fel de ridicat ca suma acoperită de garanția respectivă.

(237) În cele din urmă, Comisia constată că SSN s-a bazat exclusiv pe garanțiile de la KUKE și Trezoreria de stat și nu a reușit să obțină nicio garanție de pe piață. Această observație susține concluzia Comisiei, și anume că garanțiile pentru plata în avans de la KUKE constituie ajutor de stat.

(238) Prin prisma celor de mai sus, Comisia concluzionează că societatea KUKE nu s-a comportat ca un operator din economia de piață atunci când a prelungit garanțiile pentru societatea SSN.

(c) ***Denaturarea concurenței, produsă de ajutorul de stat pentru SSN***

(239) Comisia constată că, grație faptului că SSN s-a bazat integral pe susținere din partea statului, s-a implicat în practici anti-concurențiale, cum ar fi stabilirea prețurilor sub nivelul costurilor de producție și nu a suferit consecințele pe care, în mod normal, le generează asemenea practici, și anume ieșirea de pe piață.

(240) Mai mult, Comisia constată că principala problemă persistentă a SSN era că încheiase contracte care au dovedit că generează pierderi ca urmare a întăririi continue a zlotului în fața dolarului, care este moneda dominantă în activitățile de construcții navale și a prețurilor pentru tabla de oțel, în creștere la nivel mondial. Acești factori externi au fost identificați ca principalele elemente care amenință funcționarea șantierului încă din timpul planului de restructurare din 2002, apoi în noul plan de restructurare din 2006 și, în cele din urmă, în încercarea de privatizare din 2008.

(241) Deși conducerea șantierului era la curent cu aceste pericole, șantierul a continuat să încheie contracte fără să-și ia măsurile necesare pentru reducerea riscurilor sau a luat doar măsuri cu un impact redus. Această practică de afaceri a continuat în perioada avântului fără precedent de pe piața construcțiilor navale, între 2004 și 2008, atunci când prețurile construcțiilor navale au atins cote fără precedent. Ca urmare a acestei practici, șantierul a reușit să continue să funcționeze și și-a păstrat forța de muncă, dar cu prețul unor pierderi masive din producția obișnuită a construcțiilor navale. În conformitate cu procesul de verificare prealabilă derulat de societatea Amber în prima jumătate a anului 2008, și așa cum a fost confirmat de Polonia, registrul actual de comenzi, cu livrări în 2008 și 2009, este de asemenea plin de pierderi semnificative, ca urmare a contractelor care generează pierderi, încheiate fără a stipula măsuri de reducere a riscurilor sau care conțin măsuri care sunt în mod clar insuficiente.

[1] Decizia în cauza N 105/07.

[2] Articolul 3 alineatul (1) punctul (1) din Hotărârea 111/2006 adoptată de Comitetul privind poliță de asigurare pentru activități de export (*Export Insurance Policy Committee*) din 20 decembrie 2006.

[3] JO C 71, 11.3.2001, p. 14.

(242) Pe această bază, Comisia concluzionează că toate măsurile acordate societății SSN erau prevăzute în așa fel încât să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența de pe piața construcțiilor navale.

(243) În concluzie, Comisia consideră că toate măsurile acordate societății SSN reprezintă ajutor de stat, în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratatul CE.

3.2.2. OPORTUNITATE PENTRU POLONIA ȘI PĂRȚILE TERȚE INTERESATE DE A-ȘI PREZENTA OBSERVAȚIILE

(244) Prin decizia sa din 1 iunie 2005, Comisia a demarat procedura de investigație formală cu privire la o serie de măsuri care urmau să fie acordate pe diverse temeiuri juridice atât de autoritatea locală, cât și de ARP, societatea deținută de stat, incluzând restructurarea datoriilor, o infuzie de capital și garanții de bună execuție.

(245) De asemenea, Comisia a declarat că argumentul Poloniei nu poate fi acceptat, și anume că plățile în avans efectuate de proprietarii de nave trebuie să fie considerate o contribuție proprie. În legătură cu acest aspect, Comisia și-a exprimat suspiciunea, referitor la faptul dacă garanțiile pentru plata în avans oferite de KUKE nu reprezentau ajutor de stat și a anunțat că va investiga natura garanțiilor respective.

(246) Autoritățile poloneze și-au prezentat observațiile și, deși au contestat competența Comisiei de a evalua compatibilitatea unora dintre măsurile respective, nu au avut nimic de obiectat referitor la concluzia Comisiei conform căreia dacă aceste măsuri au fost acordate după aderarea Poloniei la UE, ar reprezenta ajutor nou în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratatul CE. Excepția a constat în natura garanțiilor oferite de KUKE, presupuse a nu include ajutor de stat. Mai târziu, Polonia a argumentat și că împrumuturile de la KPS nu reprezentau ajutor de stat. Comisia s-a referit mai sus la aceste argumente ale Poloniei.

(247) În decursul investigației efectuate de Comisie, strategia guvernului polonez, în calitate de proprietar majoritar al SSN, s-a modificat semnificativ de câteva ori, așa cum arată și descrierea de mai sus a evenimentelor. Strategia consolidării domeniului construcțiilor navale a fost înlocuită de o strategie privind privatizarea parțială a șantierului, care ulterior a fost înlocuită de o strategie pentru privatizare integrală. În prezent, această ultimă strategie este periclitată de aparenta lipsă de interes din partea pieței privind achiziționarea șantierului.

(248) Așa cum s-a arătat mai sus, Comisia a păstrat permanent legătura cu autoritățile poloneze, în calitate de proprietar al SSN, dar și cu societatea SSN însăși. Comisia a precizat, cu regularitate, atât Poloniei, cât și șantierului, că toate măsurile acordate șantierului din resursele statului reprezintă, după toate probabilitățile, ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratatul CE, ținând seama de situația financiară precară a șantierului și de absența reală a finanțării externe fără ajutor de stat. De asemenea, Comisia a avertizat că acest ajutor de stat a fost acordat prin încălcarea articolului 88 alineatul (3) și că, aparent, nu există niciun temei în baza căruia să fie considerat compatibil cu piața comună. În plus, Comisia a subliniat, de mai multe ori, că garanțiile KUKE, oferite societății SSN, constituie ajutor de stat.

(249) În cele din urmă, pe durata investigației sale, Comisia a obținut detalii privind operațiunile KPS și natura împrumuturilor pentru capitalul de lucru, acordate șantierului de KPS. Comisia a arătat Poloniei că aceste împrumuturi reprezintă, după toate probabilitățile, ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratatul CE.

3.3. *COMPATIBILITATEA AJUTORULUI: SCUTIRE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 87 ALINEATUL (3) DIN TRATATUL CE*

(250) Principalul obiectiv al măsurilor este acela de a sprijini o societate cu probleme financiare și de a o menține pe linia de plutire. În aceste cazuri, scutirea poate fi aplicată în cazul în care sunt îndeplinite condițiile corespunzătoare, în temeiul articolul 87 alineatul (3) litera (c) din tratatul CE, care permite autorizarea ajutorului de stat acordat pentru a facilita dezvoltarea anumitor activități economice, cu condiția ca acest ajutor să nu afecteze grav condițiile comerciale, astfel încât să contravină interesului comun.

(251) Ajutorul de salvare și restructurare, care se acordă societăților cu probleme, este, în prezent, reglementat de Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate [1] (denumite în continuare „orientări”), care au înlocuit textul anterior, adoptat în 1999 [2] (denumite, în continuare, „orientările din 1999”).

(252) Dispozițiile intermediare din cadrul orientărilor stipulează că notificările înregistrate înainte de 10 octombrie 2004 vor fi examinate în baza criteriilor în vigoare la momentul notificării (punctul 103). În cazul de față, unele dintre măsuri au fost notificate Comisiei prin „mecanismul intermediar” prevăzut la punctul 3 din anexa IV la tratatul de aderare din 29 aprilie 2004, atunci când orientările din 1999 erau în vigoare. Totuși, orientările stipulau că se vor aplica pentru evaluarea oricărui ajutor pentru salvare sau restructurare, acordat fără autorizarea Comisiei (ajutor ilegal) în cazul în care ajutorul este acordat, integral sau parțial, după 1 octombrie 2004 (punctul 104 primul paragraf). Comisia constată că aproape toate măsurile descrise în tabelul 3 și în tabelul 4 au fost acordate ilegal după această dată și că, prin urmare, se vor aplica orientările din 2004.

[1] JO C 244, 1.10.2004, p. 2.
[2] JO C 288, 9.10.1999, p. 2.

(253) Orientările se aplică întreprinderilor din toate sectoarele, cu excepțiile specificate la punctul 18. Punctul 12 al Cadrului privind ajutorul de stat pentru construcțiile navale [1], care este cadrul juridic pentru evaluarea ajutorului de stat acordat acestui sector, se referă la orientări ca reprezentând temeiul juridic corespunzător pentru evaluarea ajutorului de salvare și restructurare.

Ajutorul de salvare

(254) Orientările prevăd posibilitatea acordării ajutorului de salvare ca asistență temporară pentru societăți cu probleme financiare, astfel încât să le permită să întocmească un plan de restructurare sau un plan de lichidare sau în scopul soluționării unei crize acute de lichidități, care poate fi rezolvată în perioada acoperită de ajutorul de salvare.

(255) Comisia constată că ajutorul de stat acordat societății SSN nu respectă cerința de a fi temporar, deoarece toate măsurile de asistență acopereau perioade care depășeau cu mult cele șase luni prescrise sau cerința de a fi reversibil, deoarece ajutorul includea măsuri ireversibile, cum ar fi infuzii de capital, comparabile cu ajutoarele.

(256) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsurile acoperite de prezenta decizie nu sunt compatibile cu piața comună, ca ajutor de salvare.

Ajutorul de restructurare

(257) În conformitate cu definiția din punctul 17 al orientărilor, ajutorul de restructurare se bazează pe un plan fezabil, coerent și amplu pentru rentabilizarea pe termen lung, într-un anumit interval rezonabil de timp. Restructurarea implică, de obicei, următoarele elemente: restructurarea tuturor aspectelor legate de funcționarea societății și de reorganizarea și raționalizarea activităților societății; aceasta include retragerea din activitățile care generează pierderi și restructurarea financiară. Totuși, operațiunile de restructurare care beneficiau de ajutor de stat nu pot fi limitate la remedierea pierderilor din trecut fără abordarea motivelor acestor pierderi, adică fără asumarea unei restructurări adevărate. Orientările impun ca ajutorul de restructurare să se limiteze la nivelul minim strict necesar, iar o parte semnificativă a restructurării trebuie să fie finanțată, prin urmare, din resurse care nu conțin ajutor de stat. Pentru a asigura reducerea la un nivel minim a efectelor negative ale ajutorului și a denaturării concurenței, trebuie luate măsuri compensatorii.

(258) Ținând seama de natura foarte denaturată a ajutorului de restructurare, Comisia consideră că ajutorul acordat unor societăți cu probleme poate contribui la dezvoltarea activităților economice fără a avea un impact defavorabil asupra comerțului, într-o măsură care să contravină interesului comunitar doar în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile stipulate în cadrul orientărilor.

(259) Comisia va analiza în continuare dacă aceste condiții au fost îndeplinite.

(260) Pentru a evalua compatibilitatea măsurilor care reprezintă ajutor nou și în special capacitatea procesului de restructurare de a contribui la recăpătarea viabilității societății și dacă ajutorul se limitează la nivelul minim necesar, Comisia trebuie să analizeze planul de restructurare și ajutorul ca un întreg, inclusiv „ajutorul din trecut”, adică ajutorul pus în practică înainte de aderare și care nu este, prin urmare, aplicabil.

3.3.1. ELIGIBILITATEA SOCIETĂȚII

(261) Orientările consideră că o societate are probleme și, prin urmare, este eligibilă pentru ajutorul de salvare și restructurare, în cazul în care nu poate, fie prin propriile resurse, fie prin fondurile strânse de la asociații săi, fie prin împrumuturi externe, să oprească pierderile care, fără intervenție din exterior, din partea autorităților publice, o vor condamna, mai mult ca sigur, mai devreme sau mai târziu, să dea faliment. De asemenea, orientările includ o listă cu câteva semne clasice prin care se poate recunoaște o societate cu probleme, cum ar fi creșterea pierderilor sau diminuarea cifrei de afaceri.

(262) Punctul 12 al orientărilor din 1999 stipulează că o societate nou creată nu este eligibilă pentru ajutorul de restructurare, chiar dacă poziția sa financiară inițială nu este una sigură. Așa se întâmplă, de exemplu, atunci când o nouă întreprindere se formează ca urmare a lichidării unei întreprinderi anterioare sau în cazul în care doar preia activele respectivei companii. Orientările stipulează că o companie va fi considerată, în principiu, nou creată în primii trei ani de funcționare în respectivul domeniu de activitate.

(263) Autoritățile poloneze pretind că societatea SSN este doar un alt nume pentru ASS, care exista și colabora cu SSPH și SS înainte de falimentul acestora.

(264) Totuși, toate împrejurările sugerează că SSN nu a preluat datoriile societăților SSPH sau SS și că aceste datorii au rămas la acele două societăți și au fost rezolvate prin procedura de faliment. Polonia a declarat că datoriile legate de furnizorul SSPH, în valoare de 15 milioane PLN, fuseseră preluate de SSN, dar nu a oferit alte informații sau vreun document în acest sens.

[1] JO C 317, 30.12.2003, p. 12.

(265) Prin urmare, SSN și-a început activitatea fără datoriile predecesoarelor ei. Autoritățile poloneze nu au furnizat nicio dovadă conform căreia SSN a preluat vreo datorie. Mai mult, ținând seama de dimensiunea activității șantierului, datoriile de 15 milioane PLN, despre care se pretinde ca ar fi fost preluate, nu ar justifica afirmația conform căreia exista continuitate economică între SSPH/SS și SSN. În plus, Comisia constată că, în ciclul de producție, contractele în derulare au fost preluate, atunci când datoriile erau compensate prin încasări și, prin urmare, nu au reprezentat nicio sarcină suplimentară moștenită. Mai mult, SSN a încheiat, de fapt, contracte noi pentru navele respective ([1]).

(266) În al doilea rând, în timp ce Comisia constată că ASS se ocupa de construcții navale împreună cu SS, înainte de falimentul SSPH (contract cadru și contract de credit din ianuarie 2002), Comisia constată de asemenea că mărimea absolută a SSN după iunie 2002, comparativ cu cea a ASS înainte de iunie 2002, subminează afirmația că exista o continuitate economică între aceste două persoane juridice. Contul de profit și pierderi indică faptul că cifra de afaceri a crescut de la 88 de milioane PLN în 2001 la 425 de milioane PLN în 2002 și 1 100 de milioane PLN în 2003.

(267) Prin urmare, Comisia concluzionează că nu poate accepta afirmația autorităților poloneze, și anume că SSN era doar o continuare a ASS, care existase cu mult timp înainte de falimentul SSPH. În termeni economici, există o divizare clară între activitățile acestor două persoane juridice, care este ilustrată mai ales de faptul că nicio datorie nu a fost preluată. Prin urmare, SSN era o societate nouă, care nu era eligibilă pentru ajutorul de restructurare.

(268) În conformitate cu punctul 12 al orientărilor, o întreprindere este considerată a fi nou creată în primii trei ani de la demararea operațiunilor sale. Cazul în discuție este unul specific, în care o nouă întreprindere a fost înființată prin lichidarea unei întreprinderi anterioare. În conformitate cu punctul 12 al orientărilor, acest scenariu este unul care descalifică o întreprindere și o consideră a nu fi eligibilă pentru ajutorul de salvare și restructurare. În acest caz, Comisia consideră că declararea falimentului societăților SSPH și SS în iulie 2002 este decisivă în acest sens. Exact acest faliment a marcat ruptura dintre vechiul agent economic și noul agent economic, care era protejat împotriva datoriilor vechiului agent economic. Prin urmare, Comisia concluzionează că SSN nu era eligibilă pentru ajutorul de salvare și restructurare în perioada de trei ani, care a început în iulie 2002, atunci când și-a început noua activitate, fără vechile datorii.

(269) Punctul 12 al orientărilor recunoaște că o întreprindere care, inițial, a fost considerată a fi nou creată, va deveni eligibilă pentru ajutorul de restructurare sau salvare la expirarea perioadei de trei ani care începe odată cu înființarea ei, cu condiția ca aceasta să se califice ca o întreprindere cu probleme, în sensul orientărilor. Comisia constată faptul că, după expirarea celor trei ani, au fost îndeplinite condițiile pentru ca SSN să fie considerată eligibilă conform orientărilor. În special, SSN a înregistrat constant pierderi și a fost salvată de câteva ori de la faliment doar prin intervenția statului. Prin urmare, începând cu luna iulie 2005, s-a calificat drept o întreprindere cu probleme, în sensul punctului 11 al orientărilor.

([1]) Scrisoarea din 4 octombrie 2005, care conține observațiile Poloniei privind decizia de a iniția procedura de investigație formală.

3.3.2. RECĂPĂTAREA VIABILITĂȚII

(270) În conformitate cu punctul 34 al orientărilor, acordarea ajutorului trebuie să fie condiționată de punerea în aplicare a planului de restructurare, care trebuie să permită societății să își recapete viabilitatea într-o perioadă rezonabilă de timp. Recăpătarea viabilității înseamnă că societatea, după ce încheie procedura de restructurare, poate să-și acopere toate costurile și poate genera o rată a rentabilității capitalului suficientă pentru a-i permite să concureze pe cont propriu. Durata restructurării trebuie să fie cât se poate de scurtă.

(271) În primul rând, Comisia constată că, în decursul acestei investigații, a revizuit două planuri de restructurare, cel din 2002 și cel din 2006, care au fost întocmite de conducerea șantierului și aprobate de stat. Comisia a concluzionat, referitor la ambele planuri, că Polonia nu a putut demonstra că acestea erau suficiente pentru recăpătarea viabilității șantierului pe termen lung. Deoarece planul de restructurare din 2006 a înlocuit planul de restructurare din 2002, Comisia va explica în continuare argumentele concluziei sale privind planul de restructurare din 2006.

Planul de restructurare din septembrie 2006

(272) Strategia de concentrare planificată asupra piețelor de nișă, pentru care șantierul presupunea că deține un avantaj competitiv și considera că mediul general al concurenței și pieței este favorabil, părea într-adevăr adecvat pentru SSN. Totuși, faptul că aproximativ 70 % dintre navele din registrul de comenzi al șantierului pe următorii ani erau nave-container, nu arăta că avusese loc o modificare majoră în orientarea șantierului. Nu existau alte indicii, cum ar fi proiecte majore de cercetare și dezvoltare sau activități de marketing, care să susțină concluzia că șantierul ar putea pune în aplicare această strategie pe termen scurt. Prin urmare, Comisia nu era convinsă că această strategie de piață era cu adevărat realizabilă.

(273) Nivelul planificat al investițiilor, în valoare de 200 de milioane PLN, era cu siguranță insuficient, având în vedere că instalațiile șantierului se aflau într-o stare proastă și că se depreciaseră în mod semnificativ. În timp ce valoarea contabilă a activelor a fost, în 2006, de 130 de milioane PLN, deprecierea estimată pentru 2006-2009 a totalizat suma de 85 de milioane PLN. Acest lucru indica faptul că o mare parte din investiție ar fi compensată imediat de depreciere și s-ar limita procesul de modernizare.

(274) Opinia Comisiei, conform căreia sfera de aplicare a investițiilor planificate nu este suficientă, a fost întărită de faptul că planul de restructurare din 2006 presupunea că, în 2011, productivitatea SSN ar urma să atingă nivelul productivității medii din Uniunea Europeană din 2000 (în timp ce productivitatea sa era, la momentul respectiv, comparabilă cu media UE din 1992), iar Comisia a considerat că este insuficient pentru a permite șantierului să concureze pe piață fără asistență pe termen lung din partea statului.

(275) Comisia nu era sigură dacă creșterile salariale planificate, de aproximativ 5 % pe an, ar putea fi suficiente pentru a motiva muncitorii să rămână pe șantier, deoarece nivelul ridicat de absenteism și deficitul de muncitori calificați – aceștia preferând să plece pe alte șantiere europene pentru a câștiga salarii mai bune – erau (și încă sunt) două dintre principalele probleme ale șantierului.

(276) Planul prevedea că randamentul capitalului investit (ROCE, *return on capital employed*), fără a lua în considerare creșterile salariale, ar fi, în medie, de 19 % pe an în perioada 2007-2011, care era, după cum se pretinde, nivelul randamentului estimat de un investitor privat. Totuși, luând în considerare creșterile salariale inevitabile, ROCE din aceeași perioadă ar fi de aproximativ 1,45 % pe an, ceea ce este mult sub nivelul acceptat de orice investitor privat.

(277) În general, Comisia a constatat că, pe lângă investițiile fizice, pe care șantierul le-a identificat, detaliat, cuantificat, le-a clasificat în funcție de priorități și le-a programat, măsurile planificate erau formulate vag și în termeni generali, mai ales sub formă de recomandări pentru analizele viitoare. Prin urmare, Comisia nu putea evalua impactul acestor măsuri și astfel nu era convinsă că ele sunt suficient de rezonabile și ample pentru a rezolva problemele structurale ale șantierului.

(278) Pe baza celor de mai sus, Comisia a considerat că restructurarea planificată la nivel organizatoric și industrial nu ar fi suficientă pentru rentabilizarea pe termen lung a șantierului. Planul nu era așa de avansat, iar rezultatele țintă pentru 2011 nu erau satisfăcătoare. Șantierul nu deținea, cu siguranță, capital suplimentar care să poată fi utilizat pentru actualizarea și îmbunătățirea randamentului. Comisia se îndoia că șantierul ar putea strânge capitalul necesar pentru restructurarea amplă pe piață.

(279) Aceste suspiciuni au fost confirmate de dezvoltările actuale din procesul de privatizare a SSN. Așa cum este descris mai sus, în calitate de acționar majoritar al SSN, ARP a încercat, de trei ori, să găsească un investitor privat dispus să preia șantierul. Niciuna dintre încercările de privatizare (privatizarea parțială din 2006 sau cele două încercări de a vinde majoritatea părților sociale din capitalul șantierului în 2007) nu au avut sorți de izbândă. Comisia constată că încercările de privatizare au avut loc într-un moment în care piața construcțiilor navale se caracteriza printr-o creștere foarte mare, fără precedent și, prin urmare, oferea condițiile optime pentru vânzarea șantierului. Rezultatul defavorabil al procesului de privatizare poate fi interpretat doar ca o lipsă de încredere din partea părților implicate de pe piață în capacitatea șantierului de a-și recăpăta viabilitatea pe termen lung. Retragerea societății Amber din procesul de privatizare, după un intens proces de verificare prealabilă, punctează în favoarea acestui lucru ([1]).

(280) Comisia a observat eforturile neîntrerupte ale autorităților poloneze de a găsi un investitor privat pentru SSN, după retragerea societății Amber. Totuși, până la data prezentei decizii, nu s-a întâmplat nimic care să poată convinge Comisia că efortul neîntrerupt privind privatizarea ar putea avea un final favorabil în viitorul apropiat, care să fie conform orientărilor.

Planul de restructurare din iunie 2008

(281) În special, Comisia a evaluat planul de restructurare din iunie 2008, întocmit de Mostostal, ținând cont și de prezentarea planului, de către Mostostal, la reuniunea din 24 iunie 2008. Comisia constată că, în multe privințe, acest plan de restructurare era doar o schiță folosită ca bază pentru activitatea analitică de mai târziu, care urma să fie preluată de investitor. Totuși, în anumite privințe, conținea multe omisiuni care au condus Comisia la concluzia că nu a reușit să demonstreze că șantierul și-ar recăpăta viabilitatea într-o perioadă rezonabilă de timp.

(282) În special, Comisia consideră că nu a fost demonstrată credibilitatea strategiei de afaceri referitor la domeniul construcțiilor navale. Planul nu oferea decât o simplă declarație care prevedea că șantierul ar continua să construiască nave. El nu conținea nicio analiză a capacității șantierului de a construi nave de tip ro-pax și nave multifuncționale (de exemplu, capacitățile de proiectare, calificările aferente) sau a capacității sale de a încheia contracte pentru respectivele nave, pe termen scurt sau mediu (de exemplu, contacte cu clienții sau cu alte șantiere, care să acopere posibilitatea de a sub-contracta activitatea), nicio previziune de piață pentru aceste segmente, care să arate dacă cererea estimată ar justifica această strategie de afaceri, precum și nicio previziune referitoare la randamentul acestor segmente.

([1]) Societatea Amber a precizat că analiza pe care a efectuat-o a demonstrat că șantierul nu și-ar putea recăpăta viabilitatea după restructurarea pe care Amber avea de gând să o pună în aplicare.

(283) Comisia constată că Mostostal și-a recunoscut lipsa de experiență în domeniul construcțiilor navale și că intenția sa reală este de a găsi un partener strategic pentru gestionarea activităților de construcții navale ale șantierului. Deși Comisia a fost informată că Mostostal se implicase, într-adevăr, în discuții cu anumiți colaboratori potențiali, nu s-a dezvoltat nicio asemenea cooperare înainte de redactarea planului de restructurare prezentat Comisiei. Scrisoarea de intenție către Ulstein specifica doar că părțile ar urma să negocieze pentru a stabili dacă și ce colaborare era posibilă. Se poate concluziona, din planul de restructurare revizuit și prezentat la 7 iulie 2008, împreună cu scrisoarea de intenție, că Ulstein analiza posibilitatea de a exploata instalațiile de producție ale SSN, dar nu în calitate de proprietar, ci ca parte dintr-o relație contractuală. Niciunul dintre aceste documente nu arăta faptul că Ulstein ar încheia un parteneriat cu Mostostal pentru restructurarea și derularea operațiunilor de construcții navale ale SSN. Acest lucru genera suspiciuni serioase privind rezultatele asumate ale restructurării și previziunile financiare, cel puțin cu privire la construcțiile navale și, prin urmare, chiar cu privire la conceptul de diversificare a activității.

(284) Programul de investiții cuprins în plan și întocmit de conducerea șantierului nu demonstra faptul că investițiile propuse erau necesare pentru recăpătarea viabilității șantierului. Pe de altă parte, Comisia constată că aproximativ 60 % din investițiile preconizate ar fi folosite doar pentru menținerea valorii mijloacelor fixe ale șantierului la nivelul actual. Mai important, planul de restructurare revizuit, prezentat la 7 iulie 2008, confirma faptul că un consultant extern lucra la un program de investiții pentru operațiunile de construcții navale, ceea ce indică faptul că programul de investiții preconizat de Mostostal nu poate fi considerat o bază credibilă pentru previziunile financiare ale Mostostal sau, prin urmare, pentru recăpătarea pe termen lung a viabilității șantierului. Așadar, Comisia consideră că nu s-a demonstrat că programul de investiții propus era suficient de amplu pentru ca șantierul să își recapete viabilitatea.

(285) De asemenea, Comisia constată că unele măsuri importante de restructurare (restructurarea organizatorică, gestionarea produselor și stocurilor, restructurarea forței de muncă) erau descrise la modul general și că planul era mai degrabă o schiță care să servească ca bază pentru activitatea analitică ulterioară, care ar urma să fie preluată de către investitor. În timp ce faptul că planul a identificat anumite domenii care trebuie restructurate este considerat favorabil, nivelul generalității nu permite Comisiei să evalueze dacă măsurile de restructurare acopereau, într-o manieră corespunzătoare, problemele șantierului și pe ce ipoteze se bazau, dar și în ce interval de timp se estima că puteau fi puse în aplicare.

(286) Referitor la previziunile financiare, planul nu explica în detaliu modul în care diferitele măsuri de restructurare, inclusiv investițiile și diversele măsuri de reducere a costurilor și îmbunătățirea corespunzătoare a productivității, ar putea afecta aceste previziuni. De asemenea, nu exista nicio analiză care să verifice sensibilitatea acestor estimări la diverși factori de risc, cum ar fi evoluția pieței, prețurile, costurile materialelor, cursurile de schimb valutar și plata. În absența unei descrieri și justificări detaliate privind ipotezele care susțin previziunile financiare, Comisia consideră că nu au fost demonstrate credibilitatea acestor previziuni și vigoarea planului de restructurare. Acest lucru este deosebit de important, ținând seama de faptul că însuși investitorul a declarat că previziunile financiare arătau că randamentul investiției era la limită.

(287) În cele din urmă, Comisia constată că investitorul a pus în aplicare, cu succes, planul de restructurare condiționat de ajutorul de stat suplimentar. Chiar și cu acest ajutor de stat suplimentar și intervenția din partea investitorului, randamentul capitalului investit la sfârșitul perioadei de restructurare ar fi încă redus, ținând seama de faptul că oportunitățile alternative de investiție, cum ar fi garanțiile guvernamentale, implică un randament similar și un risc mai redus, așa cum confirmă însuși investitorul.

(288) Prin urmare, Comisia consideră că nu s-a demonstrat capacitatea șantierului de a-și recăpăta viabilitatea, pe baza planului de restructurare din iunie 2008, întocmit de Mostostal.

Planul de restructurare din septembrie 2008

(289) Comisia constată că, deși planul de restructurare prezentat în septembrie 2008 este mai dezvoltat decât cel din iunie 2008, se aplică în continuare cele mai multe dintre suspiciunile Comisiei privind caracterul robust și credibilitatea planului.

(290) Planul nu include o analiză de piață completă a tuturor activităților planificate ale succesorilor SSN. Pentru activitatea planificată a SSN Ulstein și SSN Nowa, se prezintă doar o descriere de piață limitată, iar această descriere nu arată care este cererea estimativă pentru această activitate sau rentabilitatea ei. Niciun asemenea plan de afaceri nu este prezentat pentru SSN Odra, iar planul de restructurare doar indică faptul că societatea ar putea construi anumite tipuri de nave, fără a oferi justificări suficiente.

(291) Comisia constată că SSN Odra, care se presupune că va continua activitatea de construcții navale a SSN, ar fi deținută integral de Mostostal, care nu are deloc experiență în domeniul construcțiilor navale. Ulstein, a cărei implicare în proiectul de restructurare se presupunea că va aduce cunoștințele și experiența necesare în domeniul construcțiilor navale, nu intenționează să aibă nicio implicare financiară în SSN Odra.

(292) Referitor la SSN Wspólna, Comisia constată că, în conformitate cu planul, aproximativ 40 % din capacitatea sa ar urma să fie folosită fie de către o societate care va fi lichidată (SSN Nowa), fie de o societate care nu are niciun plan de afaceri (SSN Odra). În plus, se presupunea că diferența de capacitate a SSN Wspólna (9-17000 de tone de oțel, adică 12-23 % din capacitatea sa) va fi folosită pentru sub-contractarea către alte societăți, dar piața țintă, cererea și nivelul de rentabilitate care a fost atins nu au fost analizate.

(293) Prin urmare, Comisia consideră că planul de restructurare din 12 septembrie nu demonstrează încă credibilitatea strategiei de afaceri, în special referitor la domeniul construcțiilor navale.

(294) Referitor la restructurarea planificată a activelor, Comisia constată că planul nu prezintă nicio analiză a nevoilor de investiții ale șantierului sau justificarea programului de investiții. Comisia consideră că investiția planificată, în valoare de […] milioane PLN pentru mutarea anumitor active de producție în altă locație este într-o mai mare măsură o investiție de înlocuire, decât o modernizare reală a activelor.

(295) Prin urmare, costurile modernizării planificate erau de doar 104 de milioane PLN, iar investiția pentru modernizare urma să se facă în SSN Mostostal, SSN Ulstein și SSN Wspólna. SSN Odra, care se presupune că generează aproape 50 % din veniturile tuturor societăților succesoare ale SSN în viitor, nu ar face nicio investiție și nu ar deține mijloace fixe. Comisia constată că planul prezentat de Mostostal în iunie 2008 preconiza investiții de 264 de milioane PLN. Deoarece nu este prezentată nicio justificare pentru o asemenea reducere a programului de investiții (cu 40 %, comparativ cu planul din iunie) și nu există nicio analiză a nevoile de investiții ale societății, Comisia consideră că nu s-a demonstrat faptul că programul de investiții planificat este suficient pentru rentabilizarea, pe termen lung, a operațiunilor.

(296) Rezultatele estimate ale măsurilor de restructurare nu sunt descrise, iar planul nu explică momentul în care punerea în aplicare a acestor măsuri ar genera rezultate și ar putea avea impact asupra performanței financiare a societății. Mai mult, planul nu descrie ipotezele previziunilor financiare referitoare la încasările și costurile preconizate. Acești factori pun sub semnul îndoielii credibilitatea previziunilor efectuate. În plus, analiza sensibilității arată că SSN Mostostal și, în special, SSN Odra, ar rămâne foarte vulnerabile la condițiile în schimbare ale pieței. Deprecierea dolarului american cu 10 % ar duce la o reducere a profitului acumulat, de 40 % pentru SSN Mostostal și de 83 % pentru SSN Odra în perioada 2009-2012 (este evident că analiza aferentă SSN Odra nu ține cont de politica de asigurare împotriva riscurilor). Mai mult, planul presupune că o creștere de 10 % a prețurilor la oțel va atrage scăderi de 40 % ale profitului acumulat pentru SSN Mostostal și de 50 % pentru SSN Odra. Prin urmare, Comisia concluzionează că planul nu a demonstrat că, după punerea în aplicare a unei politici clare de asigurare împotriva riscurilor, sensibilitatea societății la fluctuațiile cursurilor de schimb valutar sau ale prețurilor la oțel ar fi la un nivel acceptabil.

(297) Referitor la rata planificată a profitabilității vânzărilor, deoarece planul nu descrie pe ce bază au fost estimate rezultatele preconizate privind vânzările (în ceea ce privește costurile operaționale, prețurile navelor, rentabilitatea activităților de construcții din oțel, etc.), Comisia trebuie să concluzioneze că nu s-a demonstrat că rezultatele estimate se bazează pe ipoteze realiste. Mai mult, rata estimată a profitabilității vânzărilor pentru SSN Wspólna și SSN Biuro Projektowe este marginală, deoarece este recunoscută în planul de restructurare. Comisia nu consideră că un asemenea nivel de profit ar fi suficient pentru a permite acestor societăți să concureze pe piață fără sprijin din partea statului. Chiar dacă planul susține că SSN Wspólna și SSN Biuro Projektowe ar trebui să presteze servicii pentru celelalte societăți, care, după cum se pretinde, justifică rata redusă estimată a profitabilității vânzărilor, Comisia constată că acestea ar trebui să fie societăți independente, iar rezultatele slabe estimate ar atrage suspiciuni cu privire la recăpătarea viabilității pe termen lung a întregului proiect.

(298) Prin urmare, Comisia concluzionează că previziunile financiare au o credibilitate îndoielnică și că rezultatele estimate rămân deosebit de sensibile la condițiile în schimbare de pe piață. În consecință, Comisia consideră că forța planului nu a fost demonstrată.

(299) Pe baza celor de mai sus, Comisia consideră că, pe baza planului de restructurare din 12 septembrie 2008, nu a fost dovedită capacitatea șantierului de a-și recăpăta viabilitatea. Mai mult, Comisia constată că Ulstein s-a retras din procesul de privatizare a SSN, ceea ce înseamnă că planul de restructurare din 12 septembrie nu poate fi pus în aplicare în condițiile prevăzute. În orice caz, evaluarea de mai sus demonstrează că, chiar dacă Ulstein era implicată în proiect sau dacă Mostostal intenționa să pună în aplicare planul de restructurare din 12 septembrie pe cont propriu (așa cum anunțase în scrisoarea sa din 22 septembrie 2008), acest plan nu putea fi considerat suficient.

(300) Eșecul încercărilor de privatizare înseamnă că șantierul nu poate obține, în condițiile pieței, capital suficient pentru a pune în aplicare planul de restructurare din 2006, cu atât mai puțin să pună în aplicare ampla strategie de restructurare necesară, care ar asigura șantierului viabilitate pe termen lung, fără a fi nevoie de sprijinul permanent din partea statului. De asemenea, acest lucru înseamnă că SSN nu poate obține cunoștințele de management și de piață, necesare pentru restructurarea sa.

(301) În absența unui plan de restructurare realist și amplu, Comisia concluzionează că ajutorul acordat societății SSN și descris în partea 2.7 de mai sus este pur și simplu ajutor de exploatare, nu ajutor de restructurare care este compatibil cu piața comună.

3.3.3. AJUTOR LIMITAT LA UN NIVEL MINIM

(302) În conformitate cu punctul 43 al orientărilor valoarea ajutorului trebuie să se limiteze strict la nivelul minim al costurilor de restructurare necesare pentru a permite inițierea procedurii de restructurare. Se estimează că beneficiarul va avea o contribuție semnificativă la finanțarea restructurării din propriile sale resurse sau prin intermediul finanțării externe în condițiile pieței. O asemenea contribuție este, pe de o parte, un semn că piața crede în fezabilitatea recăpătării viabilității și, pe de altă parte, o modalitate prin care se poate asigura limitarea la un nivel minim a ajutorului de stat. În cazul întreprinderilor mari, cum este SSN, această contribuție ar trebui să fie de cel puțin 50 % din costurile de restructurare.

(303) În primul rând, din descrierea de mai sus a situației în care se află SSN reiese că șantierul nu a reușit să atragă finanțare externă pentru restructurarea sa.

Planul de restructurare din iunie 2006

(304) Referitor la contribuția proprie, în conformitate cu planul de restructurare din 2006, costurile de restructurare, inclusiv costurile de exploatare, ar fi de 11 500 de milioane PLN, în timp ce contribuția proprie propusă ar fi de 3 600 de milioane PLN, adică 30 %. În cazul în care costurile de exploatare ar fi excluse din costuri și finanțare, costurile de restructurare ar avea o valoare de 374,7 milioane PLN, iar contribuția proprie ar fi de 190 de milioane PLN.

(305) Comisia avea suspiciuni cu privire la faptul că ipoteza obținerii sumei de 190 de milioane PLN de pe piață era realistă. La momentul respectiv, nu exista niciun indiciu cu privire la reușita SSN de a obține acest capital de pe piață. Contribuția propusă nu putea fi, așadar, considerată efectivă și reală, așa cum impuneau orientările. Într-adevăr, cele câteva încercări nereușite ale KPS și ARP, inițial de a atrage asociații minoritari și apoi de a vinde toate părțile sociale ale șantierului, au demonstrat că piața nu este interesată să investească în SSN.

(306) Referitor la finanțarea operațiunilor, planul de restructurare din 2006 presupunea că producția ar fi finanțată prin împrumuturi comerciale și plățile în avans efectuate de proprietarii de nave, negarantate de KUKE, valoarea totală a acestora fiind, pe toată durata perioadei de restructurare 2002-2009, de 3 200 de milioane PLN, comparativ cu suma de 4 200 de milioane PLN, finanțată grație garanțiilor KUKE. Din nou, la momentul respectiv, nu exista niciun indiciu că SSN ar reuși să obțină această finanțare de pe piață. Contribuția propusă, sub formă de împrumuturi comerciale și garanții, nu putea fi considerată, prin urmare, efectivă și reală, așa cum impuneau orientările. Într-adevăr, Comisia constată că, până în prezent, șantierul nu a reușit să obțină finanțarea operațiunilor sale de pe piață, fără sprijin din partea statului.

(307) Mai mult, planul de restructurare din 2006 a arătat că plățile suplimentare, în valoare de 628,7 milioane PLN, primite de la proprietarii de nave ca urmare a renegocierii contractelor, ar fi trebuit considerate contribuție proprie. Într-adevăr, unele contracte au fost renegociate. Comisia subliniază faptul că, în conformitate cu orientările, contribuția proprie ar trebui să fie un semn că piețele cred în fezabilitatea recăpătării viabilității. Faptul că, atunci când se confruntă cu riscul nelivrării navelor contractate și ținând seama de factorii externi (cum ar fi creșterea prețurilor la oțel), proprietarii de nave sunt dispuși să crească prețul navelor contractate nu demonstrează faptul că ei cred în capacitatea șantierului de a-și recăpăta viabilitatea și de a putea concura pe termen lung. Mai mult, proprietarii de nave nu au fost de acord să facă plățile suplimentare pentru a acoperi costurile restructurării, ci doar (și numai într-o oarecare măsură) pentru a acoperi costurile de producție a navelor contractate. Prin urmare, Comisia nu poate accepta plățile suplimentare din partea proprietarilor de nave ca o contribuție proprie, în sensul orientărilor.

Planul de restructurare din iunie 2008

(308) Planul de restructurare din iunie 2008 nu a adus nicio îmbunătățire semnificativă în acest sens. În timp ce investitorul s-a angajat să facă o contribuție de 149,5 milioane PLN, care să fie folosită pentru finanțarea parțială a programului de investiții, a cerut și o infuzie suplimentară de capital din partea statului, în valoare de 588 de milioane PLN în total, precum și un împrumut de 68 de milioane PLN de la ARP. De asemenea, investitorul a cerut garanții suplimentare de la KUKE, pentru finanțarea capitalului de lucru.

(309) Costurile de restructurare care au putut fi identificate pe baza informațiilor limitate din planul de restructurare din iunie 2008 corespundeau cel puțin sumei prevăzute, care era necesară pentru acoperirea pierderilor generate de contractele existente de construcții navale, aferente perioadei 2008-2009 (588 de milioane PLN) și necesarului de investiții preconizat pentru perioada 2008-2012 (264 de milioane PLN).

(310) Cele mai multe dintre aceste costuri trebuiau să fie acoperite prin ajutorul de stat. De fapt, singura contribuție proprie preconizată, care provine de la investitor, era o infuzie de capital de 149,5 milioane PLN, care corespundea unui nivel de 17 % din costurile de restructurare prezentate mai sus. În conformitate cu practicile adoptate ([1]), Comisia consideră că viitorul flux de numerar nu poate fi considerat contribuție proprie în sensul orientărilor, deoarece nu reprezintă o contribuție efectivă și reală a societății sau a acționarilor acesteia, pentru acoperirea costurilor de restructurare. În plus, Comisia trebuie să țină cont de întreaga perioadă de restructurare, care a început în 2002. Ținând seama de ajutorul de stat substanțial, de care șantierul a beneficiat în această perioadă, contribuția proprie continuă să fie redusă referitor la costurile totale de restructurare. Prin urmare, este evident că această contribuție proprie nu s-a apropiat, nici pe departe, de pragul de 50 % din costurile de restructurare, impus de orientări.

Planul de restructurare din septembrie 2008

(311) De asemenea, nici planul de restructurare din 12 septembrie 2008 nu reușește să sporească nivelul planificat al contribuțiilor proprii la costurile de restructurare.

(312) Planul de restructurare din 12 septembrie prezintă informații mai amănunțite cu privire la costurile de restructurare și sursele de finanțare planificate. Costurile de restructurare planificate constau în costuri de investiție (104 de milioane PLN), costuri pentru mutarea activelor de producție într-o altă zonă a șantierului (50 de milioane PLN), restructurarea forței de muncă (53,4 milioane PLN), acoperirea viitoarelor pierderi generate de contractele deja încheiate (840 de milioane PLN) și acoperirea datoriilor acumulate ale șantierului, datorate societăților ARP și KPS (197,5 milioane PLN) ([2]).

(313) În total, costurile de restructurare ating suma de 1354 de miliarde PLN.

(314) Mai mult, planul acoperă necesarul de capital de lucru, în valoare de 227,6 milioane PLN, ca parte din costurile de restructurare. Comisia consideră că necesarul de capital de lucru face parte din funcționarea obișnuită a unei societăți și nu este un cost de restructurare; în consecință, finanțarea lui ar trebui să fie evaluată separat.

(315) Referitor la contribuția proprie, planul preconizează următoarele categorii: plățile suplimentare efectuate de proprietarii de nave după renegocierea contractelor (376 de milioane PLN), infuziile de capital efectuate de investitori (242 de milioane PLN), veniturile obținute din vânzarea activelor (118 de milioane PLN) și finanțarea capitalului de lucru (un împrumut și un credit comercial de la Mostostal, în valoare de 170 de milioane PLN).

(316) Referitor la finanțarea necesarului de capital de lucru, Comisia consideră că, urmare a ciclurilor de producție îndelungate și a valorii ridicate a produselor finite din domeniul construcțiilor navale, finanțarea capitalului de lucru este o chestiune specifică. În construcțiile navale, capitalul de lucru se obține, într-o mare măsură, din surse externe. O parte din capitalul de lucru se obține din plățile în avans efectuate de proprietarii de nave, în general pe baza unei garanții, care în Polonia este, de cele mai multe ori, oferită de KUKE. Deoarece plățile în avans nu depășesc, în general, 80 % din prețul de achiziție, șantierele navale au recurs la împrumuturi de tip punte (*bridging loans*) sau credite comerciale de la furnizori. Prin urmare, Comisia consideră că, datorită situației specifice din domeniul construcțiilor navale, necesarul de capital de lucru impune o soluție structurală și nu face parte din costurile de restructurare cu caracter excepțional. Prin urmare, Comisia consideră că, în domeniul construcțiilor navale, împrumuturile pentru capital de lucru nu pot fi considerate contribuție proprie deoarece ele sunt utilizate pentru finanțarea operațiunilor în derulare, nu a costurilor de restructurare.

(317) Conform celor de mai sus, Comisia consideră că plățile suplimentare primite de la proprietarii de nave după renegocierea contractelor de creștere a prețului de achiziție nu pot fi considerate contribuție proprie, în sensul orientărilor.

Vânzarea activelor

(318) Referitor la veniturile planificate, obținute din vânzarea activelor excedentare, cu o valoare estimativă de 118 de milioane PLN, Comisia consideră că nu s-a demonstrat că această sursă de finanțare poate fi considerată efectivă și reală.

(319) În primul rând, în conformitate cu proiectul de contract de privatizare dintre ARP și KPS (actualii proprietari ai SSN) și Mostostal, activele menționate anterior ar urma să fie vândute de Mostostal unei persoane juridice alese de ARP și KPS, pentru o sumă minimă de 118 de milioane PLN. Această ipoteză generează o oarecare îngrijorare, deoarece se pare că atinge nivelul unei garanții de stat privind profiturile minime obținute din vânzarea acestor active către un cumpărător ales de stat. Prin urmare, Comisia își exprimă suspiciunea că această posibilă vânzare nu conține un ajutor de stat.

(320) În al doilea rând, evaluarea terenului s-a făcut pe baza comparației cu vânzări de imobile din zone atrăgătoare din regiunea Szczecin, urmând să fie utilizat pentru construcția de apartamente și prestarea de servicii, nu ca zonă industrială. Din această evaluare reiese faptul că prețurile terenului vândut pentru activități industriale pot fi chiar de 10 ori mai mici decât sumele declarate în evaluare. În plus, evaluarea presupune că, înainte de vânzare, toate clădirile și instalațiile existente ar urma să fie demolate, iar terenul curățat și pregătit. În evaluare se recunoaște că această pregătire ar reprezenta un cost. Nu a fost prezentată nicio estimare a acestor costuri, iar planul de restructurare nu include nicio informație în acest sens ([3]).

([1]) A se vedea punctul 43 al Orientărilor.

([2]) O parte din aceste datorii au fost schimbate cu fonduri proprii în august 2008 (131,5 milioane PLN; a se vedea considerentul 201), iar o parte urmează să fie rambursată (66 de milioane PLN).

([3]) În plus, Comisia constată că, în conformitate cu una dintre anexele la planul de restructurare din 12 septembrie 2008, care prezintă ipotezele generale ale procesului de restructurare, valoarea acestui teren era inițial estimată la […] milioane PLN.

(321) În al treilea rând, Comisia își exprimă suspiciunea că valoarea acestor active a fost reflectată corect în bilanțul contabil al SSN și, în consecință, că aceasta s-a reflectat corespunzător în prețul pe care Mostostal l-ar plăti societății SSN. Comisia constată că, în conformitate cu bilanțul contabil al SSN, valoarea totală a mijloacelor fixe ale șantierului, la sfârșitul anului 2007, era de […] milioane PLN. Totuși, planul preconizează că șantierul își va vinde activele de producție noii societăți (SSN Ulstein, SSN Mostostal și SSN Wspólna) la valoarea lor nominală, pentru suma de […] milioane PLN și va vinde activele excedentare unor terțe părți, la o valoare de piață estimativă de […] milioane PLN. Acest lucru indică faptul că fie valoarea contabilă a activelor este subestimată, fie veniturile estimative din vânzarea acestora sunt supraestimate.

(322) În cele din urmă, la sfârșitul anului 2007, valoarea netă a activelor SSN era de […] milioane PLN. De atunci, ARP și KPS au efectuat un schimb de creanțe contra participații, în valoare de 131,5 milioane PLN și este planificată o nouă infuzie de capital, de 434 de milioane PLN. Pe de altă parte, pierderea estimativă generată de contractele existente este de 465 de milioane PLN. Una peste alta, se pare că, în ipoteza că toți ceilalți factori rămân neschimbați, prin achiziționarea societății SSN, Mostostal ar prelua, practic, gratuit activele în valoare netă de […] milioane PLN. Se pare că toate veniturile obținute din vânzarea activelor vor fi utilizate de șantierul naval (adică SSN Nowa) pentru restructurare (de exemplu, pentru restructurarea forței de muncă) și în rolul de capital de lucru pentru finalizarea navelor din registrul actual de comenzi. Prin urmare, Comisia concluzionează că, aparent, asistența suplimentară din partea statului este acordată șantierului în contextul privatizării sale, sub forma unui transfer al activelor la un preț mai mic decât valoarea lor de piață ([1]). Reducând prețul de vânzare al părților sociale, în schimbul angajamentului cumpărătorului de a pune în aplicare măsurile de restructurare, statul finanțează aceste măsuri indirect. În consecință, Comisia nu poate accepta că vânzarea activelor, achiziționate de investitor la un preț mai mic decât valoarea lor de piață, poate fi considerată contribuție proprie ([2]).

(323) Din motivele de mai sus, Comisia consideră că nu s-a demonstrat că veniturile planificate a fi obținute din vânzarea activelor excedentare, în valoare de 118 de milioane PLN, pot să fie considerate o sursă efectivă și reală de finanțare a costurilor de restructurare.

Infuzii de capital realizate de investitori

(324) Referitor la infuziile de capital planificate de investitorii privați, Comisia consideră că nu s-a demonstrat că acestea pot fi considerate, în totalitate, efective și reale.

(325) În primul rând, planul de restructurare ia în considerare că întreaga contribuție financiară din partea Ulstein va fi de 114,9 milioane PLN. Totuși, în conformitate cu precontractul de colaborare dintre Mostostal și Ulstein, care a fost prezentat Comisiei, nesemnat, la 5 septembrie, Ulstein s-a angajat să majoreze capitalul SSN Ulstein cu până la 52,5 milioane PLN (și nu cu 67,3 milioane PLN, cum se preconiza în plan), al SSN Wspólna cu până la 44,65 milioane PLN (în timp ce planul preconizează participarea Ulstein cu 47,5 milioane PLN) și al SSN Biuro Projektowe cu până la 0,85 milioane PLN (planul preconizează 0,1 milioane PLN). Așadar, contribuția totală pe care Ulstein s-a angajat prin contract să o facă, reprezintă 98 de milioane PLN, adică cu 16,9 milioane PLN mai puțin decât se preconiza în planul de restructurare.

(326) În al doilea rând, deși planul de restructurare presupune că investitorii vor contribui cu propriul lor capital la șantier, acesta recunoaște, de asemenea, posibilitatea ca Ulstein să poată avea nevoie de finanțare de pe piață. Nu a fost prezentată nicio dovadă că Ulstein va putea garanta această finanțare, care nu poate fi considerată, prin urmare, efectivă și reală. Mai mult, la reuniunea de la 10 septembrie 2008, reprezentanții Ulstein au explicat că Ulstein a stabilit că va furniza capital în sumă totală de 98 de milioane PLN (adică în conformitate cu contractul de colaborare descris mai sus), din care doar suma de 30 de milioane PLN ar reprezenta o infuzie de capital. Diferența ar urma să fie obținută de pe piață. Ulstein a explicat că, în cazul în care nu reușește să obțină această finanțare de pe piață, nu va face infuzia de capital ([3]). Nimic din acest lucru nu este reflectat în plan, care prevede doar că modul în care Ulstein finanțează proiectul, fie din propriile sale resurse, fie dintr-un împrumut extern, „nu modifică nici principiile și rezultatele activității operaționale a societății, nici nivelul contribuțiilor proprii ale investitorilor."

([1]) Această cauză este similară cu Automobile Craiova (cauza nr. 46/07), în care Comisia a concluzionat că, prin procesul de privatizare a Automobile Craiova, autoritățile române impuseseră cumpărătorului anumite condiții (referitor la numărul minim de locuri de muncă și la nivelul investiției din întreprinderea vândută) în schimbul unui preț de vânzare redus, care reprezenta ajutor de stat în beneficiul întreprinderii vândute.

([2]) Comisia constată că, după finalizarea contractelor existente și punerea în aplicare a măsurilor de restructurare planificate, se presupunea că SSN Nowa va fi lichidată și că, dacă rămâneau lichidități în plus, acestea ar fi trebuit împărțite egal între Mostostal și stat. Comisia consideră că acest lucru ar fi condus, cel mult, la o reducere a ajutorului de stat acordat prin procesul de privatizare, dar nu ar fi modificat faptul că transferul activelor la un preț mai mic decât valoarea lor de piață ar fi fost „poluat" cu ajutorul de stat și, prin urmare, vânzarea lor nu poate servi ca o contribuție proprie, care nu conține ajutor de stat.

([3]) La reuniunea de la 10 septembrie 2008 s-a clarificat faptul că planul de restructurare era întocmit de Mostostal, nu de Ulstein. Ulstein nici măcar nu văzuse proiectul trimis Comisiei la 3 septembrie 2008 și fusese surprinsă să afle că se presupunea că angajamentul său privind capitalul era în valoare de 114 de milioane PLN.

(327) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că nu a primit suficiente asigurări privind suma pe care Ulstein este dispusă să o investească și în legătură cu dorința acesteia de a investi din propriile sale resurse în cazul în care nu reușește să obțină finanțare externă. Prin urmare, Comisia concluzionează că, din majorarea planificată a capitalului, de 242 de milioane PLN, doar suma de 157,2 milioane PLN poate să fie considerată efectivă și reală. Mai mult, retragerea Ulstein din procesul de privatizare, anunțată prin scrisoarea sa din 22 septembrie, precum și informațiile că Mostostal ar putea pune în aplicare singură planul de restructurare din 12 septembrie, face ca finanțarea preconizată în plan să fie și mai nesigură.

(328) Pentru a încheia, chiar și ținând seama doar de costurile de restructurare pe care va trebui să le suporte investitorul (1354 de miliarde PLN), contribuția proprie care este efectivă și reală și nu conține ajutor de stat (157,1 milioane PLN) este de doar 12 %. Mai mult, Comisia trebuie să țină cont de întreaga perioadă de restructurare, începând din anul 2002. Ținând seama de ajutorul de stat substanțial, de care șantierul a beneficiat în această perioadă, contribuția proprie aferentă costurilor totale de restructurare este și mai redusă. Prin urmare, este evident că această contribuție proprie nu se apropie nici pe departe de pragul de 50 % din costurile de restructurare, impus prin orientări.

(329) Comisia constată că, după retragerea Ulstein din procesul de privatizare și restructurare a SSN, Mostostal, în declarația sa din 25 septembrie 2008, a anexat o scrisoare primită de la o bancă de renume din Kazahstan, BTA, privind posibilul interes al băncii față de proiectul SSN. În această scrisoare, banca a declarat că ar fi gata să ofere finanțare de 100 de milioane USD pentru proiectul SSN și a cerut Mostostal să îi trimită planul de restructurare după aprobarea acestuia de către Comisia Europeană. Comisia constată că scrisoarea este datată 26 iunie 2008 și, prin urmare, nu se poate referi la planul de restructurare din septembrie 2008, ci trebuie să se refere, mai degrabă, la planul din iunie, care nu mai este valabil. Prin urmare, Comisia consideră că o asemenea scrisoare nu poate fi o dovadă a finanțării efective și reale a planului din septembrie 2008. În orice caz, chiar dacă această finanțare ar fi fost considerată efectivă și reală și chiar dacă s-ar fi analizat doar costurile de restructurare planificate, contribuția proprie ar reprezenta nu mai mult de 17 % din costurile de restructurare ([1]), adică mult mai puțin decât nivelul impus de orientări.

(330) Pe baza celor de mai sus, Comisia constată că, în realitate, șantierul nu a obținut, practic, nicio contribuție proprie în sensul orientărilor, și că, în orice caz, contribuția proprie nu este semnificativă. În plus, planul de restructurare prezentat de Mostostal nu asigură un nivel suficient al contribuției proprii. Deoarece contribuția proprie ar trebui să aibă ca efect menținerea ajutorului de stat la un nivel cât se poate de redus, în absența unei asemenea contribuții proprii, Comisia trebuie să concluzioneze că cerința ca ajutorul să se limiteze la nivelul minim necesar nu este îndeplinită. Dimpotrivă, planul de restructurare al Mostostal se bazează pe ipoteza că ajutorul de stat suplimentar va fi acordat și pretinde că punerea în aplicare a acestuia depinde de ajutor de stat suplimentar.

(331) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că nu este îndeplinită cerința ca ajutorul să se limiteze la nivelul minim și să fie însoțit de o contribuție reală care să nu conțină ajutor de stat.

3.3.4. EVITAREA DENATURĂRII EXCESIVE A CONCURENȚEI

(332) Comisia reamintește pre-contractul pe care l-a încheiat cu Polonia, referitor la închiderea calei de producție Wulkan 1. Totuși, în ce privește noile progrese înregistrate în perioada de după încheierea acestui contract și, prin prisma concluziilor de mai sus privind primele două condiții din orientări, în această etapă nu era necesar să se evalueze dacă măsurile compensatorii propuse de Polonia erau suficiente.

3.3.5. CONCLUZIE

(333) Comisia concluzionează că ajutorul de stat notificat în favoarea SSN nu poate fi declarat compatibil cu piața comună și trebuie să fie recuperat.

4. **PUNEREA ÎN APLICARE**

(334) Elementul de ajutor din măsurile acordate societății SSN, prezentat în considerentele 187-201 din prezenta decizie, trebuie să fie recuperat. În general, elementul de ajutor care trebuie recuperat, adică avantajul primit de beneficiarul ajutorului, este egal cu diferența dintre condițiile care ar fi fost obținute pentru beneficiar pe piață și condițiile în care a fost acordată măsura.

(335) Rata de referință și rata de actualizare anunțate de Comisie sunt aplicate ca înlocuitori ai ratei de piață pentru a măsura elementul de ajutor, în special atunci când este plătit în câteva rate, precum și pentru a calcula elementul de ajutor care rezultă din sistemele de subvenționare a dobânzii ([2]). În cazul societăților cu probleme, cum ar fi SSN, Comisia consideră că rata de referință ar trebui să crească cu cel puțin 400 de puncte de bază pentru a reflecta riscul ridicat pe care îl implică tranzacția și cu alte 200 de puncte de bază, ca urmare a lipsei garanțiilor sau a slabelor garanții oferite de beneficiar. Așa cum s-a explicat mai sus, valoarea garanției oferite

([1]) Presupunând că 1 USD = 2,3 PLN.

([2]) Comunicarea Comisiei privind metoda de stabilire a ratelor de referință și de actualizare (JO C 273, 9.9.1997, p. 3).

de șantier este discutabilă, ținând seama de raportul dintre activele și pasivele societății. În cazul societăților cu probleme, atunci când societatea nu poate obține deloc finanțare de pe piață, elementul de ajutorul poate totaliza până la 100 % din valoarea nominală a fondurilor primite ([1]).

(336) Comisia consideră că, pe parcursul perioadei analizate, atunci când primea ajutorul descris la considerentele 187-201, SSN avea mari probleme financiare (așa cum descriu expunerile 45-57) și nu putea obține nicio finanțare de pe piață. Șantierul a continuat să înregistreze pierderi, iar în perioada analizată nu a obținut, practic, nicio finanțare de pe piață. În asemenea împrejurări, un operator din economia de piață nu ar fi fost dispus să ofere șantierului niciun fel de finanțare, având în vedere riscul ridicat pe care îl implica acest lucru. În consecință, Comisia consideră că nicio bancă nu ar fi fost de acord să împrumute bani șantierului, nici măcar la rate ridicate ale dobânzii și nicio bancă nu ar fi fost de acord să furnizeze o garanție, nici măcar în schimbul unei prime ridicate de garanție.

Calcularea elementului de ajutor pentru anumite categorii de măsuri

Împrumuturi

(337) Deoarece SSN nu ar fi primit un împrumut sau o garanție din partea pieței, orice împrumut sau orice garanție acordat(ă) șantierului în perioada analizată reprezintă, automat, un ajutor. Prin urmare, orice garanție încă în vigoare trebuie să fie oprită imediat, iar orice împrumut trebuie rambursat imediat.

(338) Rambursarea oricăror împrumuturi acordate șantierului nu este totuși suficientă pentru revenirea la situația inițială, deoarece – până la data rambursării – șantierul a dispus de finanțare pe care, în mod normal, nu ar fi putut să o obțină de pe piață. Pentru a reveni la situația inițială, acest avantaj, a cărui dimensiune poate fi aproximată doar folosind rata dobânzii unui împrumut foarte riscant, ar trebui, prin urmare, să fie recuperat. Așadar, pentru perioada care începe la data la care împrumutul a fost acordat șantierului și se încheie la data la care șantierul îl rambursează, Comisia trebuie să solicite recuperarea diferenței dintre rata dobânzii plătită, în realitate, de SSN și o rată a dobânzii care corespunde, teoretic, unui împrumut care prezintă un risc foarte ridicat. Pentru a stabili această a doua rată a dobânzii, Comisia constată că notificarea Comisiei privind metoda de stabilire a ratelor de referință și de actualizare indică faptul că prima de risc poate fi cu peste 400 de puncte de bază mai mare decât rata de referință „în cazul în care nicio bancă privată nu ar fi acceptat să acorde împrumutul respectiv”, care este situația în acest caz. În câteva decizii, Comisia a constatat că o primă de 600 de puncte de bază peste rata de referință era un nivel minim adecvat, care să reflecte o situație deosebit de riscantă ([2]). Comisia consideră că acesta este nivelul minim pentru împrumuturile din acest caz.

Garanții pentru plata în avans

(339) Referitor la garanții, Comisia va utiliza aceeași abordare: pentru perioada care începe odată cu data la care garanția a fost acordată până la data terminării acestuia, Comisia trebuie să ceară recuperarea ajutorului echivalent pe care îl conține garanția.

(340) Referitor la garanții, Comisia consideră că, așa cum s-a explicat în Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratatul CE privind ajutorul de stat sub formă de garanții ([3]), subvenția echivalentă este egală fie cu subvenția dobânzii obținute grație garanției (atunci când garanția acoperă un împrumut acordat cu o rată a dobânzii mai mică decât cea valabilă pe piață), fie cu factorul de risc asupra sumei garantate minus primele plătite de beneficiar.

(341) Totuși, în cazul garanțiilor pentru plățile în avans, Comisia constată că plățile în avans garantate de KUKE sunt parte dintr-un contract de vânzare, nu dintr-un contract de împrumut, iar pentru plățile în avans nu se percepe nicio dobândă. Prin urmare, Comisia consideră că, pentru a calcula elementul de ajutor primit de beneficiar, trebuie să se efectueze o comparație între primele plătite de șantier și cele care ar fi percepute, în mod normal, pe piață. Comisia consideră că primele percepute în conformitate cu sistemul care nu conține ajutor de stat, în baza căruia KUKE își derulează programul de asigurări de export garantate de Trezoreria de stat, aprobat prin decizia Comisiei din 18 iulie 2007, ar putea servi drept prime de referință pentru calculul menționat anterior. Din nou, aceste prime ar trebui să fie majorate cu cel puțin 400 de puncte de bază pentru a reflecta faptul că șantierul nu era eligibil pentru a primi garanțiile în baza sistemului. Asigurarea garanțiilor pentru șantier determina, așadar, un risc considerabil mai mare.

(342) Așa cum s-a explicat mai sus, deoarece șantierul nu ar fi putut obține nicio garanție pe piață, ca urmare a situației sale financiare precare, garanțiile KUKE trebuie să înceteze imediat pentru a pune capăt denaturării concurenței cauzate de ajutor.

([1]) A se vedea, de exemplu, Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului de stat sub formă de garanții (2000/C 71/07) (JO C 71, 11.3.2000, p. 14). Punctul 3.2 din comunicare prevede că dacă, la momentul în care este acordat împrumutul, există o probabilitate ridicată ca împrumutatul să întârzie cu plățile, de exemplu, deoarece are probleme financiare, valoarea garanției poate fi la fel de ridicată ca și suma acoperită, în fapt, de garanție.

([2]) Considerentul 68 din Decizia 2005/824/CE a Comisiei din 16 iunie 2004 privind măsurile puse în aplicare de Spania pentru Siderúrgica Añón SA (JO L 311, 26.11.2005, p. 22); considerentul 42 din decizia Comisiei din 11 decembrie 2002 privind ajutorul de stat pus în aplicare de Spania pentru Sniace SA (JO L 108, 30.4.2003, p. 35).

([3]) Idem.

Neexecutarea datoriilor

(343) Neexecutarea continuă a datoriilor de către autoritățile publice reprezintă, de asemenea, ajutor de stat și trebuie luată în considerare [1]. Acest lucru este similar cu un împrumut reînnoibil acordat în condiții preferențiale și, prin urmare, ajutorul corespunde diferenței dintre dobânda care ar fi percepută de piață (pentru o societate cu un scor („*rating*") similar într-o situație financiară și economică asemănătoare și cu o garanție similară) și dobânda percepută de organismul care a acordat ajutorul.

(344) Comisia consideră că, având în vedere permanenta situație financiară precară a șantierului, un creditor din economia de piață și-ar formula pretențiile imediat după scadență. Prin urmare, faptul că autoritățile poloneze nu au luat imediat măsuri de executare reprezenta o acordare a ajutorului și, în consecință, data scadenței oricărei datorii nerambursate ar fi data la care a fost pus la dispoziție ajutorul. Elementul de ajutor ar fi egal cu diferența dintre dobânda care ar fi percepută pe piață (pentru o societate cu un scor similar într-o situație financiară și economică asemănătoare și cu o garanție similară) și dobânda percepută de autorități.

(345) Deoarece orice operator din economia de piață ar impune rambursarea imediată a datoriilor de către șantier, nu trebuie rambursat doar elementul de ajutor care derivă din dobânda insuficientă, ci și datoriile acumulate trebuie rambursate imediat.

Infuzii de capital

(346) Comisia constată că infuziile de capital efectuate de stat sau de persoane juridice controlate de stat, cum sunt ARP și KPS, în societăți cu probleme, unde, la momentul efectuării contribuției, nu se poate aștepta niciun venit, sunt considerate ajutoare nerambursabile [2]. Pentru a remedia denaturarea concurenței, generată de infuzia de capital, șantierul ar trebui să ramburseze contravaloarea integrală a capitalului injectat.

Punerea în aplicare a prezentei decizii

(347) Într-o scrisoare din 3 noiembrie 2008, Polonia s-a angajat să pună în aplicare prezenta decizie prin vânzarea activelor șantierului la prețul pieței, printr-o procedură de licitație deschisă, transparentă, necondiționată și nediscriminatorie (derulată în conformitate cu condițiile specifice stipulate, pentru prima dată, în scrisoarea Comisiei din 27 octombrie 2008) și lichidarea SSN. Toate cererile de recuperare a ajutorului de stat, efectuate în baza prezentei decizii, trebuie să fie înregistrate imediat de Polonia, ca parte din procedura de lichidare a SSN. Prin scrisoarea din 6 noiembrie 2008, Comisia a informat Polonia că, în cazul în care aceste condiții sunt îndeplinite, vânzarea activelor nu ar implica un ajutor nou pentru cumpărătorul (cumpărătorii) activelor șantierului, iar activele ar putea fi transferate cumpărătorului (cumpărătorilor) fără nicio datorie aferentă rambursării ajutorului de stat ilegal și incompatibil, acordat șantierului în trecut, în conformitate cu cerința de a nu exista nicio continuitate economică între beneficiarii ajutorului și activitatea cumpărătorilor [3]. Comisia va monitoriza foarte atent îndeplinirea tuturor condițiilor stipulate de scrisoarea Comisiei din 27 octombrie 2008 și acceptate de autoritățile poloneze, pentru a evalua dacă prezenta decizie este pusă în aplicare corect.

(348) Aceste condiții, pe care Polonia s-a angajat, în mod explicit, să le respecte, sunt următoarele.

(349) Activele (fără pasive) vor fi privatizate printr-o procedură de licitație deschisă, transparentă, necondiționată și nediscriminatorie. SSN va fi lichidată, împreună cu orice active și pasive rămase.

(350) Activele trebuie vândute la prețul pieței (celui care a avut oferta cea mai mare). Activele trebuie să fie scoase la vânzare separat sau într-un număr mare de pachete mici, conform definiției date, astfel încât profiturile vânzării să crească. Aceste pachete nu trebuie să includă porțiuni organizate dintr-o întreprindere sau o afacere. Totuși, această definiție a pachetelor nu este menită să împiedice cumpărătorii potențiali să prezinte o ofertă în comun, pentru câteva active/pachete.

(351) Licitația nu trebuie să fie discriminatorie, însemnând că trebuie să se asigure că vânzarea este deschisă pentru toate categoriile de cumpărători potențiali, fără nicio discriminare în ceea ce privește obiectul investiției.

(352) Licitația nu trebuie să fie însoțită de condiții (cum ar fi obligativitatea păstrării locului de muncă sau a activității sau preluarea contractelor existente). Unicul criteriu pentru selectarea ofertei câștigătoare ar trebui să fie creșterea veniturilor în beneficiul creditorilor șantierului.

(353) Creditorii șantierului, publici și privați, inclusiv clienții șantierului, ar trebui să mențină același nivel și aceleași drepturi privind veniturile obținute din vânzarea activelor pe care le-ar menține într-o procedură de faliment.

[1] A se vedea, de exemplu, Decizia Comisiei din 23 octombrie 2007 privind ajutorul de stat C 23/06, pe care Polonia a pus-o în aplicare pentru producătorul de oțel, Technologie Buczek Group (care nu a fost încă publicată).

[2] A se vedea, de exemplu, Decizia 2005/652/CE a Comisiei din 20 octombrie 2004 privind ajutorul de stat C 38/03, pusă în aplicare de Spania (ajutor de restructurare suplimentar pentru șantierele navale publice din Spania) (JO L 240, 16.9.2005 p. 45).

[3] A se vedea cauza C-277/00, Germania/Comisia („SMI"), Rec., 2004, p. I-3925 și cauzele C-328/99 și C-399/00, Italia și SMI 2 Multimedia Spa/Comisia, Rec., 2003, p. I-4035.

(354) În contextul vânzării, nu poate fi acordat niciun ajutor de stat nou, fie sub forma unei anulări, fie ca rambursare finanțată de stat a datoriilor către bugetul de stat sau către creditorii privați, infuzii de capital, împrumuturi, garanții sau alte măsuri. Orice noi datorii publice acumulate în perioada de timp necesară doar pentru finalizarea procedurii de vânzare ar trebui recuperate din activele de lichidare.

(355) Vânzarea trebuie să fie realizată de un executor independent, cu drepturi și obligații similare cu cele ale unui executor judecătoresc în caz de faliment. Trebuie să se înființeze o structură care să permită creditorilor să supervizeze în mod eficient vânzarea și să se asigure că aceasta se derulează în condițiile pieței și că sunt respectate poziția și drepturile lor referitor la profiturile obținute din vânzarea. În plus, Polonia și Comisia vor numi, împreună, un administrator care să se ocupe de monitorizare și care va avea obligația specifică de a sprijini Comisia pentru a verifica dacă procesul de vânzare și recuperarea ajutorului se realizează cu respectarea tuturor cerințelor de mai sus. În acest scop, administratorul însărcinat cu monitorizarea va transmite Comisiei, cu regularitate, rapoarte detaliate privind fiecare etapă a procedurii.

(356) Polonia a afirmat că trebuie să ia măsuri legislative pentru a pune în aplicare prezenta decizie. Prin urmare, Comisia recunoaște că este garantată o perioadă de timp necesară pentru punerea în aplicare, care este mai lungă decât cea prescrisă în mod normal, având în vedere și numărul de măsuri individuale de ajutor de stat acoperite de prezenta decizie, precum și diferitele lor forme și perioade de timp. Așadar, Comisia solicită Poloniei să pună în aplicare prezenta decizie în termen de maxim șapte luni de la data notificării deciziei,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat descris în considerentele 187-201, care era acordat în mod ilegal de Polonia societății SSN, prin încălcarea dispozițiilor stipulate de articolul 88 alineatul (3) din tratatul CE, este incompatibil cu piața comună.

Mai mult, orice garanții pentru plata în avans acordate de Polonia societății SSN, prin încălcarea dispozițiilor stipulate de articolul 88 alineatul (3) din tratatul CE, de la 1 iulie 2007 până la data prezentei decizii, sunt incompatibile cu piața comună.

Articolul 2

Referitor la împrumuturile obținute de la diverse organisme publice, conform celor menționate în considerentele 187-201, Polonia recuperează ajutorul egal cu diferența dintre rata dobânzii plătite, în realitate, de SSN și rata dobânzii la care beneficiarul ar fi putut obține împrumutul pe piață, pentru perioada de timp cuprinsă între momentul acordării împrumutului și până la data rambursării acestuia. În plus, în cazul în care oricare dintre împrumuturi nu a fost rambursat până la data prezentei decizii, el trebuie rambursat imediat.

Articolul 3

Referitor la garanțiile pentru plata în avans acordate de KUKE, conform celor menționate în considerentele 187-201, Polonia recuperează ajutorul egal cu diferența dintre prima de garanție plătită de beneficiar și prima de garanție la care beneficiarul ar fi obținut garanția pe piață, pentru perioada de timp cuprinsă între momentul acordării garanției și până la data expirării acesteia. În plus, în cazul în care oricare dintre aceste garanții este activă la momentul prezentei decizii, ea trebuie să înceteze imediat.

Articolul 4

Articolul 3 se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis*, oricărei garanții pentru plata în avans acordate societății SSN de Polonia prin încălcarea dispozițiilor stipulate de articolul 88 alineatul (3) din tratatul CE de la 1 iulie 2007 până la data prezentei decizii.

Articolul 5

Referitor la datoriile neaplicate, către diverse organisme publice, conform celor menționate în considerentele 187-201, Polonia recuperează ajutorul egal cu diferența dintre rata dobânzii plătite, în realitate, de SSN și rata dobânzii la care beneficiarul ar fi putut obține o amânare a scadenței datoriilor sale, acordată de un creditor din economia de piață, pentru perioada de timp cuprinsă între acordarea ajutorului și rambursarea datoriei publice. În plus, orice datorii publice neachitate vor fi plătite imediat.

Articolul 6

Referitor la infuziile de capital obținute de la diverse organisme publice, conform celor menționate în considerentele 187-201, Polonia recuperează ajutorul egal cu valoarea integrală a infuziei de capital.

Articolul 7

(1) Polonia recuperează ajutorul de la beneficiar conform dispozițiilor stipulate de articolele 2-6. Ajutorul este recuperat în conformitate cu orientările precizate în considerentele 334-347.

(2) Sumele care sunt recuperate sunt purtătoare de dobândă începând cu data la care au fost puse la dispoziția SSN până la momentul în care sunt recuperate.

(3) Dobânda se calculează prin aplicarea unei dobânzi compuse, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei [1] și Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei [2], de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004.

(4) Polonia anulează toate plățile restante aferente ajutorului, la care se face referire în articolul 1, începând cu data notificării prezentei decizii.

[1] JO L 140, 30.4.2004, p. 1.
[2] JO L 82, 25.3.2008, p. 1.

Articolul 8

(1) Recuperarea ajutorului la care se face referire în articolul 1 este imediată și efectivă.

(2) Polonia se asigură că prezenta decizie este pusă în aplicare în termen de șapte luni de la data notificării prezentei decizii.

Articolul 9

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Polonia transmite Comisiei următoarele informații:

(a) valoarea totală (creanța și dobânda de recuperare) care va fi recuperată de la beneficiar;

(b) o descriere amănunțită a măsurilor deja luate și a celor planificate, pentru respectarea prezentei decizii;

(c) documentele care dovedesc faptul că beneficiarului i s-a cerut să ramburseze ajutorul;

(d) dovada că toate garanțiile pentru plata în avans, încă active, au fost finalizate.

(2) Polonia informează Comisia cu privire la măsurile ulterioare, luate la nivel național, pentru punerea în aplicare a prezentei decizii, până la recuperarea integrală a ajutorului la care se face referire în articolul 1.

În momentul în care Comisia solicită acest lucru, Polonia transmite imediat informațiile cu privire la măsurile deja luate și la cele programate, pentru respectarea prezentei decizii.

De asemenea, transmite informații detaliate privind valoarea ajutorului și cea a dobânzii aplicabilă recuperării, deja recuperate de la beneficiar.

Prezenta decizie se adresează Poloniei.

Adoptată la Bruxelles, 6 noiembrie 2008.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei

ANEXĂ

INFORMAȚII PRIVIND PUNEREA ÎN APLICARE A PREZENTEI DECIZII

1. **Calcularea sumei de recuperat**

1.1. Vă rugăm să prezentați următoarele detalii privind valoarea ajutorului de stat ilegal, care a fost pus la dispoziția beneficiarului:

Data/datele (*)	Valoarea ajutorului (**)	Moneda

(*) Data (datele) la care ajutorul (ratele individuale ale ajutorului) a fost (au fost) pus(e) la dispoziția beneficiarului
(**) Valoarea ajutorului pus la dispoziția beneficiarului (contravaloarea brută a ajutorului)

Observații:

1.2. Vă rugăm să explicați, în detaliu, cum va fi calculată dobânda care va fi plătită pentru valoarea ajutorului care trebuie să fie recuperat.

2. **Măsurile planificate și deja adoptate pentru recuperarea ajutorului**

2.1. Vă rugăm să explicați, în detaliu, care sunt măsurile planificate și care sunt măsurile care au fost deja luate pentru recuperarea imediată și efectivă a ajutorului. De asemenea, vă rugăm să precizați, dacă este cazul, care este temeiul juridic pentru măsurile luate/planificate.

2.2. Care este graficul aferent procesului de recuperare? Când se va finaliza recuperarea ajutorului?

3. **Recuperare deja efectuată**

3.1. Vă rugăm să furnizați următoarele detalii privind valorile ajutorului care au fost recuperate de la beneficiar:

Data/datele (*)	Valoarea ajutorului rambursat	Moneda

(*) Data (datele) la care a fost rambursat ajutorul

3.2. Vă rugăm să atașați dovada rambursării valorilor ajutorului, specificate în tabel, în conformitate cu punctul 3.1 de mai sus.